VERGADERING VAN 22 FEBRUARI 2012

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), M. Dekker (PvdA,) E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), L.I. van der Vegt (GroenLinks), A. Postma (GroenLinks), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), G.E.J. Copini-van der Meulen (D66), H. Rademaker (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), R.J.A.M. Krüders (Student en Stad) *(t/m agendapunt 2a)* en de heren A. de Rooij (PvdA), J. Spakman (PvdA), R.O. Martens (PvdA), R. van der Schaaf (PvdA), W. Moes (PvdA), A. Rutte (VVD) *(m.u.v. agendapunt 8b t/m 8d)*, J. Evenhuis (VVD), D. Jager *(vanaf 17.45 uur)* (VVD), J.M. van Keulen (VVD), M.D. Blom (VVD), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), J. Bolhuis (Stadspartij), R.P. Prummel (Stadspartij), E. Eikenaar (SP), J.P. Dijk (SP), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), H.J.M. Akkermans (D66), J. Seton (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), J.P.A. van Rooij (Student en Stad) *(vanaf agendapunt 2b)* en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k: de heer Offerman

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: de dames E.M. Pastoor-Meulman (PvdA) *(vanaf 20.30 uur)*, J.A. Visscher (SP) en C.T. Dekker (GroenLinks) en de heren F. de Vries (PvdA) *(vanaf 18.45 uur)* en T. Schroor (D66)

1. Opening en vaststelling verslag

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 28 maart 2012. Er is bericht van verhindering binnengekomen van de heer Offerman, wegens ziekte. Wethouder De Vries zal vanwege verplichtingen in Den Haag om ongeveer 17.45 uur aanwezig zijn en wethouder Pastoor is, vanwege weer andere verplichtingen in Den Haag, rond half negen hier aanwezig. De heer Jager is er ook nog niet, die zal later arriveren; hij is bij dezelfde bijeenkomst als wethouder De Vries.
Dan deel ik u mee met betrekking tot de agenda dat agendapunt 7a, de atletiekbaan, een conformstuk is geworden en nu het nummer 6m draagt, dat agendapunt 7b, de Oosterparkwijk, 8e wordt en dat aan de agenda een motie is toegevoegd van de SP en PvdA over de code Verantwoord marktgedrag. Daar hebben we inmiddels agendapunt 8f van gemaakt en het voorstel aan u is om de onderwerpen 8b, c en d gezamenlijk en dus tegelijk te behandelen.
Ik heet heel hartelijk welkom: leerlingen van de derde klas van het Praedinius en het Willem Lodewijk Gymnasium. Ik vermoed dat ik naar jullie moet kijken. Zij hebben in het kader van hun maatschappelijke stage de lokale politiek gevolgd. Iedere fractie uit de raad heeft een paar leerlingen onder de hoede genomen, voor zover dat dan nodig was. Leerlingen hebben in de fractievergadering meegedacht en -gepraat over onderwerpen die vanavond ook op de agenda staan. Het verslag is binnenkort op Facebook te vinden en ze maken daarvoor ook opnames vandaag met hun smartphones, die ik nog niet zie, maar dat gaat vast en zeker nog komen. Welkom, leuk dat jullie op die manier van jullie betrokkenheid bij de politiek in onze stad blijk geven.
Dan geef ik het woord aan de heer Prummel van de Stadspartij, want die gaat het een en ander verklaren ten aanzien van wat voor ons ligt. De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, dank u wel. Vandaag is het tien jaar geleden dat Fleur Woudstra en Geert Spieker voor de Stadspartij in de gemeenteraad van Groningen werden gekozen.
We hebben als Stadspartij erg plezierig met college en collegeraadsleden samengewerkt. We hebben veel van u allen geleerd en we danken u ook voor het vele plezier dat u ons hebt bezorgd in die samenwerking.
Om de huisvestingsproblemen in de stad Groningen alvast een beetje op te lossen beginnen we bij de vogels. U hebt allemaal een huisje gekregen. Hang het op in een boom. Hebt u geen tuin, geef het dan aan iemand die een tuin heeft of hang het in een openbaar plantsoen. Hierna zal u nog een voorstel bereiken om op even passende wijze ook de vele studenten in de stad te huisvesten. Ik wens u in ieder geval allemaal heel veel plezier met de vogelhuisjes.

De VOORZITTER: Wij feliciteren u met uw tienjarige aanwezigheid hier in de gemeenteraad en wij nemen aan dat dit met instemming van de Partij voor de Dieren is, dat dat is wat u geleerd hebt: afstemming. Dank u wel. Ik weet wel waar ik hem neer ga hangen.
Dan gaan we naar agendapunt 1a.

1.a: Vaststelling van het verslag van 22 februari 2012

De VOORZITTER: Er is een wijziging aan u voorgesteld en ik heb gehoord dat u daarmee kunt instemmen: op bladzijde 61 moet ‘dienstverleningsbudget’, ‘duurzaamheidsbudget’ zijn. Met die wijziging neem ik aan dat u het verslag wilt vaststellen.
Dan gaan we naar punt 2.

2. Benoemingen

2.a: Afscheid van mevr. R.J.A.M. Krüders

De VOORZITTER: Wat is het leuk dat ze haar gele blouse daarbij heeft aangetrokken. Dat komt mij goed van pas, Rebecca.
‘Zou ze al een baan hebben?’ Ja, ik weet dat het antwoord er is, maar daarmee is toch de Groningse politiek de afgelopen tijd in belangrijke mate bezig geweest. Ja, niet dat we ons niet ook met andere onderwerpen bezighielden, je weet nooit hoe het weer in de krant komt. Je moet ook weer zo voorzichtig zijn.
We kunnen je vorderingen gelukkig via Twitter volgen, Rebecca. Je neemt daar, net zoals in je in de raad ook niet hebt gedaan, geen blad voor de mond. Of het nu ging om fietsen die gestolen werden, dat waren er volgens mij wel een aantal bij elkaar, of een aanval door loslopende rottweilers, ik herinner me ook nog koelkasten die door huisgenoten geloof ik, leeggehaald werden. We zijn vrij precies op de hoogte gebleven en we zijn gelukkig ook vrij precies op de hoogte wat die baan betreft.
De meesten van ons weten al dat er ‘witte rook' is, dat je die ook net hebt gehad, dat je de belangen van Noord-Nederland gaat behartigen bij het Samenwerkingsverband Noord-Nederland. We feliciteren je daar heel erg mee. We vinden het ook heel erg leuk dat je een beetje in de buurt blijft, hoewel we je nu wel én met de provincies én met Assen en ook Leeuwarden moeten delen. Je hebt ook verteld dat je daar af en toe ook gestationeerd zult zijn. En we weten zeker dat SNN een heel goede keuze heeft gemaakt.
Je was twee jaar lang het gezicht van de fractie van Student en Stad. Ja, zo snel gaat dat dus toch, want ik heb vanmiddag alweer om een andere oma gevraagd, die in dit geval niet wordt meegebracht heb ik begrepen. Maar ik zie jouw oma nog zitten, twee jaar geleden. En je was altijd herkenbaar, gelukkig ook vandaag, door je gele blouse. Je zette de traditie voort van illustere voorgangers als Finn van Leeuwen en Stephan, natuurlijk nog in herinnering, Stephan Antuma. En daarmee heb je aangetoond goed te blijken passen in die traditie van raadsleden van Student en Stad die goed zijn voorbereid, met lef durven opereren en ook helder en duidelijk hun mening durven geven, ook al stond je soms ook helemaal alleen met je opvatting in deze raad. Je had altijd een scherp oog voor de belangen van de studenten in de stad, maar je keek, en dat is denk ik ook wel heel erg goed, als ik dat zo tussen de regels door mag vermelden, naar de belangen van de hele stad en je had daar aandacht voor.
Dankzij die gedegen en enthousiaste aanpak heb je toch eigenlijk ook maar heel weinig alleen gestaan, heb je veel voor elkaar weten te krijgen. Verschillende voorstellen hebben hier in de afgelopen twee jaar een meerderheid weten te krijgen. Het uitbreiden van het fietsparkeren in het stationsgebied, het invoeren van traineeships voor pas-afgestudeerden, het behoud van de Ramblas op het Kattendiep en een plan voor behoud van een bruisende binnenstad tijdens de bouwwerkzaamheden, die inmiddels in volle vaart aan de gang zijn. Je was lid van een delegatie die op reis ging, vorig jaar, naar San Carlos, in het kader van het jubileum van de stedenbanden, met San Carlos in Nicaragua. Daar houd ik ook persoonlijk heel leuke herinneringen aan over, dan maak je elkaar eens even wat uitvoeriger mee. Het was jouw eerste bezoek aan een ontwikkelingsland. Het heeft heel veel indruk gemaakt, niet alleen bij jou hoor. Maar ik zie je nog in die tuin na de film, dat is ook een heel mooi moment, dat mij bijblijft.
Je keek als raadslid met een kritische blik. Je pleitte voor meer samenwerking bij projecten, betere controle op de uitvoering van projecten en het stellen van strenge voorwaarden aan hulp, waar we de komende tijd ons voordeel mee kunnen doen.
Je gaat ons nu dus alweer verlaten. Het is nou eenmaal binnen Student en Stad gebruikelijk dat om de twee jaar wordt plaatsgemaakt voor een opvolger. Zo kan de studie ook weer worden afgerond en wordt ook de vernieuwing binnen de partij gestimuleerd, dat is iets wat de heer De Rooij zich kennelijk slecht

kan voorstellen. Wij danken je heel erg voor je bijdrage aan het bestuur van deze stad. We wensen je heel veel succes bij de SNN en we hopen je, maar daar durven we nou ook wel een beetje zeker van te zijn, te blijven zien. Hartstikke bedankt voor je rol, de plezierige rol die je hier hebt gespeeld. Dank je wel.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Mag ik eerst?

De VOORZITTER: Nee, je mag niet eerst, want eerst mag de heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, dank u wel. Voor ik ga zeggen wat ik ga doen nu: allereerst een welkom ook aan de ouders en de vrienden. Als de ouders nu even hun handen omhoog steken, dan weten wij wie ze zijn. Daar zitten ze dus. Van harte welkom hier.
Rebecca, vandaag neem jij afscheid. Daar kun je tegen opzien, maar het is natuurlijk vandaag ook een bijzondere dag met je nieuwe baan.
Jij houdt van de politiek en je houdt van de stad. En dan zit je je hier in de raad, midden in stad, eigenlijk wel op de beste plek. Je was een opvallend raadslid: altijd kleurrijk gekleed, de burgemeester zei het al, en wij op de achterste bankjes zeggen er altijd bij: en ook altijd korte rokjes aan. Je bent een politiek dier. Je bent ook een sociaal dier, een doorzetter, betrokken, met tomeloze energie. Je blinkt uit doordat je altijd zaken wilt rechtzetten. De sport frisbee past dan ook bij jou. Een groepsport zonder een scheidsrechter. Dat kunnen jullie samen wel af. Maar eerst gaan we even terug naar geboortestreek: Twente.
Je bent geboren op 19 oktober 1983 in Almelo. Je kreeg van je ouders, die daar zitten, prachtig namen: Rebecca Johanna Antonia Maria, en je groeide op in Wierden. Ik ken dat vrij goed, omdat ik daar ook familie had wonen. Daarna ging je in Groningen studeren. Rechten. Je kwam in de U-raad van de universiteit en twee jaar geleden kwam je in de gemeenteraad van Groningen. En hier ben je dan een markant raadslid. Je bent een generalist, maar toch ook een specialist, vaak fel, mag ik wel zeggen, op de inhoud. Grote waardering hebben wij hier in de raad voor jouw daadkracht. Je doet, in deze zaal althans, alle portefeuilles en je bent altijd goed voorbereid. Veel ambtenaren hebben jou dus aan de lijn gehad. Je kunt trouwens met je vele energie ook altijd de klok 24 uur doorleven. Regelmatig heb je dat ook gedaan, soms heel laat uit de kroeg, en nog een paar telefoontjes er achteraan. Je bent dan ook 24 uur per dag te bellen. Je hebt de raad veel gegeven, maar jij hebt ook veel geleerd. Niet alleen van de raad, maar ook, heb ik gehoord, van het college, met name van Karin Dekker en Frank de Vries. De debatten met de wethouder van financiën spraken je altijd aan. Jouw leukste thema was met name het weerstandsvermogen bij de gemeente. Jij vindt, en daar ben je vast de enige in: dit moet omhoog. Je houdt je dus met alles bezig. Toch springen bepaalde thema's er duidelijk uit: talenten en pas afgestudeerden moeten in Groningen blijven. De binnenstad, de burgemeester zei het ook al, moet bruisen. Dat mag geld kosten volgens jou. De viering van Koninginnedag, burgemeester, moet voor haar de hele dag door kunnen blijven gaan. Het Kattendiep moet een mooie Spaanse Ramblas worden, met terrassen. Dit initiatief, mag ik erbij zeggen, kwam uit jullie fractie vroeger vandaan. En de inwoners van Groningen moeten veel meer oog krijgen voor de belangen van de studenten, dat weten wij nog niet. Rebecca, studenten zijn gewone mensen, net als raadsleden, met hun fouten. Daarover het volgende: twee jaar geleden organiseerde de raad een voetbalpoule over de WK-finale Nederland-Spanje. De winnaar zou een taart krijgen. Jij won die poule, maar de raadsleden hebben fouten. Jij kreeg, moeten we bekennen, deze taart nooit.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, onder het mom: beter laat dan nooit. Ik wil er wel iets over zeggen naar Rebecca.

De heer EVENHUIS (VVD): Dat mag, dan ga ik hier weg.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Beter laat dan nooit. Ik weet, je vindt kaneel niet lekker, of je bent er allergisch voor, dat kan ik me niet meer zo goed herinneren, maar daarom een hartige taart. Met spinazie om sterk te blijven, met zongedroogde tomaatjes, een vleugje SP, met feta als verwijzing naar mijn favoriete vakantieland Griekenland, en knoflook als dank voor de pittige debatten. Een groepje raadsleden hier in ons midden, heeft ooit al eens zo'n zelfde taart mogen proeven. Toch, mevrouw Jongman? En bij hen viel hij erg in de smaak, dus ik hoop dat jij er ook van wil genieten. Hij is nog warm.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Dank je wel.

De heer EVENHUIS (VVD): Dat heb je zeer goed gedaan.
Ik ga nou een inkijkje geven in het leven van Rebecca, geboren in Almelo in 1983 en opgegroeid in Wierden. Uitstekend raadslid, zei ik al: betrokken, creatief.
Je blinkt dus uit door een sterke motivatie. We kijken nog even naar deze foto. En jullie zagen het waarschijnlijk wel goed. Jij draagt, kijk maar eens, een prachtige piercing. Deze is nu weg. Je was dus aan het solliciteren, en je weet nooit hoe iedereen daartegen aankijkt. Je hebt dus nu een baan, de piercing kan terugkomen.
Rebecca, je was een prachtige baby. Je ouders, die hier dus zitten, zijn apetrots. Je ligt dan ook als een prinses in de wieg.
Je was een zeer makkelijk kind. Je laat je ook gemakkelijk vervoeren. In de auto, op de fiets, in de kinderwagen. Zelfs in de handtas. Jij wordt een vrolijke kleuter. Je lach is dezelfde zoals wij nu kennen. Je bent sportief, kameraadschappelijk en zeer veelzijdig. Je bent zelfs Nederlands kampioen frisbee. Met je team ben je zelfs Europees kampioen. Daarmee ben jij de enige Europese kampioen, heb ik laten natrekken, die ooit in deze raad heeft gezeten. Bergbeklimmen doe je ook. Met je bergsportteam beklim je de bergen in Zwitserland en Frankrijk, zelfs Alpenreuzen. Soms kom je aan het eind van de boomgrens. Je stijgt dan tot grote hoogte. Heel soms kan dat een verrassing geven. Een heel grote verrassing, de verrassing van je leven.

De VOORZITTER: Ik zei toch, zorg ervoor dat er niet een zodanig misverstand kan zijn over hoe het in de krant komt, Jan. Kan je de rest ook even laten zien?

De heer EVENHUIS (VVD): Ja, Joost weet daar het antwoord op. Motorraces, de TT, stratencircuits: motorsport. Suzuki, Kawasaki, Yamaha, Honda. Rebecca, jij rijdt op een Honda, een Honda 750, maar je beloofde ons, niet te snel en altijd veilig.
Voor de raad was jij overal, ook in Nicaragua. De kinderen daar hebben jouw hart gestolen.
Ook was je interim-voorzitter van de commissie Verkeer en Vervoer. Uiteraard deed je dat ook goed. Karin Dekker wilde je best als gespreksleider bij de gemeente hebben. Natuurlijk gaat het leiden van forumdiscussies jou, ze kijkt me aan maar ik zit vlak bij jou, ik hoorde je fluisteren, ook zeer goed af.
Je krijgt in de toekomst vele kansen op functies. Maar voor één functie ben jij misschien ook zeer geschikt en wel de volgende.
Actief als je bent, Rebecca, slurp je het buitenleven op. Hier zien we jou aan het picknicken. Willen jullie allemaal eens goed kijken naar de volgende foto? We hebben het goed gezien. En wie het niet goed gezien heeft, die helpen dit nu een beetje. Jullie tweeën debatteren heel wat af. Jullie debatteren en praten heel veel samen. Wij kunnen het ook niet helpen, maar jullie raakten uiteindelijk zelfs samen in een bootje. Betrapt door onze hoffotograaf.
Rebecca, lobbyist of burgemeester, je hebt daarvoor de persoonlijkheid en waarschijnlijk de kwaliteiten. Advocaat of rechter zou ook kunnen. Maar wat we ook niet uitsluiten is het volgende: Rebecca als moeder!
Nou komt Inge Jongman even bij mij. Rebecca, de raad dankt jou zeer voor de collegialiteit en jouw inbreng, soms dag en nacht. En Inge overhandigt jou de cadeautjes. Een: bloemen en twee: films. En dat zijn er twee. Filmkaartjes moet ik zeggen. Een voor jou en een voor een gastheer.

De VOORZITTER: Rebecca, nou is wel het woord aan jou.

Mevrouw KRÜDERS (Student en Stad): Goh, ja, daar sta je dan. Waarde leden van de raad, collega's, burgemeester, wethouders, ambtelijke organisatie, aanwezigen in zaal, vrienden, pap en mam, ik kan het me nog als de dag van gisteren herinneren dat ik hier ook stond. De verkiezingen waren geweest, Student en Stad had weer een zetel in de raad, het was tijd voor mijn maiden speech en de eerste keer spreken in deze zaal als raadslid vanaf deze plek. Ik kan me nog heel goed herinneren dat ik eigenlijk nog nooit zo bang ben geweest om te spreken in het openbaar. Ik had zweethandjes, mijn hart klopte hard in mijn keel. Ik weet nog heel goed dat mijn ouders tegenover me zaten en dat hielp niet echt. Op dit moment is dat dus twee jaar geleden, maar wat is de tijd snel gegaan en wat is er veel gebeurd. Daarover zo nog wat meer.
Allereerst in ieder geval hartelijk dank voor de ontzettend mooie woorden van de burgemeester en ook van de raadsnestor. Prachtig hoe jullie een samenvatting hebben gegeven en ook hoe jullie mij hebben weergegeven zoals jullie dat in jullie eigen woorden en op een bevlogen manier hebben gedaan.
De kracht van Student en Stad is dat wij elke twee jaar mensen leveren die er met volle overtuiging voor gaan. En dat al achttien jaar lang. De kracht is niet om alleen te besturen vanuit een ijzeren toren, maar met één been in de raadzaal te staan en met het andere been volop in het studentenleven. Dit

gecombineerd met de pragmatische maar consistente lijn is een unieke formule die al jarenlang goed werkt. Jullie hebben kennis mogen maken met mijn opvolger in verschillende commissies en ik heb er ook al het vertrouwen in dat Jos deze lijn van Student en Stad door zal zetten.
Ik begon twee jaar geleden met de tekst richting mijn collega's: We zullen het niet altijd eens zijn. Toch hoop ik op een mooie en vruchtbare tijd samen. Ik hoop dat debatten op het scherpst van de snede gevoerd worden en op basis van eerlijke argumenten. Ik ben zo vrij geweest om te concluderen dat het een mooie en vruchtbare tijd is geweest. Ik kan terugkijken op heel wat successen: fietsenklemmen, traineeships, nieuwe impulsen voor jongerenhuisvesting, gratis brandveiligheidschecks, de bruisende binnenstad, de financiering hiervoor, het behoud van de Ramblas, financiering voor G-kracht en ga zo maar door. Daarnaast heb ik vele debatten met u mogen voeren over uiteenlopende onderwerpen. Ik heb me actief ingezet om meer debatten in de raad te krijgen, omdat ik ervan overtuigd ben dat een goed debat kan bijdragen aan een betere stad en dat is waar we het allemaal voor doen.
Het is niet meer aan mij om aan te geven hoe het anders kan, maar wat ik u nog wel mee wil geven is dat u ten alle tijden kritisch moet blijven en op de inhoud het debat met elkaar moet aangaan, ook als voor de zoveelste keer een bepaald standpunt herhaald wordt.
Het zijn bewogen jaren geweest. De gevolgen van de recessie worden steeds meer zichtbaar, iets wat wij als Student en Stad al jaren naar voren brengen. Ik zal niet vooruitlopen op het debat dat u vanmiddag nog zult gaan voeren, maar ik wens u veel wijsheid toe bij de keuzes die u moet gaan maken. Het op orde hebben van je huishoudboekje, een gezond weerstandsvermogen en een goed risicomanagement zijn meer van belang dan ooit. Wat u wel in uw achterhoofd moet houden, is dat bij de keuzes die u gaat maken de stad aantrekkelijk moet blijven en dat investeringen in een stad nodig zullen zijn. Want Groningen is een prachtige stad met veel kansen en veel potentie, maar we moeten ze wel benutten.
Ik heb ontzettend genoten van de afgelopen jaren, de stad van binnen en buiten leren kennen en ik heb heel veel geleerd. Ik mag hier heel veel mensen dankbaar zijn voor alle ontmoetingen die ik heb gehad. Ik wil beginnen, als eerste, met het bedanken van de kiezers. Dank voor het vertrouwen, want zonder dit vertrouwen hadden wij hier nu niet gestaan. Dan mijn mederaadsleden, dank voor alle debatten en de mooie momenten, zowel in als buiten de raad. We zijn het niet altijd eens, dat hoeft ook niet en dat is ook het mooie van politiek. Zo ook dank richting het college, dat in deze tijden geen makkelijke positie heeft. Let erop dat u de raad blijft meenemen in al uw overwegingen en keuzes. Dan de ambtelijke organisatie en natuurlijk de griffie. Hoe vaak wij jullie niet lastig hebben gevallen en met alle respect ook weer het antwoord terugkregen met heel veel precisie. De bodes, goh wat heb ik veel lol met jullie gehad. De praatjes, de kopjes thee, de momentjes dat we elkaar tegenkwamen, we hebben echt ontzettend veel plezier gehad. En dan mijn vrienden en mijn huisgenootjes. Ik heb niet altijd evenveel tijd voor jullie gehad en we hebben heel veel mooie en ook wat minder mooie momenten met elkaar gedeeld. Dank voor de vriendschap die ik met jullie mag hebben. De jongens van mijn zo geliefde partij: Vince, Stephan, Remco, Roelof, Gert-Jan, alle andere jongens van de steunfractie en vooral ook Jan Bart en Jos, ik heb het jullie niet altijd even gemakkelijk gemaakt, maar jongens wat hebben wij een mooie tijd gehad. En wat hebben wij veel bijzondere momenten meegemaakt. Zonder jullie had ik dit niet gekund. Als laatste: pap, mam, dank jullie wel voor de onvoorwaardelijke steun bij alles wat ik doe.
Ik heb nog genoeg nieuwe ideeën, maar het is tijd voor een nieuw geluid. Ik heb genoten van alles in deze stad en Groningen, ik houd van je.

De VOORZITTER: Dank je wel, Rebecca.

2.b: Installatie van dhr. J.P.A. van Rooij tot raadslid van de gemeente Groningen

De VOORZITTER: Dan ga ik over tot het instellen van een commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven en daarin zou ik willen benoemen: mevrouw Jongman als voorzitter, de heer Gijsbertsen en de heer Van Keulen. Dan schors ik de vergadering voor een heel kort moment. Maar het was niet helemaal een verrassing, dus ik denk dat ik de vergadering wel kan heropenen, want u hebt al vast even naar de geloofsbrieven gekeken en u hebt voor ons een conclusie die u ons gaat melden.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, de commissie, bestaande uit de genoemde raadsleden, heeft de geloofsbrieven van de heer J.P.A. van Rooij voor zijn toelating als lid van de raad onderzocht. De commissie heeft de geloofsbrieven in goede orde bevonden en stelt voor de heer J.P.A. van Rooij toe te laten als lid van de raad.

De VOORZITTER: Dan zou ik grond van het onderzoek van de commissie geloofsbrieven bij u willen constateren dat u volgens mij geen belemmeringen ziet om de heer Van Rooij toe te laten tot lid van onze gemeenteraad. Dat is niet het geval? Dan is aldus besloten. En dan kan de heer Van Rooij hier naar voren komen. En dan mag mevrouw Krüders inderdaad gaan, misschien kan een bode haar even begeleiden? Daar is een bode.
De griffier zou de heer Van Rooij naar voren leiden, althans, hij is inmiddels daar begrijp ik.
Wilt u gaan staan alstublieft, want de heer Van Rooij gaat zo dadelijk de belofte afleggen. Ik ga de tekst voorlezen, mijnheer Van Rooij en ik hoop dat u daarna wilt zeggen: dat verklaar en beloof ik.
Mijnheer Van Rooij. Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.

De heer DE ROOIJ (Student en Stad): Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Dan mag ik u als eerste feliciteren met uw benoeming als lid van de gemeenteraad van Groningen.

De heer DE ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat u een heel goede tijd mag hebben. Dat doen we natuurlijk ook met een bloemetje.
Ik schors de vergadering voor een heel kort moment zodat de collega-raadsleden de heer Van Rooij kunnen feliciteren en als het om de publieke tribune gaat, verzoek ik u om dat bij het begin van de avondpauze te doen. De vergadering is voor een enkel ogenblik geschorst.
(schorsing 17.11 uur – 17.16 uur)

De VOORZITTER: Mag ik u vragen weer te gaan zitten?
Ik heropen de vergadering en ben bij agendapunt 2c.

2.c: Benoeming (bij acclamatie) van dhr. J.P.A. van Rooij tot:
- lid van het audit committee,
- vervangend lid van het ab van de GR Meerstad,
- plaatsvervangend voorzitter van de raadscommissie Beheer en Verkeer

De VOORZITTER: Kunt u daarmee akkoord gaan? Ik constateer dat dat bij acclamatie kan.

2.d: Benoeming (bij acclamatie) van dhr. K. v.d. Veen tot lid van de Bezwaarschriftencommissie SOZAWE

De VOORZITTER: Volgens mij wilt u ook in dat geval bij acclamatie besluiten. Aldus gebeurd.

3. **Mondelinge vragen en interpellaties (*n.v.t.*)**

4. **Initiatiefvoorstellen (*n.v.t.*)**

5. **Ingekomen stukken**

5.a: Lijst met ingekomen collegebrieven en bekrachtiging geheimhouding van een brief.

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies/afhandeling
1.	Financiële situatie OV-bureau	22 febr.	via cie. B&V
2.	Parkje Westerhaven	23 febr.	via cie B&V
3.	Concretisering bestuursafspraken G4/G33-Rijk effectief benutten VVE en extra leertijd voor jonge kinderen	23 febr.	via cie. O&W

4.	Evenementenprogramma Binnenstad	23 febr.	via cie. B&V
5.	Evaluatie ecologisch beheer 2011 en planning 2012	23 febr.	via cie. B&V
6.	Bouwmogelijkheden in het beschermd Stadsgezicht	23 febr.	via cie. R&W
7.	Intense verbouw	23 febr.	via cie. R&W
8.	Stand van zaken aanleg Fietsroutes Plus	23 febr.	via cie. B&V
9.	Langetermijnagenda en lijst moties en toezeggingen	23 febr.	via cie. F&V
10.	NK Veldloop voor gemeenteambtenaren 2013	23 febr.	via cie. O&W
11.	Uitwerking motie Burgerbetrokkenheid bij BORG	23 febr.	via cie. B&V
12.	Overzicht wijzigingen contracten Meerstad	24 febr.	via cie. R&W
13.	Voorbereiding begroting 2013	24 febr.	via cie. F&V
14.	Beleidsregels Parkeernormen 2012	27 febr.	via cie. B&V
15.	Betaalde dwangsommen	27 febr.	via cie. F&V
16.	**Vertrouwelijke brief**	29 febr.	via cie. B&V
17.	Aanbiedingsbrief – Parkeren op orde	29 febr.	via cie. B&V
18.	Bijensterfte door gifgebruik	1 mrt.	via cie. B&V
19.	Boom Effect Analyse Engelse Kamp	1 mrt.	via cie. B&V
20.	Voortgangsbericht uitvoering motie 25 (alcohol & jongeren)	1 mrt.	via cie. O&W
21.	Stand van zaken toezeggingen en LTA	1 mrt.	via cie. O&W
22.	Mosquito	2 mrt.	via cie. F&V
24.	Planning evaluatie hondenbeleid	8 mrt.	via cie. B&V
25.	**Vertrouwelijke brief**	15 mrt.	via cie. B&V
26.	Reactie brief dhr. Kamminga d.d. 4 febr. inzake RegioTram	15 mrt.	via cie. B&V
27.	Ontwerpbestemmingsplan Reitdiep 2012	15 mrt.	via cie. R&W
28.	Kiosk Noorderplantsoen	15 mrt.	via cie. B&V
29.	Aangepaste Buitendienststelling station Zwolle	15 mrt.	via cie. B&V
30.	Eindverslag RAAK	16 mrt.	via cie. O&W
31.	Evaluatie kostprijssystematiek op het gebied van zorg en welzijn	16 mrt.	via cie. O&W
32.	Stand van zaken spoorlijn Groningen-Heerenveen	16 mrt.	via cie. B&V
33.	Uitvoeringsprogramma Samen Gezond in Stad	16 mrt.	via cie. O&W
34.	Reactie op toezeggingen in raadscie. W&I	16 mrt.	via cie. W&I
35.	Groene Euroborg	16 mrt.	via cie. B&V
36.	Uitvoeringsprogramma handhaving Wabo 2012	16 mrt.	via cie. R&W
37.	5e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014	16 mrt.	via cie. F&V
38.	Toezeggingen raadscommissie Onderwijs en Welzijn 7 maart 2012: onderhoud atletiekbaan	21 mrt.	**betrekken bij agendapunt 7a.**
39.	Handhavingsprogramma Stadstoezicht 2012	21 mrt.	via cie. F&V
40.	Visie zicht op uitvoering werken naar	21 mrt.	via cie. W&I

	vermogen		
41.	Bidbook Floriade Groningen 2022	21 mrt.	via cie. R&W
42.	Rapport Kijk- en Luisteronderzoek OOG 2011	22 mrt.	via cie. F&V
43.	Beheerplan bomen Lewenborg	22 mrt.	via cie. B&V
44.	Evaluatie boombeheer 2011	22 mrt.	via cie. B&V
45.	Motie commercieel groen	22 mrt.	via cie. B&V
46.	Behandeling collegebrief 'Voorbereiding begroting 2013'	22 mrt.	**betrekken bij agendapunt 8a.**
47.	Toekomst Bestuurlijke Organisatie in Groningen	22 mrt.	via cie. F&V
48.	Voorontwerpbestemmingsplan Sontwegtracé	22 mrt.	via cie. R&W
49.	Beantwoording vragen raadscommissie B&V	23 mrt.	**betrekken bij agendapunt 8b.**
50.	Bereikbaarheid taxistandplaats blinden/slechtzienden	23 mrt.	via cie. B&V
51.	Afhandeling motie gewijzigde WWB	27 mrt.	via. cie. W&I

De VOORZITTER: De lijst met ingekomen collegebrieven, waarbij uitdrukkelijk de geheimhouding, onder de nummers 16 en 25 op de lijst wordt bekrachtigd.

5.b: Lijst met overige ingekomen stukken

Nr.	**Afzender**	**Ontvangen d.d.**	**Advies/afhandeling**
1	Brandweer Regio, wijziging Wet veiligheidsrisico's	21 febr.	Tkn
2	OIKO Credit, Jaarstaat overzicht participaties ONF in 2011	21 febr.	Tkn
3	Buurtgenoten Coendersborg, Bouwplan Maatschap Coendersborg	23 febr.	Tkn
4	Kopie brief van gemeente Doesburg aan minister Immigratie en Asiel, Motie Meldpunt Midden en Oosteuropeanen	23 febr.	Tkn
5	Kopie brief van huurdersorganisatie Nijestee in 5 Groninger wijken aan minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 'Right to buy', het voornemen van het kabinet om woningcorporaties 75% van hun bezit te koop te laten aanbieden	27 febr.	Tkn
6	Vereniging Omwonenden Luchthaven Eelde: aandeelhouders verder in de fuik van GAE	28 febr.	Tkn
7	Kopie brief van Nationale Bond van Kermisbedrijfhouders-BOVAK aan wethouder Dekker, nadenken over Grote Markt	1 mrt.	Tkn
8	Brief van Rekenkamercie, reactie op motie onderzoek naar de decentralisaties	2 mrt.	via cie. W&I
9	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Rapport 'Kwaliteit gemeentelijk toezicht kinderopvang'	5 mrt.	Tkn
10	Autisme Netwerk, vraag om aandacht	8 mrt.	Tkn
11	Gem. Ombudsman, verslag t.a.v. Regeling klokkenluiders gem.	8 mrt.	Tkn

	Groningen 2010		
12	Dhr. Estevez, duurzaamheid	9 mrt.	Tkn
13	Dhr. Koning, trouwen tegen kostprijs	12 mrt.	Ter afhandeling naar college
14	Dhr. Bos, nut en noodzaak tram	12 mrt.	Tkn
15	Werkgroep Noordoost, brandbrief werkgelegenheid Sanquin	13 mrt.	Tkn
16	Brief burger, voortslepend financieel probleem	13 mrt.	Ter afhandeling naar college
17	Gem. Ombudsman, eindrapport klachtonderzoek bij dienst RO/EZ	13 mrt.	Tkn
18	Gem. Ombudsman, eindrapport klachtonderzoek bij RO/EZ en MD	15 mrt.	Tkn
19	Gem. Ombudsman, eindrapport klachtonderzoek bij dienst RO/EZ	15 mrt.	Tkn

De VOORZITTER: Er is een drietal nummers waarvan gevraagd is om ze naar de commissie te geleiden, dat is nummer 3 op de b-lijstnummers, de Coendersborg, op verzoek van GroenLinks, Stadspartij en de ChristenUnie, naar de commissie Ruimte en Wonen. Nummer 5, huurdersorganisatie Nijestee naar Ruimte en Wonen en nummer 7, ombudsman en de klokkenluiders naar Financiën en Veiligheid.

Dan kunnen we, als u verder geen opmerkingen heeft en akkoord kunt gaan met de lijst van ingekomen stukken en dat is het geval, naar de conformstukken.

6. Conformstukken

6.a: Brandbeveiligingsverordening 2012

De VOORZITTER: Kunt u daarmee instemmen zoals het is voorgelegd? Dat is het geval.

6.b: Investeringsregeling sport

De VOORZITTER: U kunt besluiten zoals voorgelegd.

6.c: Ophalen investeringskredieten Meerjaren Investeringsplanning (MIP) 2012

De VOORZITTER: Aldus besloten

6.d: Verordening eigen bijdrage maatschappelijke opvang en vrouwenopvang Groningen 2012

De VOORZITTER: Aldus besloten

6.e: Wmo-meerjarenkader 2012-2015 Samen sterk in stad

De VOORZITTER: De Stadspartij, de heer Sijbolts wil een stemverklaring vooraf afleggen. Het woord is aan de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Wij willen nogmaals onze complimenten uitspreken aan het college en aan de betrokken ambtenaren voor het opstellen van dit stuk en wij hopen dat de komende jaren de mensen die dat nodig hebben hiermee voldoende worden ondersteund.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kunt u overigens volgens mij, en dat blijkt het geval instemmen met wat is voorgelegd. Aldus besloten.

6.f: Slotcalculatie 2011 Overwinningsplein

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.g: Voorbereidingsbesluit Industriegebied Eemspoort-Roodehaan

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.h: Vaststelling bestemmingsplan Lewenborg/Ruischerwaard

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.i: Aanpassing van artikel 5.12 van de APVG betreffende het stallen van (brom)fietsen

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.j: Verordening afvoer hemelwater en grondwater

De VOORZITTER: Een stemverklaring van de Stadspartij, de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Jawel, voorzitter, de Stadspartij had geen behoefte aan nog meer beleid op dit moment en dit leek ons enigszins overbodig. Maar met die aantekening mag de raad het rustig aannemen.

De VOORZITTER: U bent bezig met uw vogelhuisje, maar bent u voor het overige voor of tegen wat is voorgelegd?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Tegen.

De VOORZITTER: Dan is dat de aantekening en begrijp ik dat voor het overige u kunt instemmen.

6.k: Overheveling middelen Akkoord van Groningen voor organisatie Healthy Ageing Jaar

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.l: Dekking voorbereidingskosten Bereikbaarheid Stad

De VOORZITTER: Aldus besloten.

6.m: Ophalen investeringskrediet renovatie atletiekbaan 2012

De VOORZITTER: Besloten zoals voorgelegd. Dan gaan we naar de 1-minuutinterventies.

7. 1-minuut interventies

7.c: Verordening brug- en havengeld 2012

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Het woord is aan de heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, vervoer over water is bij uitstek duurzaam. Een schip vervoert evenveel als tientallen vrachtauto's en dat is een reden voor ons als bestuur van de stad om dat vervoer te water ook zoveel mogelijk te bevorderen. En verder wilden wij graag dat ook waterrecreatie in de stad een grote vlucht neemt, want dat is goed voor de bestedingen in de stad. Dan is het niet logisch dat de openingstijden van de stad niet geharmoniseerd zijn met die van de provincie Groningen. Een vaargebied moet een overzichtelijk geheel van synchrone openingstijden van bruggen en sluizen zijn. Om dat te bevorderen dient de Stadspartij een motie in.

Motie (1): Harmoniseren bedieningstijden bruggen (Stadspartij)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 28 maart 2012, besprekende de ‘Verordening brug- en havengeld 2012',

Overwegende dat:
- de doorvaart in de stad deel uitmaakt van de totale doorvaart in de provincie en harmoniseren van de bedieningstijden tussen stad en provincie in het belang van de binnenvaart is.

Verzoekt het college:
- om de bedieningstijden van de bruggen in de stad te harmoniseren met de bedieningstijden in de provincie.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Dank u wel. De motie wordt voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen. Wie wil overigens nog het woord? Niemand? Dan is het woord aan de wethouder. Misschien kan de motie worden getoond op het scherm ook. En de wethouder kan op de motie reageren. Het woord is aan wethouder Visscher.

Wethouder VISSCHER: Ik wil haar graag eerst even lezen voorzitter, mag dat? Ja, voorzitter, dank u wel. Terecht merkte de heer Prummel op dat wij de waterrecreatie moeten koesteren en daar zijn we ook mee bezig in de gemeente Groningen. Binnenkort krijgt u van ons het verslag naar aanleiding van wat er allemaal gebeurd is op grond van het initiatiefvoorstel van de Partij van de Arbeid over het watertoerisme. De beroepsvaart maakt in de meeste gevallen gebruik van de vaarwegen van Rijkswaterstaat of bediend door de provincie Groningen, maar in geringe mate van de vaarwegen die wij bedienen. Zouden wij dit nu allemaal willen harmoniseren, dan hebben wij ten eerste te maken met verschillende regimes in Drenthe, Friesland en Groningen. Het zou ook betekenen dat wij in de gemeente Groningen, in plaats van een bezuiniging die wij nu realiseren, want wat we hier met dit voorstel doen is een door u eerder vastgestelde bezuiniging realiseren, maar dan zouden wij onszelf op enorme extra kosten gaan jagen. En dat is voor ongeveer 1,5 ton ieder jaar, dus structureel. Maar er zou ook nog een heel groot praktisch probleem zijn. Want de provincie bedient ook de bruggen in de provincie Groningen in de spitstijd van het wegverkeer en als wij dat zouden gaan doen, 's ochtends tussen 7 en 9, of bijvoorbeeld aan het eind van de dag, dan zouden wij op de weg een enorm verkeersknelpunt krijgen. Denkt u maar aan de belangrijke verkeersknooppunten die wij hebben. Dus dat zou ook praktisch tot echt grote problemen leiden in onze stad. En daarom zou ik, voorzitter, willen zeggen dat het geen verstandige wijziging is van wat wij hebben voorliggen.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de wethouder heeft gelijk, er is in de motie geen aandacht besteed aan de spitsuren in de stad, de momenten waarop je inderdaad de bruggen niet zou moeten openen. Maar als u de motie zo leest dat u die tijden dat de brug niet open kan vanwege de spits in de stad buiten beschouwing zou laten, en dat gewoon laten zoals het is, zou het dan niet verstandig zijn om toch synchroon met de provincie Groningen te werken?

De VOORZITTER: Wethouder Visscher.

Wethouder VISSCHER: Voorzitter, dat is een ander voorstel dan wat op tafel ligt, maar als u mij toestaat kan ik daar wel iets over zeggen, want daarmee zouden we denk ik voor een oplossing kiezen, waarbij het probleem en de oplossing niet in de juiste balans zijn. Het zou nog steeds betekenen dat wij voor veel meer extra structurele kosten komen te staan en het probleem dat eraan ten grondslag ligt, dat is niet een probleem dat die rechtvaardigt, in de ogen van ons college.

De VOORZITTER: Goed, kunnen wij dan overgaan tot besluitvorming? Dat is het geval. Wij gaan eerst dadelijk stemmen over de motie. Is er behoefte om een stemverklaring ten aanzien van de motie af te leggen? Een stemverklaring vooraf, dat is het geval bij de heer De Rooij.

De heer De Rooij (PvdA): Voorzitter, mijn fractie stond in eerste instantie wel sympathiek tegenover deze motie, want het is inderdaad wel wat vreemd, op het eerste gezicht, dat die openingstijden niet geharmoniseerd zijn. Er worden kosten gemaakt door schippers en die hebben in deze tijden van crisis ook wel wat anders. Aan de andere kant, 125.000 euro op jaarbasis is erg veel geld. Het argument van de wethouder, je zit ook nog eens met die verkeerstijden, wij doen het niet in spitsverkeer en de provincie

wel, zijn voor ons argumenten genoeg om deze motie niet te steunen. Ik zou wel het college willen vragen om te kijken, Schuttevaar heeft onze brief gekregen: is het mogelijk om met de andere overheden eens te kijken of er toch een beetje geharmoniseerd kan worden? Maar zoals het hier verwoord staat, is zij voor ons niet acceptabel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, voor ons geldt precies hetzelfde. Ik begrijp wat de heer Prummel bedoelt, maar volgens mij staat het er niet helemaal goed in, want totaal harmoniseren bedoelt de heer Prummel niet, maar een deeltje wel. En voor dat deeltje ben ik eigenlijk wel ervoor, maar dat deeltje 'alles', daar ben ik niet voor, dus ik kijk even naar de heer Prummel, want dit maakt het voor hem lastiger.

De VOORZITTER: Nee, dit kan dus niet meer. We zijn nu bezig met stemverklaringen en dan had u een termijn moeten aanvragen. Dat vind ik ook niet zuiver. Er kunnen nu stemverklaringen worden afgelegd. Wie wil verder nog een stemverklaring afleggen? Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij zullen de motie steunen, maar dan wel met de extra uitleg van de heer Prummel om het zoveel mogelijk te harmoniseren. Dank u wel.

De voorzitter: Anderen? Niet het geval. Dan gaan we stemmen. Is voor iedereen duidelijk waar we over gaan stemmen? Wie steunt de motie zoals is voorgelegd? Dat zijn de VVD en de Stadspartij, waarmee de motie is verworpen.
Dan gaan we naar de voorstellen zoals die onder I tot en met V zijn voorgelegd. Wie steunt die voorstellen zoals voorgelegd? Dat is de raad minus de Stadspartij, waarmee de voorstellen zijn aanvaard.
Dan gaan we naar agendapunt 7d.

7.d: Meerjarenplan vervangingsinvesteringen en aanvullend lang cyclisch onderhoud openbare ruimte 2012-2016

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Moes, PvdA.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel voorzitter. We hebben het in de commissie al gedaan, maar ik doe het graag opnieuw: complimenten van de PvdA-fractie aan het college, dat de komende vijf jaar een forse slag van 23,5 miljoen euro gemaakt wordt om de openbare ruimte op orde te houden.
Zoals het nu lijkt is voor de periode 2017-2021 ook weer een aanvullend bedrag nodig. Berekend is een bedrag van 32,9 miljoen euro. Vraag aan het college: hoe hard is dit bedrag? En hoe gaan we zorgen dat het benodigde bedrag dat op dit moment nodig is, er ook daadwerkelijk is? Als we het hebben over vanzelfsprekende zaken als wegen, straatverlichting, speeltoestellen, bruggen, maar ook over gemeentelijke gebouwen, softwarelicenties en het voertuigenpark, zeg maar alle gemeentelijke kapitaalgoederen, dan is onze vraag of er sprake is van voldoende samenhang in de gehanteerde systematiek van afschrijven, onderhouden en vervangen. Welke ruimte ziet het college hier nog in voor optimalisering? Voor de aanpak van het Herewegspoorviaduct ligt 10 miljoen euro op de plank. Onze indruk is dat het bedrag wellicht niet genoeg is om alle kosten te dekken. Hoe groot zijn de financiële risico's op dit dossier en hoe gaat het college daarmee om?
En tot slot: Wij zijn blij dat ook aan het vervangen van speelvoorzieningen is gedacht. Dat is belangrijk voor de leefbaarheid in de wijken. Het onderhoud is echter wel een probleem. We vragen ons af of Iederz hiervoor ingeschakeld zou kunnen worden en daarover hebben wij een motie.

Motie (2): Onderhoud speeltoestellen (PvdA, SP, CDA, CU)

"De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 28 maart 2012, besprekende het raadsvoorstel 'Meerjarenplan vervangingsinvesteringen en aanvullend langcyclisch onderhoud openbare ruimte 2012-2016',

Constateert dat:
- in de (meerjaren-)begroting niet is voorzien in (voldoende) middelen om speeltoestellen in de openbare ruimte adequaat te onderhouden;

- het als gevolg van krimpende budgetten steeds moeilijker wordt mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag te krijgen;
- dit door de bezuinigingen op de sociale werkvoorzieningen in het bijzonder geldt voor mensen die werkzaam zijn bij Iederz.

Overweegt dat:

- goed onderhouden speeltoestellen wenselijk zijn voor een veilig speelgenot van kinderen;
- goed onderhouden speeltoestellen positief bijdragen aan de leefbaarheid en de sociale veiligheid in de wijken;
- goed onderhoud maakt dat speeltoestellen langer meegaan en voorkomt dat ze vroegtijdig vervangen moeten worden;
- Iederz onderhoudswerkzaamheden verricht in de openbare ruimte, bijvoorbeeld in de groenvoorziening.

Verzoekt het college:

- te onderzoeken of het inschakelen van Iederz positief bij kan dragen aan het onderhoud van speeltoestellen in de openbare ruimte.

En gaat over tot de orde van de dag."

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, ik heb een vraag.

De VOORZITTER: De heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Is het zo dat, op grond van uw stellingname van zojuist, langcyclisch onderhoud niet in aanmerking komt voor mogelijke bezuinigingen?

De heer MOES (PvdA): Nee.

De VOORZITTER: Mijnheer heer Moes. De vraag was of het niet zo was, of dat ze niet in aanmerking komen.

De heer MOES (PvdA): Het is geen heilig huisje. Natuurlijk is het zo dat er ook in het onderhoud allerlei bezuinigingsmogelijkheden zijn. Ik heb ook gevraagd over die 32,9 miljoen euro, hoe hard dat bedrag is. Dus ik wil graag weten: welk deel van dat bedrag zit in de sfeer van het ontstaan van gevaar en risico op het instorten van bruggen en viaducten, want dan wordt het een ander verhaal, denk ik?

De VOORZITTER: Als er dingen zijn die voor ons allemaal interessant zijn, kunt u misschien uw microfoon aanzetten.

De heer EVENHUIS (VVD): Nou, ik wil het wel zeggen, voorzitter. De PvdA was aanvankelijk duidelijk, maar is nou dus zeer onduidelijk. Waarvan akte.

De VOORZITTER: Dan wordt er een motie ingediend. De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Anderen nog bij dit agendapunt? Dat is het geval. De heer Van der Veen, GroenLinks.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, dank u wel. In het meerjarenprogramma kunnen we lezen dat er de afgelopen jaren al op veel plaatsen geluidsreducerend asfalt is toegepast. En dat is voor GroenLinks van belang, omdat we ook middels het toepassen van stil asfalt werken aan een duurzame stad. In het verlengde daarvan willen we het college erop wijzen dat we medio volgend jaar het actieplan 'Weg verkeerslawaai' gaan behandelen, wat volgt uit het jaarprogramma Duurzaamste stad 2010. Voor onze fractie is het van belang dat we op die plekken waar we de komende jaren gehele asfaltconstructies gaan vervangen, ook dat actieplan gaan betrekken en dat we ervoor zorgen dat, daar waar dat nodig is en effectief en doelmatig kan zijn, ook stil asfalt aanbrengen en dat dat ook binnen dit meerjarenplan en dit budget kan worden opgelost. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, een vraag aan GroenLinks. U bepleit om te kijken, als dat gebeurt, om dat dan ook aan te leggen. Dat snap ik op zich. Maar in dit stuk werd juist aangegeven dat stil asfalt

twee keer zo snel slijt en dat je daardoor ook meer geld ter beschikking moet stellen. Bent u daar dan ook toe bereid?

De VOORZITTER: De heer Van der Veen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Nou, niet zozeer meer geld. Ik kan me voorstellen dat het binnen dit huidige meerjarenplan en budget kan worden opgelost, met name ook omdat we hebben gezegd dat duurzaamheid een integraal karakter heeft. Dus het moet binnen alle programmaonderdelen en beleidsterreinen van de gemeente terugkomen. Dus ik kan me voorstellen dat het ook een verantwoordelijkheid van het college is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Copini, D66.

MEVROUW COPINI (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. We danken de wethouder voor dit heldere voorstel. Met dit voorstel zorgt de wethouder ervoor dat we ons onderhoud en de vervanging daarvan op orde krijgen. En wat willen we? De kwaliteitsdoelen realiseren, de borgkwaliteitsdoelen, en tevreden Stadjers en daar gaat deze wethouder voor. Een pluim.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

MEVROUW JONGMAN (ChristenUnie): Ja, voorzitter, dank u wel. Ook namens onze fractie: goed dat we in het dagelijks onderhoud investeren. Het is nu structureler dan ooit. En de vragen die wij vorig jaar gesteld hebben over de openbare verlichting brachten ook aan het licht dat er een aantal zaken qua kabel niet goed geregeld is. Dat pikt het college nu voortvarend op en ik denk dat heel veel mensen daar dan ook plezier van zullen gaan beleven. Na 2016 is inderdaad nog dekking nodig, maar tot die tijd zie ik toch ook wel echt vooruitgang en ik hoop dat we dan ook de nieuwe pot met geld daarvoor vinden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Eikenaar, SP.

DE HEER EIKENAAR (SP): Ja, dank u, voorzitter. Heel kort: ik vind het een mooi investeringsprogramma en goed dat hier zoveel geld voor wordt beschikbaar gesteld, want als er iets is waar de mensen in deze stad behoefte aan hebben dan is het wel een goed onderhouden stad met werkende lantaarns, goede wegen, enzovoorts, enzovoorts. Dus complimenten, dank u wel.

De VOORZITTER: Verder nog? Niet het geval? Dan is het woord aan de wethouder Visscher.

WETHOUDER VISSCHER: Ja, voorzitter, dank u wel. Zoals verschillende fracties hebben verwoord, vinden we het belangrijk dat de basis op orde is in de leefomgeving van de mensen die hier wonen en de mensen die hier om een andere reden in onze stad verblijven. En wij hebben dat al vele jaren gedaan met het reguliere onderhoud. Alleen voor vervangingsinvesteringen en groot onderhoud hebben wij nooit de gewoonte gehad om daar al van tevoren geld voor te sparen, ook omdat we natuurlijk zoveel mogelijk willen voorkomen dat we geld stil hebben hier in een spaarpot, en de afgelopen decennia was dat een beproefde methode. Maar wij komen nu aan het einde van het leven van een heleboel van die kunstwerken, zoals ze heten. Het zijn andere kunstwerken dan schilderijen, want in de periode na de oorlog, na de wederopbouw, zijn heel veel zaken aangelegd en die eindigen nu hun levensduur. En daarom hebben we gedacht: het is goed om nu wat langer vooruit te kijken en de komende tien jaar in beeld te brengen. Dus zeg ik ook tegen de fractie van de PvdA, verwoord door de heer Moes: wat is er nou de komende jaren echt nodig om te voorkomen dat mensen in het donker komen te zitten? Daar hebben we de afgelopen winter al een voorproefje van gehad en dat was eigenlijk al niet zoals het hoort. Daar heeft de ChristenUnie zich ook erg voor beijverd, maar ook om te voorkomen dat op den duur kademuren inzakken. Onlangs is dat bij een provinciale kademuur nog gebeurd. Wij willen dat heel graag voorkomen. De oeverbeschoeiingen en de wegen, waarvan we natuurlijk normaal het wegdek wel vervangen, maar waarvan soms het fundament na enige tientallen jaren echt niet meer goed is en dan moet het vervangen worden. We hebben geprobeerd zorgvuldig in beeld te brengen, ook een second opinion daarop laten uitvoeren door een extern bureau: wat moet er nu de komende jaren echt vervangen worden of aan groot onderhoud onderhevig zijn? En daar hebben we een goede planning bij geprobeerd te maken. Het meest urgente eerst. Die openbare verlichting, daar gaan we nu heel erg flink mee aan de slag,

met nog een paar andere zaken. Zo proberen we dat over de tijd te spreiden. We hebben voor de eerste vijf jaar, dus de dingen die echt de eerste vijf jaar moet gebeuren, het geld beschikbaar en ik denk dat dat een mooie situatie is, waar je op den duur ook weer verder aan kunt werken. Waar je in latere jaren ook weer middelen voor beschikbaar kunt stellen. Hetzelfde geldt voor het Herewegspoorviaduct. We zijn bezig, onder leiding van wethouder Dekker, om dat voor te bereiden met andere partners. We hebben al een bedrag, we werken aan de verdere voorbereiding van het project, zowel financieel als technisch en organisatorisch.
Het stille asfalt. De vragen van de fractie van GroenLinks: We hebben natuurlijk in onze stad al de afgelopen jaren ook stil asfalt aangelegd. Het klopt wat de heer Seton zegt: het werkt na zeven jaar al niet meer als stil asfalt, dus je moet het heel vaak vervangen. De levensduur is dus heel kort. Nou, daarom ga je er verstandig mee om een kijk je, dat hoor ik ook in de woordvoering de heer Van der Veen, waar het zinnig is en waar belangrijk, zo hebben we altijd gewerkt en zo zullen we ook bij nieuwe projecten en nieuwe situaties elke keer weer afwegen. Maar, onderdeel van dit programma is: daar waar stil asfalt ligt, daar vervangen we het gewoon zoals het hoort, met deze middelen. Dat is onderdeel van dit programma.
Ten slotte de speelvoorzieningen. Een sympathieke motie in de ogen van ons college. Natuurlijk roep ik iedereen op om te zorgen dat mensen aan het werk kunnen bij externe werkgevers, de mensen uit de sociale werkvoorziening, dat moet ook bij ons intern. Dat gebeurt eigenlijk ook al heel veel bij de speeltoestellen. Maar: een sympathieke motie en het oordeel aan uw raad. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Nog een vraag aan de wethouder. U gaf aan: we gaan in beeld brengen wat er nodig is. In de commissie zei u ook: er wordt heel veel tegelijk vervangen, omdat in de jaren zestig veel is aangelegd wat nu aan het eind van zijn levensduur komt. Maar het in kaart brengen is nog niet hetzelfde als het dekken. Kunt u iets aangeven van de omvang van kosten die op ons afkomen? Mijn beeld is dat het wel eens zoveel tegelijk kan zijn, dat we dat niet in een keer kunnen behappen. Zit ik er dan ver naast?

Wethouder VISSCHER: Voorzitter, wij hebben het in beeld gebracht voor de komende tien jaar met de geschatte kosten. En daarvan hebben we nu de helft gedekt, voor de eerste vijf jaar. Dat is gelukt nu, en daar moeten we nu denk ik op vertrouwen en er ons best voor doen dat het dan straks ook weer voor die laatste periode lukt.

De VOORZITTER: De heer Van der Veen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Ja, dank u wel. Kan ik het antwoord van de wethouder zo lezen dat op die plekken waar nu conventioneel asfalt ligt dat moet worden vervangen, ook wordt gekeken naar stil asfalt als dat doelmatig en effectief is binnen het programma?

Wethouder VISSCHER: Ja, daar kijk je per geval dan naar. Per geval kijken we, dat hebben we ook altijd gedaan, naar: moet het in dit geval of niet? Maar je moet er wel heel zorgvuldig naar kijken, want het kost veel meer en het is qua materiaalgebruik veel minder duurzaam. Maar we gaan daar zorgvuldig mee om, zoals we ook al deden.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): En u gaat er ook binnen dit programma naar kijken?

Wethouder VISSCHER: Als we ergens stil asfalt aanleggen, dan gaan we dat natuurlijk daarna in het reguliere onderhoudsprogramma vervangen.

De VOORZITTER: Oké, wij gaan over, stel ik u voor, tot besluitvorming.
Dat betekent dat we eerst over de motie gaan stemmen en daarna over de voorstellen. U ziet de tekst van de motie. Wie steunt de motie? Een stemverklaring, de heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, wij zullen deze motie steunen op grond van de besluitvorming die er wordt gevraagd. Maar we zullen toch wel genuanceerder blijven denken over de constateringen. Die zijn niet zo eenduidig als de PvdA formuleert. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma, Stadspartij.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Ook wij zullen deze inderdaad sympathieke motie steunen. Onze fractie vindt het ontzettend belangrijk dat werkgelegenheid voor de mensen die daar nu momenteel in bedreigd worden behouden blijft. Dus steunen wij. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Van der Veen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, wij kunnen ook deze motie steunen. We zijn wel voor dat onderzoek en we zijn benieuwd naar wat de resultaten daarvan zullen zijn, al zijn we niet echt per definitie ervoor dat het tot meer kosten gaat leiden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we nu dus wel stemmen. Wie steunt de motie zoals is voorgelegd? Dat is de volledige raad, waarmee de motie is aangenomen.
Dan gaan we naar de voorstellen, zoals onder I tot en met V is voorgelegd. Wie steunt de voorstellen zoals voorgelegd? Ook de hele raad. Aldus besloten.
Dan gaan we naar agendapunt 8a.

8. Discussiestukken

8.a: Collegebrief ’Voorbereiding begroting 2013’ d.d. 24 februari 2012 en de aanvullende collegebrief van 22 maart 2012.

De VOORZITTER: Dan is nu al de gelegenheid voor de heer Van Rooij om zijn maiden speech te houden. Het woord is aan de heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Vier maanden geleden zat ik nog daar, op de publieke tribune, tijdens de behandeling van het begrotingsdebat. En nu sta ik hier achter het katheder om mijn maiden speech te houden. Zo zie je maar, er kan best veel gebeuren in een paar maanden.
Vier maanden geleden heeft een raadsmeerderheid de gemeentebegroting 2012 aangenomen. En nu kampen we met een tekort van 210 miljoen euro. Ja, er kan echt veel gebeuren in een paar maanden. En eigenlijk toch wel meer dan mij lief is. ‘De begroting is niet in marmer gehouwen’, zo deelde de wethouder de commissie Financiën en Veiligheid onlangs mee. Daar heeft Student en Stad alle begrip voor. Maar deze begroting lijkt uit ijs gehouwen en met het warme voorjaar mee te smelten. Dat brengt ons nu in de zomerse maartmaand te spreken over een tekort van, nogmaals, 110 miljoen euro en daar hebben wij minder begrip voor. Voorzitter, de raadsmeerderheid die akkoord ging met de begroting was een nipte. Bijna de gehele oppositie koos ervoor tegen te stemmen en zo ook wij. En dat deden wij niet zomaar. Het was de eerste keer sinds onze oprichting dat wij tegen een begroting hebben gestemd en wij voelden ons genoodzaakt om dat te doen. De begroting bevatte te veel onzekerheden, en volgens ons noodzakelijke voorstellen, zoals het niet schrappen van de aanvullende bezuinigingen, werden in de wind geslagen. In de ogen van Student en Stad is een toereikend weerstandsvermogen van vitaal belang voor de stad. Het weerstandsvermogen is geen doel op zich. Het is een middel, maar het is wel dat middel dat ons in staat stelt om bij flinke klappen in de toekomst overeind te blijven. Het op korte termijn op peil brengen van het weerstandsvermogen heeft voor ons dan ook absolute prioriteit.
Voorzitter, we zullen geld moeten vinden om het directe tekort van 33 miljoen euro op te vangen. Daarover is denk ik iedereen het wel eens. Maar het zou mij veel waard zijn als ik nu ook van de overige fracties hoor dat zij met mij van mening zijn dat ook voor het overige bedrag van 76 miljoen euro, dus voor het volledige bedrag van 110 miljoen euro, direct middelen gevonden moeten worden, dit jaar nog. Niet een beetje nu en een beetje volgend jaar en een beetje straks in 2014. Want risico's dienen zich ook niet aan: een beetje nu en een beetje straks. Dat moet ons als raad toch wel helder voor ogen staan. Risico’s doen niet aan sociaal beleid en risico's kijken niet naar of onze schouders sterk genoeg zijn om zware lasten te kunnen dragen. Laten we onszelf niet voor de gek houden en slechts uit gemakzucht het weerstandsvermogen gefaseerd aanvullen. Laat ons ook onszelf niet voor de gek houden en de ratio verlagen, waarmee we dus kunnen doen alsof we het bedrag volledig aanvullen. Nee, we laten ons ook niet voor de gek houden door de afspraak die we met elkaar hebben gemaakt over de methodiek waarmee wij kijken naar ons weerstandsvermogen en de hoeveelheid middelen wij willen reserveren voor het opvangen van risico's opeens te gaan aanpassen. Die afspraak hebben we niet voor niets gemaakt.
Voorzitter, in de ogen van Student en Stad moet Groningen een stad zijn die zich klaarmaakt voor de toekomst. Groningen moet een stad zijn met een verantwoord financieel beleid, zodat ook de generatie na

ons kan genieten van deze mooie stad. Het kan pijnlijke consequenties hebben, maar nooit pijnlijker dan de consequenties die gemakzuchtige keuzes van nu hebben voor een volgende generatie.
Voor Student en Stad staan alle bezuinigingsopties open, waarbij we wel continu zullen moeten blijven afwegen wat de gevolgen van de bezuinigingen zijn voor toekomstige ontwikkelingen. We zijn bereid lastige keuzes te maken en we verwachten niets minder van andere fracties. Voorzitter, hartelijk dank.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij feliciteren u met uw maiden speech en hopen dat u een goede tijd in deze raad zult hebben.
Wie wil verder bij dit onderwerp het woord voeren? De heer Eikenaar, SP-fractie.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. Flexibele ruimte, het is een verraderlijke term, maar wel veel gebruikt deze dagen. Het is de ruimte die je hebt om te bezuinigen voordat je een artikel 12-status bereikt, de status waarover het CDA angst uitsprak. Het is alles in je begroting wat je kunt wegbezuinigen. Hoe groot die flexibele ruimte precies is weet ik niet, maar het zal ongetwijfeld een hoog bedrag zijn. Genoeg om ruim te voorkomen dat Groningen een artikel 12-status zal bereiken. Dat is een geruststellende gedachte, of toch niet? Wat mij betreft niet. Flexibele ruimte is namelijk slechts een begrotingstechnische term en heeft niets te maken met politiek. Het beschrijft niet wat je politiek aanvaardbaar vindt om weg te bezuinigen. Bijzondere bijstand, het rijke culturele leven in de stad, onze investeringen in de Wmo, geld dat we in veiligheid steken, en het onderhoud van de wijken, het is allemaal flexibele ruimte. Het is allemaal weg te bezuinigen, om een graantje mee in de begroting te dichten, en zo te voorkomen dat je een artikel 12-status krijgt. Maar mocht het zover komen, dan heeft de Groninger samenleving al lang de artikel 12-status bereikt. Dan is Groningen al lang geen sociale gemeente meer, wordt de sociale samenhang afgebroken, worden onze wijken niet meer fatsoenlijk onderhouden, is de zorg onder de maat en staat de veiligheid in deze stad onder druk. Dan is de stad sociaal en maatschappelijk al lang failliet. Flexibele ruimte, het is politiek dus een volstrekt onbruikbare term. Het beschrijft in ieder geval niet wat de SP belangrijk vindt.
De wethouder zei in de commissie Financiën en Veiligheid dat we er in Groningen helemaal niet zo slecht voorstaan. Ja dat klopt, we zijn nog steeds een sociale stad. Waar andere gemeenten keihard ingrijpen in het sociaal beleid en de zorg, hebben we dat hier nog weten te voorkomen. Mooi, maar wat had je anders verwacht met de SP in het college, zou ik zeggen? Zolang wij een partner zijn in deze coalitie zal dat zo blijven. Want, ik kan u verzekeren, wij zijn op het gebied van sociaal beleid niet zo flexibel. Ik neem aan dat het college dat met mijn fractie deelt, dat ook het college deze stad sociaal wil houden. Ik neem aan dat het college het met mijn fractie eens is, dat het niet gemakkelijk wordt nu de 100 tot 150 miljoen euro te vinden. Want waar moeten we dat geld vandaan halen? Het college somt een rijtje mogelijkheden op. Ik pak er een aantal uit: de ruimte in het meerjarenbeeld vanaf 2015. Het klinkt mijn fractie niet erg aanlokkelijk in de oren. Dat is voorsorteren op toekomstige raadsperiodes. Daarmee maak je de verkiezingen over twee jaar wel haast overbodig, want veel te kiezen valt er dan niet meer. Aanvullende bezuinigingen, die zijn natuurlijk bespreekbaar, al heb ik u net wel duidelijk gemaakt waar onze grenzen liggen. Lastenverhoging, zeker niet aanlokkelijk, laag op ons wensenlijstje, ook niet volstrekt onbespreekbaar als het mijn fractie duidelijk wordt dat we daarmee iets overeind houden wat wij van levensbelang vinden. Dan de grote projecten. Waarschijnlijk is het onvermijdelijk om daar in te snijden. Ik lijk daarover flink van mening te verschillen met de wethouder. ‘Alles staat open’, is de boodschap van de wethouder. Alles, maar bij de tram wordt er altijd wel heel sterk benadrukt dat wanneer we daarmee stoppen, we een bereikbaarheidsprobleem laten liggen. En begrijp me niet verkeerd, dat is volkomen juist. Maar de nadruk die erop wordt gelegd baart me wel zorgen. Waarom wordt diezelfde nadruk niet met evenveel kracht gelegd op de problemen die we creëren wanneer we gaan snijden in zorg, sociaal beleid, of onderhoud en veiligheid? Eerlijk gezegd denk ik dat wij straks moeten kiezen tussen een bereikbaarheidsprobleem en een sociaalmaatschappelijk faillissement. En ik kan u zeggen: voor ons is dat niet een heel moeilijke keuze. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, de heer Eikenaar heeft een gloedvol betoog over hoe we deze problemen moeten oplossen. Hij zei tijdens de begrotingsbehandeling dat er een begroting werd behandeld waar hij als links gemeenteraadlid trots op is. Nu, twee maanden verder, de begroting loopt twee maanden, zijn de problemen toch niet onaanzienlijk. Hoe beoordeelt hij het ontstaan van deze situatie en zijn woorden bij de begrotingsbehandeling?

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Volgens mij hebben we bij de begrotingsbehandeling een begroting vastgesteld waarin een sociaal beleid overeind blijft. Dat is een prestatie, dat kun je constateren. Dat heb ik net ook gezegd. Daar ben ik blij mee, daar was ik toen blij mee. Nu zien we toch enorme tekorten op ons afkomen. Daar ben ik uiteraard niet blij mee, daar moeten we nu de oplossing voor proberen te vinden. En dat zal niet makkelijk worden.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik heb met veel plezier geluisterd naar de bijdrage van de SP. Maar onderkent de SP ook dat het Groninger Forum behoort tot die projecten waar we nog altijd voor of tegen kiezen, op basis van het feit dat daarvoor nog geen steen gelegd is?

De heer EIKENAAR (SP): Maar wel heel veel stenen zijn gesloopt, zou ik u willen meegeven, van de gebouwen die er nu staan.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, als er nou eens een mooi alternatief voor het gebruik van diezelfde plek komt, dat niet 2,5 miljoen per jaar kost en minder elitair is?

De heer EIKENAAR (SP): Ik weet niet of ik het Forum per se elitair zou moeten noemen. Dat weet ik eerlijk gezegd niet. Nee, het Forum is voor mij al een stap te ver. Volgens mij is dat iets waar je moeilijk nog wat aan kan doen.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Van Keulen nog een keer.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, ik had net nog een vervolgvraag, maar dat zag u niet. Geeft niks, de heer Eikenaar ontdook keurig mijn vraag: hoe beoordeelt u nou het feit dat we in november een begroting vaststellen en dat we nu in maart zitten met zulke tekorten? Vindt u wel acceptabel? Vindt u dat niet acceptabel, hoe moet ik dit duiden?

De heer EIKENAAR (SP): Dat vind ik vervelend. Is dat ook goed?

De VOORZITTER: Goed, wie kan ik dan het woord geven? De heer Prummel, Stadspartij. Ik kan u ondertussen melden dat de heer Jager de vergadering van de raad is binnengekomen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, nog niet zo heel erg lang geleden zei ik eens tegen een groepje kiezers dat het moeilijk oppositie voeren is wanneer het het college zo goed gaat. Ja, dat was zo. Het wordt op dit moment gemakkelijker om oppositie te voeren, maar ik had het eerlijk gezegd liever moeilijk. Want het gaat op dit moment met de financiën van deze stad helemaal niet goed. En wat er nu ook in Den Haag gaat gebeuren, als het kabinet nu valt, worden bezuinigingen uitgesteld en hebben we kans dat ze nog hoger uitvallen. Dan is de periode van onzekerheid ook groter. Als het kabinet blijft zitten, dan weten wij dat dit kabinet in deze samenleving de rekening voor de crisis die op dit moment in Nederland heerst, zal neerleggen bij de zwakste bewoners van Nederland. En dat zijn voor een deel bewoners van deze stad, Groningen. Groningen is een heel mooie stad, maar sociaal niet een van de sterkste steden in Nederland.
Wij moeten 110 miljoen euro vinden. Binnenkort zal dat bedrag waarschijnlijk weer oplopen, want wethouder Dekker zegt soms heel trots: ‘Ik dien altijd een sluitende begroting in.’ Ja, dat klopt, maar ze lijkt een beetje op een figuur in een stripverhaal die over een brug rent die achter haar instort. Op dit moment kan de wethouder nog zo hard lopen dat zij nog steeds vooruitkomt. Maar het moment is daar dat die brug wel eens onder haar en onder ons allen zou kunnen instorten.
We moeten niet vals spelen over de regels voor reservevermogen van de gemeente Groningen. Het zou absurd zijn om op dit moment een andere accountant te nemen en dan te zeggen: zie je wel, we hoeven helemaal niet zoveel reserves aan te houden. Dat doet een beetje denken aan een zieke patiënt die een andere arts zoekt die wat minder streng is in het voorschrijven van een kuur. Maar u weet: zachte heelmeesters maken stinkende wonden.

We moeten voorkomen dat de lastendruk in de gemeente Groningen nog verder stijgt. Wie met kleine ondernemers in de stad spreekt, merkt dat de belastingen in Groningen, de parkeerlasten van hun klanten, op dit moment al erg hoog zijn. Het mag niet nog verder stijgen.
We moeten inderdaad voorkomen dat Groningen een artikel-12 gemeente wordt en wanneer wij een ongewis avontuur aangaan, zoals de tram, dan zouden we dat zeer wel kunnen worden. We moeten kiezen voorzitter, voor mensen, voor de mensen in de stad en niet voor grote technocratische troetelprojecten. En ook niet voor een elitair project zoals het Groninger Forum, waarvan vandaag is aangekondigd dat weer een bestemming die de binnenstad al had, daarnaar toe zal worden gebracht. Dat Forum is aan de raad verkocht met de mededeling: daar komen nieuwe dingen. Daar komt niets nieuws. Daar is al die jaren niets nieuws gevonden en voorzitter, het college beseft dat niet, maar de stad is dat spuugzat.
Zorg, veiligheid, werk en gezondheid: dat moeten de prioriteiten bij de uitgaven van de gemeente zijn. We moeten nu de handen vrijhouden voor de integrale regie van de uitgaven in het voorjaarsdebat.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar, sorry, ik bedoel de heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik ben het met de heer Prummel eens dat we onze voorzieningen en de basisvoorzieningen goed op peil moeten houden. Ziet de heer Prummel ook een relatie tussen de economische ontwikkelingen van deze staat en onze capaciteit om het ook op een goede manier te doen, ook in de toekomst?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Die capaciteit, die relatie is er zeker en daarom moeten wij, dat zult u ook beseffen wanneer u uw oor te luisteren legt bij het bedrijfsleven, bij de huidige grote projecten voorrang geven aan de ontsluiting van de stad, aan de mogelijkheden voor mensen om de stad te bereiken. En daarbij hoort bijvoorbeeld de zuidelijke ringweg. Die is wel onder de huidige grote projecten de meest belangrijke van de projecten voor welvaart in de stad.
En verder voorzitter, moeten wij de handen vrijhouden. Ik was overigens blij dat GroenLinks nu even niet komt pleiten voor een belastingverhoging waar helemaal niemand in Groningen op zit te wachten. Dank u wel.
Voorzitter, we moeten geld vrijhouden voor de integrale afweging in het voorjaarsdebat.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen. De heer Prummel, de heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, u herinnert zich mij nog, wat fijn. Ik interpreteer u graag op een beetje positieve wijze.
Mag ik de woordvoering van de Stadspartij zo lezen dat u de gedachte deelt dat het van belang is om te investeren in deze stad om onze sociale voorzieningen op de lange termijn op peil te houden?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, voorzitter, ik denk niet dat iemand daar commentaar op zou hebben. Maar dat is net zoiets als pleiten voor mooi weer, want daar heeft ook iedereen plezier van. Dit is een volstrekt lege en politiek gemotiveerde interruptie.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, nu ga ik haast vermoeden dat de heer Prummel in staat is om een regendans of iets dergelijks te doen, omdat hij denkt invloed te hebben op het weer. Ik denk wel invloed te hebben op de bereikbaarheid en de aantrekkelijkheid van deze stad.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Nou, spreekwoordelijk gezien wacht de stad storm, motregen en ijzel wanneer GroenLinks op dit moment zijn plannen zal doorzetten. Dus overdrachtelijk gezien hebben wij allemaal invloed op het weer en moeten we vooral niet meegaan in de plannen van uw wethouder en uw partij. We moeten zeker de belastingen niet gaan verhogen. Voorzitter, wat we wel moeten doen is onze handen vrijhouden in het voorjaarsdebat. In dat voorjaarsdebat mag de raad integrale afwegingen maken en ik ben bang dat het college op dit moment verplichtingen aangaat rond grote projecten, terwijl de raad de handen vrij moet houden om af te wegen welke grote projecten wij nu kunnen uitvoeren.
Daarom dient de Stadspartij een motie in.

Motie (3): Tijdelijke bevriezing sleutelprojecten (Stadspartij)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 28 maart 2012, besprekende de collegebrief 'Voorbereiding begroting 2013',

Constaterende dat:
- er nog geen duidelijkheid is over de bezuinigingen die het Rijk momenteel voorbereidt;
- de gevolgen van deze bezuinigingen voor de algemene uitkeringen evenmin zeker zijn;
- er ten opzichte van de begroting 2012 nu al sprake is van forse afwijkingen en tegenvallers;
- het college rekening houdt met extra benodigde middelen tussen de 100 miljoen en 150 miljoen euro;
- het college aangekondigd heeft in de voorjaarsbrief met dekkingsmogelijkheden te komen;
- het college in de voorliggende brief vaststelt dat de afwijkingen en onzekerheden groot zijn.

Overwegende dat:
- het verstandig is om in deze periode van financiële onzekerheid alle opties open te houden;
- de raad, gezien alle onzekerheden, hecht aan de mogelijkheid om integrale afwegingen tussen het belang en de fasering van sleutelprojecten te kunnen maken.

Verzoekt het college:
- om in afwachting van het voorjaarsdebat geen nieuwe onomkeerbare verplichtingen in het kader van de sleutelprojecten met derden aan te gaan.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, ik heb eigenlijk aan de heer Prummel dezelfde vraag als aan de heer Eikenaar: hoe beoordeelt u nou, dat we in november een begroting vaststellen en dat we in februari 33 miljoen euro tekortkomen, en de kleine beetjes? De heer Eikenaars antwoord was, dat heeft u gehoord: vervelend. Wat is uw kwalificatie?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Rampzalig.

De VOORZITTER: De heer Baldew, PvdA.

De heer BALDEW (PvdA): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de voorzitter, donkere wolken pakken zich samen boven onze sociaal sterke stad. De economische recessie, de kabinetsbezuinigingen laten diepe sporen achter. Naast deze bedreigingen, waar we overigens weinig aan kunnen doen, organiseren wij door gebrek aan risicomanagement, rekenfouten en onder andere steeds vertrekkende controleurs, onze eigen bedreigingen. Met als gevolg financiële blunders, waardoor miljoenenverliezen, die we anders overhielden om te investeren in werk en sociale voorzieningen, zaken die nu door de kabinetsbezuinigingen fors onder druk komen te staan.
Over risicomanagement heb ik genoeg gezegd in de commissie, daar blijf ik bij. Ik heb kennisgenomen van de brief van het college. Het college geeft in deze brief aan dat de accountant vindt dat er stappen zijn gezet op het gebied van risicomanagement, maar vergeet aan te geven dat dezelfde accountant ook vindt dat er van integraal risicomanagement binnen de gemeente Groningen geen sprake is. Hier zit namelijk mijn kritiek. Mijnheer de voorzitter, dat het college investeert in kennis op het gebied van risicomanagement is duidelijk. Maar na zes jaar zie ik dat deze kennis niet heeft geleid tot een zichtbare verandering in houding en gedrag. En als dat wel zo is, waarom al die rekenfouten en financiële blunders zoals DaFinci? En als dat wel het geval is, waarom gaat het college bij de bepaling van het weerstandsvermogen nog steeds uit van een waarschijnlijkheidsfactor van 90%? Namelijk 90% van alle risico's die zich nu voordoen? Hoe langer je stilstaat hierbij, hoe gekker het klinkt. En hoe verhoudt dit percentage zich tot goed bestuur? Is risicomanagement de kern van goed bestuur? En komt het niet tot uiting in een lagere waarschijnlijkheidsfactor?
Voorzitter, graag een antwoord. We moeten oppassen dat we door gebrek aan risicomanagement en een irreële waarschijnlijkheidsfactor het weerstandsvermogen onnodig blijven aanvullen en de economie ermee kapot sparen. Hier zit wat ons betreft wellicht enige ruimte.
Mijnheer de voorzitter, kort na de vaststelling van de begroting 2012 zijn we geconfronteerd met een groot tekort. Een fors tekort. Zo'n forse begrotingsafwijking zo kort voor de vaststelling van de begroting maakt de raad stuurloos. De vraag is: had het college dit kunnen zien aankomen bij de totstandkoming van de begroting 2012? Zo nee: is ons begrotingsproces wel voldoende crisis-, recessiebestendig?

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, ik vraag me af, vindt u het niet dubbelzinnig dat u bij een stuk, waarbij we constateren dat we 110 miljoen euro tekortkomen, na een paar maanden zegt dat we door een gebrek aan risicomanagement onnodig veel geld besparen?

De heer BALDEW (PvdA): Mijnheer Van Rooij, ik zie het weerstandsvermogen als het sluitstuk van het proces van risicomanagement, dus dubbelzinnig ben ik niet.
Waar mijn kritiek ook zit, is, als wij uitgaan van een waarschijnlijkheidsfactor van 90%, dat dus betekent dat 90% van de risico's zich op dit moment voordoet en dat vind ik irreëel. Daar zit mijn kritiek. En ik vind dat het college meer aan risicomanagement moet doen en of het weerstandsvermogen daardoor hoger lager wordt, dat interesseert mij niet zo.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, een vraag aan de heer Baldew. Denkt u dat als het college het risicomanagement op orde had gehad, we dan nu niet deze tekorten hadden gezien?

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, dat is de vraag. Wat ik de afgelopen tijd wel heb zien gebeuren is dat wij als raad een beetje in onze rug zijn aangevallen door DaFinci, O2G2, rekenfouten, noem maar op. Ik denk dat op het moment dat het college meer aan risicomanagement had gedaan, we dat van tevoren zouden zien aankomen en dat we het gesprek met het college zouden kunnen aangaan: hoe beheers je nou dit soort risico's?

De heer VAN KEULEN (VVD): Dat interpreteer ik als een ‘ja’.

De heer BALDEW (PvdA): Zou kunnen. Voorzitter, ik wil verdergaan met mijn betoog. Mijnheer de voorzitter, we begrijpen niet dat het college in de begroting 2012 de kans op verkoop van aandelen Enexis keihard heeft opgenomen om het weerstandsvermogen aan te vullen en het risico van de grondexploitatie Meerstad niet heeft kunnen inschatten en dit in mindering heeft gebracht op het weerstandsvermogen.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ik ben wat verbaasd over de uitspraak van de heer Baldew over de aandelen, want in dat debat is dat uitgebreid aan de orde geweest. Kun je dat nu wel of niet zo hard zien? En wij hebben gezegd: dat kan niet. En uw fractie heeft gewoon ingestemd met de begroting waar dat wel in zit. Hoe moet ik uw kritiek nu dan zien?

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik wil verdergaan met mijn betoog. Wat ik wil duidelijk maken is dat aan de ene kant een kans op invloed administratief wel mag, het is een stille reserve, dus een verkoper. Er is een koper en verkoper, dat mag. Maar waar mijn kritiek in zit, is het volgende: waarom heeft het college niet de risico's van Meerstad adequaat ingeschat en dat is in mindering gebracht op het weerstandsvermogen? Dan was het college consistent geweest. En waarom vind ik dat? Omdat Meerstad tweewekelijks op de agenda stond van het college. Dus in dat perspectief moet je mijn vraagstelling dan ook bekijken. Dus, graag zou ik van het college willen weten waarom het college het ene wel heeft gedaan en het andere heeft nagelaten. Overigens ben ik het met het college eens dat je Enexisaandelen wel als weerstandsvermogen moet beschouwen.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, de heer Baldew zei wat over Meerstad. Hoe groot acht u de kans dat op het moment dat deze gemeenteraad de begroting vaststelde, dat was 9 november, het college helemaal niet op de hoogte was van de ongeveer 50 miljoen euro weerstandsvermogen die op dat moment nodig was voor Meerstad?

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik zou een simulatieberekening moeten maken, een statistische berekening moeten uitvoeren om de kans te bepalen, daar ga ik niet aan meedoen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, mag ik de heer Baldew helpen?

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik maak mijn verhaal even af. Misschien is dat een antwoord op de vraag van de heer Van Keulen. Ik begrijp het gewoon niet, mijnheer Van Keulen, wanneer het college tweewekelijks Meerstad op de agenda heeft gehad, hoe deze omissie heeft kunnen ontstaan. En of we praten over kansen, of het groot is of klein, laat ik in het midden. Voorzitter, maar graag een antwoord van het college.
Hetzelfde geldt voor afboeking en van bedrijventerrein Westpoort II. We gaan in de begroting uit van een overschot van 10 miljoen euro in 2011 die we overpompen naar 2012 en na een paar maanden is het een wassen neus. Gecombineerd met een aantal rekenfouten tast dit het imago van het stadsbestuur aan en dat is jammer. Mijnheer de voorzitter, we moeten voorkomen dat in een tijd van financiële en economische onzekerheden het informatierisico in de begroting toeneemt, waardoor de raad nog op grotere afstand komt ten aanzien van haar kaderstellende taak en controlerende taak. We moeten bij de begrotingsvoorstellen de impact van de recessie op de diverse beleidsterrein beter in beeld krijgen. En misschien ligt hier ook een antwoord op de vraag die de heer Van Keulen stelt. Daarom dienen wij ook met meerdere partijen, onder andere de VVD, een motie in op dit punt.

Motie (4): Een crisisbestendig begrotingsproces (PvdA, GroenLinks, CDA, VVD, Stadspartij, ChristenUnie)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 28 maart 2012, besprekende de collegebrief ‘Voorbereiding begroting 2013’,

Constateert dat:
- in de begroting 2012, drie maanden na de vaststelling zich een negatieve afwijking van 33 miljoen euro voordoet;
- in deze periode een effect van 76,5 miljoen euro op het benodigde weerstandsvermogen is ontstaan;
- de oorzaak van de meeste van deze tekorten een relatie heeft met de economische crisis en/of rijksbezuinigingen;
- eerder de raad met het college in debat is geweest over de voorspelbaarheid van de tussentijdse rapportages en de relatie tussen de voorspelbaarheid hiervan en de begroting;
- de huidige economische en financiële onzekerheden vragen om extra aandacht voor de voorspelbaarheid van de (meerjaren-) begroting.

Overweegt dat:
- de (meerjaren)begroting een van de belangrijkste stuurinstrumenten is van de raad;
- om te kunnen sturen het voor de raad essentieel is dat de (meerjaren-)begroting een reëel beeld geeft van de baten en lasten van de ambities in de tijd;
- het college alles in het werk moet stellen om in deze behoefte van de raad te voorzien;
- door de crisis en rijksbezuinigingen de betrouwbaarheid en voorspelbaarheid van de (meerjaren)begroting onder druk staan;
- juist in deze tijd de (meerjaren)begroting zoveel mogelijk verheven moet zijn van materiele informatierisico's, zodat de politieke afwegingen door de raad zorgvuldig kunnen worden gemaakt.

Verzoekt het college:
- een voorstel uit te werken met als doel de voorspelbaarheid en betrouwbaarheid van de (meerjaren-)begroting op niveau te houden in deze tijd van crisis en rijksbezuinigingen;
- dit voorstel in mei te agenderen in de raad, zodat de uitkomsten kunnen worden gebruikt bij het begrotingsproces 2013;
- de raad periodiek te informeren over de impact van de economische recessie en kabinetsbeslissingen voor de diverse beleidsvelden en de lopende begroting en de meerjarenbegroting.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De heer BALDEW (PvdA): Mijnheer de voorzitter, de financiële knelpunten voor de stad nemen toe, de Partij van de Arbeid staat voor een solide financieel beleid maar ook voor een sociaal sterke stad. En dat

deze kernwaarden nu door de financiële situatie onder druk komen te staan is niet onlogisch. Maar ook in deze bezuinigingsronde wilde PvdA alles op alles zetten om de sociale voorzieningen nu te ontzien en voor de toekomst de borgen. En als het gaat om bezuinigingen denken we ook niet meteen aan de lokale lastenstijging. We kijken met belangstelling naar het onderzoek van het college naar de financiële en operationele uitvoerbaarheid van de grote projecten, om met de kennis van dan de afweging te maken wat in het belang is van de stad, op zowel korte als lange termijn.

De voorzitter: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, dank u wel. De SP is heel duidelijk. Als de SP moet kiezen tussen een sociale stad en de tram, dan zegt de SP: wij willen de sociale stad in stand houden. Hoe staat uw fractie daar in?

De heer Baldew (PvdA): Voorzitter, wat mijn fractie betreft en daar wil ik verder op ingaan, dus u krijgt een antwoord op de vraag die u stelt, u bent net te vroeg. Voor ons staat een sociaal sterke stad voorop.

De VOORZITTER: U gaat verder met uw betoog, begrijp ik?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja hoor.

De VOORZITTER: Dan heb ik nog een interruptie voor u van de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, is de heer Baldew het met mij eens dat belastingverhogingen niet als bezuinigingen moeten worden opgevoerd?

De heer Baldew (PvdA): Het zijn voor mij inkomensgenererende maatregelen, dus ik zie ze eigenlijk als verlengde. Maar, voorzitter, ik wil verdergaan met mijn betoog en dan kom ik op een antwoord dat waarschijnlijk de heer Van Keulen kan bevredigen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Het komt mij voor dat we hier het grote probleem van de PvdA te pakken hebben.

De VOORZITTER: Zullen we dat hier niet in zijn geheel gaan behandelen, mijnheer Prummel? Probeert u het even toe te spitsen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, ik zal het kort zeggen. Dat probleem is: ik bezuinig door jou meer te laten betalen. Dat is een politieke houding die niet past.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer Baldew (PvdA): De geest van mijn betoog is, je kunt op verschillende manieren aan inkomens komen, door aan de ene kant de bezuinigingen, aan de andere kant kun je ook lasten verhogen. En op dit moment, met de kennis van nu, mijnheer Prummel, zie ik dat laatste niet gebeuren.
Voorzitter, ik wil verdergaan met mijn betoog. Voor ons staat een sociaal sterke stad voorop. En daar horen ook investeringen bij die de stad helpen de economie te versterken, werkgelegenheid creëren en hiermee de sociale setting en leefbaarheid van de stad borgen.
Mijnheer de voorzitter, we komen in het voorjaarsdebat hier uitvoerig op terug, op de keuzes die we maken en waarop we gaan bezuinigen en waar we eventueel als het niet anders kan ook de lasten gaan verhogen. We denken er niet aan, maar you never know.
Mijnheer de voorzitter, de recessie en de kabinetsbezuinigingen kunnen ook kansen bieden. Ik zou zeggen: let’s not waste a good crisis. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA-fractie.

De heer SETON (CDA): Voorzitter, dank u wel. Dit debat staat niet op zich. We hebben, als het ging om de grote projecten, de voorjaarsbrieven of begrotingen, vaak gesproken over de vraag hoe we er financieel voorstaan, hoe we omgaan met de recessie en met tekorten. En vandaag is dat niet anders. En in al die debatten zit een soort rode lijn, wat ons betreft een gevoel van groeiend ongemak en groeiende

ontevredenheid. Het eerste voorbeeld is de Forumdiscussie, waar wij van het begin af aan hebben gezegd dat de financiën op orde moeten zijn. Dat is ook meermalen toegezegd. En u weet nog dat ik in januari 2010 samen met D66 mijn zorgen geuit heb over het geld en onze vraag was: komt dit wel goed? Het antwoord van het college dat het wel goed zou komen was voldoende voor D66, maar niet voor ons. Mij werd verweten te vroeg te zijn. In juni zou het geregeld zijn. Maar dat was niet zo, toen niet en nu niet, want een 'taakstellende optimalisatie' is gewoon een eufemisme voor een tekort. Deze gang van zaken gaf ons geen vertrouwen. Tweede voorbeeld: Meerstad. Ook daar is mijn fractie heel lang meegegaan met de voorstellen van het college. We zagen en zien de stekker eruit trekken niet als optie. Maar waar je dan wel op uitkomt moet solide en toekomstbestendig zijn, zodat je er letterlijk en figuurlijk op voort kunt bouwen. In de commissie en in de raad hebben we aangegeven waar onze twijfels lagen, namelijk nog steeds een te zonnige inschatting van de toekomst. Daar kwam nauwelijks tot geen antwoord op en dat gaf ons geen vertrouwen.
Een derde voorbeeld is het meest urgente: een begroting van 2012. Midden in de recessie, als het er echt op aankomt, met een begroting komen die keuzes uitstelt en afhankelijk is gemaakt van een wankelende aandelenconstructie. Dat gaf ons geen vertrouwen. We hebben vanwege het geld tegen het Forum gestemd, we hebben uiteindelijk tegen het voorstel van Meerstad gestemd en we hebben voor het eerst sinds mensenheugenis tegen een begroting gestemd. Dan kun je je afvragen: wat is er met het CDA aan de hand? Maar je zou je ook als college kunnen afvragen: wat is er veranderd, waardoor wij dit stemgedrag laten zien? Want die rode lijn die ik noemde wordt steeds breder. Bij zowel Meerstad als de begroting sloot Student en Stad zich aan bij de fracties die het bekende verhaal niet meer voldoende vinden. Is dat toeval of zit daar een gedachte achter? En, waar de ChristenUnie bij de begroting voor instemming nog voldoende had aan een paar empathische woorden van de wethouder, zeggen zij nu in de commissie dat het stoplicht op rood staat. Als de ChristenUnie dat als algemeen collegevolgende partij zegt, is er dan niet meer aan de hand?

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): U zegt dat wij op basis van empathische woorden meegaan. Ik moet zeggen dat wij altijd elk voorstel beoordelen op de inhoud en niet de mate van emotionaliteit die er in zit.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ik geef u mijn versie van wat er toen gebeurde.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dan constateer ik dat u op dat moment in een andere werkelijkheid leefde.

De heer SETON (CDA): Nu ja, ik kan toch een andere waarneming hebben dan u? Ik geef aan hoe ik het als CDA heb gezien. U vroeg aan de wethouder: kunt u niet wat meer laten merken dat u ook zorgen hebt, wethouder? De wethouder zei 'ja' en u was tevreden. Als dat zo werkt bij de ChristenUnie, en als dat zo werkt bij die andere partijen die ik noemde, is er dan niet iets meer aan de hand? Die vraag en die houding mis ik bij het college. Dat vraagt echter meer dan het populistisch of niet-bestuurlijk verklaren van fracties, dat vraagt een serieuze inhoudelijke reactie.
In de commissie hebben wij aan alle fracties gevraagd hoe het nou kan dat zo snel na de vaststelling van de begroting een tekort van 33 miljoen euro opduikt. Vooral ook D66 benoemde dat hij zich bij de begrotingsbehandeling had laten overtuigen en dat hij daar nu achteraf toch wel een vreemd gevoel bij kreeg. Opnieuw mijn waarneming. "Dat is de dynamiek van de grote stad", kreeg collega Luhoff te horen. Voorzitter, ik vond dat een badinerend antwoord op een serieuze vraag die raadsbreed leeft. Ik weet niet hoe het D66 verging, maar het gaf mij geen vertrouwen.
Een andere reactie was dat die 33 miljoen euro toch eigenlijk best wel meevalt. In andere gemeenten gaat het veel slechter en wij hebben een begroting van 800 miljoen euro en daar zit nog genoeg flexibiliteit in. Ik vind het heel lastig om zo'n antwoord niet te zien als een kluitje in het riet. Bij mij komt het over als 'tut tut tut, het valt allemaal wel mee', maar dat heb ik al te vaak gehoord en dat bleek ook vaak niet waar. Dat het in andere gemeenten slechter gaat levert ons nog geen euro op en die flexibiliteit van de begroting is verschrikkelijk vaag. De SP had het er ook over. Waar hebben we het dan over? Zeg het maar, in geld. Flexibiliteit alleen, daar koop ik helemaal niets voor in de voorbereiding van het voorjaarsdebat. En als er dan wat tegengas komt, zegt de wethouder dat je de kerk wel in het midden van het dorp moet laten. Maar

wethouder, uw kerk is mijn kerk niet en uw midden is mijn midden niet. Helaas, het CDA vindt juist dat door een consequente lijn van hun te zonnige inschatting in de financiën, we nu in de problemen komen. En als zich dan binnen drie maanden na de begroting zo'n tekort voordoet, dan past het het college om minder hoog van de toren te blazen en eens bij zichzelf te rade te gaan. Waar de stad naar mijn inschatting naar snakt, is te stoppen met bagatelliseren en toegeven dat we dit probleem hebben. En waarom ook niet? Aan de tekorten kunt u niet altijd wat doen, maar aan het bagatelliseren wel. We moeten het probleem niet groter, maar zeker ook niet kleiner maken. En kleiner maken is de rode lijn waar ik het eerder over had en waar steeds minder fracties in meegaan. Ik zou denken dat een afbrokkelend draagvlak voor een sleets financieel verhaal juist als het erop aankomt voor het college een probleem is. Hoe ziet u dat?
Voorzitter, tot zover de rode lijn, nu nog een paar vragen.
Lastenverzwaring werd door GroenLinks in de commissie genoemd. Twee vragen: hoe ziet u deze lastenverzwaring als we weten dat Groningen al in de top drie staat? En twee, in aansluiting op Stadspartij: in hoeverre vindt u het reëel om tegenvallers rechtstreeks op de burger af te wentelen? Bijzonder onderwijs, we hebben een heel raadsdebat gewijd aan de opvatting van het college dat er inhoudelijk geen aanleiding is voor doorbetaling. Daar een risicobandbreedte van 0 tot 10 miljoen euro, berekend nul, nu staat er opeens 3 miljoen. Waarom deze verandering en waarom 3? Ten slotte over de breedte. Net als bijvoorbeeld de PvdA, hebben wij gezegd dat je alles bij de bezuinigingsafweging moet meenemen, dus ook de grote projecten. Eerder heb ik gezegd dat we dus ook naar de gemeentelijke organisatie moeten kijken, of de torenhoge ambities uit het collegeprogramma. Twee vragen daarover: kan de wethouder zich voorstellen dat het voor de raad ingewikkeld is om de consequenties van bezuinigingen in te schatten? Ik kan heel makkelijk roepen dat we op de tram moeten bezuinigen, maar geen tram levert weer andere problemen op. En dat geldt bij alle bezuinigingen.
Ik zou niet alleen willen weten wat de opties financieel betekenen, maar ook welke maatschappelijke gevolgen ze hebben. Wat merkt de stad ervan? Ik dien daarover een motie in. En twee: hoe serieus bent u in het herijken van het collegeprogramma? Want tot nu toe was uw college niet bereid uw ambities te temperen. We wachten de reactie van het college af.

Motie (5): Maatschappelijke effecten (CDA, PvdA, PvdD, D66, VVD)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 28 maart 2012, besprekende de collegebrief Voorbereiding begroting 2013',

Constaterende dat:
- de gemeente wordt geconfronteerd met tekorten en kortingen door het Rijk;
- de gemeente daardoor aan de vooravond staat van ingrijpende bezuinigingen;
- de eerste afweging hierover in het voorjaarsdebat zal plaatsvinden.

Overwegende dat:
- het voor een zorgvuldige belangenafweging noodzakelijk is dat de bezuinigingsmogelijkheden in samenhang en in perspectief kunnen worden beschouwd;
- het voor de raad van belang is om van alle bezuinigingsmogelijkheden de financiële implicaties te kennen;
- het voor de raad evenzeer van belang is om van alle bezuinigingsmogelijkheden de maatschappelijke effecten te kennen, zodat de raad die effecten kan bewegen.

Verzoekt het college:
- bij de diverse bezuinigingsopties niet alleen de financiële, maar ook de maatschappelijke effecten te vermelden.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van deze beraadslagingen.
Dan is het woord aan de heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, in de commissievergadering van drie weken geleden heb ik de vraag gesteld aan de wethouder: Hoe komt het nou dat we drie maanden na het vaststellen van de begroting een brief krijgen van het college, waarin aangekondigd wordt dat het college op zoek gaat naar 100 tot 150 miljoen euro om tegenvallers op te vangen en risico's te dekken? En als voorbeeld heb ik in de commissie ook Meerstad genoemd, omdat het nu eenmaal om heel grote bedragen

gaat en de risico's waren wel erg snel na het vaststellen van de begroting gekwantificeerd. Want hoe kan het nu, dat ten tijde van het vaststellen van de begroting er onvoldoende zicht was op de mogelijke uitkomsten van de onderhandelingen met de provincie en de gemeente Slochteren, die op datzelfde moment plaatsvonden? Voorzitter, het antwoord op die vraag stelde ons teleur. Want het was ‘de dynamiek van de grote stad’ en ‘we zitten nu eenmaal in een recessie’ en ‘we hebben te maken met landelijke bezuinigingen’. Eigenlijk is het maar raar dat we verrast waren door deze brief. Voorzitter, ik weet ook wel dat Groningen een grote stad is met een actieve en ambitieuze overheid. Ik lees ook de krant en weet dat we in een recessie leven. Maar, voorzitter, dat is geen antwoord op mijn vraag. Het is een begin van een constatering dat de gemeente in deze tijd niet in staat is om risico's die te maken hebben met die dynamiek van de grote stad in een recessie tijdig te ondervangen.
Voorzitter, dat vraagt dus om een andere invulling van het begrip robuustheid. Het kan nu niet meer alleen gaan om een door de accountant goedgekeurde weerstandsparagraaf. Niet omdat we dat leuk vinden, omdat we alle onzekerheid willen uitsluiten, maar wel omdat we een ambitie hebben met deze stad en die willen waarmaken. We willen blijven investeren in de toekomst van deze stad.
Voorzitter, ik zei het al, het gaat om een andere invulling van het begrip robuustheid. Niet meer alleen in staat zijn om de eenvoudig kwantificeerbare risico's te kunnen opvangen op dit moment, maar ook rekening houden met alle PM’etjes van de toekomst. Dat betekent dat we op zoek moeten naar flexibiliteit. En het college heeft ook al aangegeven dat een stresstest daar antwoord op moet geven. Maar daar hoort wel een aantal waarschuwingen bij. Bijvoorbeeld, als het college constateert dat een tekort van 33 miljoen euro maar 4% is van de begroting, dan hoort daar wel bij opgemerkt te worden dat maar een deel van de begroting werkelijk flexibel is in te vullen. Er zitten heel veel specifieke uitkeringen in waar je niks mee kunt.
En voorzitter, we zitten op dit moment al in een forse bezuinigingsronde, ook in het ambtenarenapparaat. En de vraag moet gesteld worden in hoeverre je in staat blijft een volgende ronde zomaar te kunnen doen. De flexibiliteit moet daarnaast niet alleen financieel haalbaar zijn, maar ook maatschappelijk draagbaar zijn. Voorzitter, de stresstest zal antwoord moeten geven op die vraag. De vraag: waar zit de flexibiliteit? Zodat we ook een oordeel kunnen geven over de politieke en maatschappelijke haalbaarheid van die flexibiliteit. De stresstest moet ook antwoord geven op de vraag of we in deze tijd van recessie en rekening houdend met die dynamiek van de grote stad in staat blijven onze kerntaken uit te voeren, maatschappelijke ontwikkelingen op te kunnen vangen en welk deel van de investeringsagenda we daarbij overeind kunnen houden.
Voorzitter, dan over de politieke afwegingen die het college in een nagezonden brief heeft genoemd, dezelfde politieke afwegingen die ook in het debat rondom Meerstad aan de orde zijn gekomen. En eigenlijk is het wel een raar lijstje. Want er staan bijvoorbeeld twee dingen in, het heroverwegen van grote projecten en aanvullende bezuinigingen, waar je eigenlijk alles al onder zou kunnen scharen.
Dus hoeveel zin heeft het dan om nog een aantal andere zaken te noemen, als je alles al noemt wat je doet? Er zit zo een aantal zaken in, bijvoorbeeld als het gaat om het weerstandsvermogen, want hoeveel zin heeft het om het weerstandsvermogen te verminderen om het weerstandsvermogen aan te gaan vullen? Voorzitter, de ambitie van het college was 100% en die ambitie moet blijven. 80% weerstandsvermogen blijft de ondergrens. Voorzitter, er wordt ook voorgesteld om ruimte in het financieel meerjarenbeeld te gebruiken en dat klinkt heel erg aantrekkelijk. Immers, er wordt verwacht dat er straks geld is. Maar daarmee sloop je wel heel veel flexibiliteit uit die begroting, ook in toekomstige jaren. En, voorzitter, we zijn nog niet uit de recessie, de bezuinigingsronden zijn nog niet afgerond in het Catshuis en het gaat heel lastig op dit moment, heb ik begrepen. We moeten rekening houden met meer van dit soort brieven en hopelijk met steeds kleinere bedragen.
Voorzitter, de wethouder heeft het gemeentelijk beleid wel eens vergeleken met een olietanker: koersvast. Voorzitter, die olietanker moet wel tegen een stootje kunnen, want met een olietanker kun je niet scherp aan de wind zeilen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, op z’n Gronings gezegd, waren er heel veel kopzorgen in de commissie. En het was heel opvallend, het was zowel in de oppositie als in de coalitie. En wonderwel herkende het college zich niet helemaal in dit beeld en stelde dat er eigenlijk niet zoveel aan de hand is. Maar, voorzitter, zo langzamerhand wordt het financiële beeld er wat ons betreft ook niet duidelijker op. De dagelijkse uitvoering van gemeentelijke taken, gecombineerd met heel veel ambities, maakt dat wij terugvallen op onze aloude beeldspraak, namelijk die van het verkeerslicht. Staat het nou op rood of op oranje? En inmiddels kunnen wij ook met droge ogen steeds minder goed uitleggen aan de

Stadjers hoe het nou zit met de financiën in het stadhuis. Want de begroting was immers sluitend? En dan op zo'n korte termijn extra tekorten is heel erg moeilijk uit te leggen. En als het stoplicht wat ons betreft nu toch echt op rood staat, dan betekent dat dat alles wat je graag wilt, niet meer kan. Dat geldt voor normale huishoudens, die keuzes moeten maken en die wat krapper zitten en dat geldt ook voor het gemeentelijke huishouden. En in zo'n huishouden, mevrouw Krüders had het er ook al over, maak je keuzes: wat kan wel en wat kan niet? En in dat licht staat dan ook onze uitspraak over de RegioTram, omdat we gezegd hebben dat projecten die nog niet in uitvoering zijn, wat ons betreft geschrapt mogen worden in deze tijden van minder geld en dus meer keuzes. En hoewel wij ook het belang inzien van de toekomstige bereikbaarheid en we weten dat we met de RSP-gelden wellicht het kind met het badwater zouden kunnen weggooien, wat maakt, als je alles bekijkt, dat je goede afwegingen moet maken. Wat wel en niet en wat betekent het voor financiën en wat betekent het voor de stad? En daarom hebben wij als fractie van de ChristenUnie een aantal criteria opgesteld die we graag aan het college meegeven, namelijk: een begroting moet degelijk zijn. Degelijk in de zin van: zij moet tegen een stootje kunnen. Een begroting moet ook betrouwbaar zijn, want een begroting die je in november vaststelt, moet niet binnen drie maanden een tekort van ruim 30 miljoen vertonen. Een begroting moet ook voorspelbaar zijn. Los van zaken die je niet kunt voorspellen, is bijvoorbeeld het dossier Meerstad er toch wel een waarop het college meer vat had moeten krijgen. En dan was het ook beter te voorspellen geweest. Maar we begrijpen ook wel dat je geen voorzieningen kunt treffen op basis van onderbuikgevoelens. Maar in tijden waarin alle vooruitzichten voor met name grondexploitaties negatief zijn en er keuzes gemaakt moeten worden, kiezen wij voor de veilige kant in plaats van in risico’s blijven investeren.
Een begroting moet ook flexibel zijn. Ruimte voor tegenvallers moet er zijn, helemaal in deze tijden. En een laatste criterium is: sober. Dat is ook op zijn Gronings: je moet niet dik doen om het dik doen, je moet dingen doen omdat het goed is voor de stad en plannen wat soberder uitvoeren, past in deze tijden. En daar past het niet bij, wat ons betreft, om de lasten te verzwaren, want die verwachten wij binnenkort uit Den Haag en wij staan al in de top drie van lokale lasten. Wij willen daarom de ozb niet verhogen. En wij willen ook onze eigen accenten uit het verkiezingsprogramma niet tegengaan, dat wil zeggen: gezondheid vinden wij belangrijk, in de wijken werken, maar ook bereikbaarheid, een goede binnenstad, milieu, bedrijvigheid. En we zijn heel erg benieuwd wat het college gaat doen met onze criteria en hoe u alle mogelijkheden tegen het licht houdt. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, een goed betoog van mevrouw Jongman. Zij was bij de behandeling van de begroting de enige oppositiepartij die ook instemde met de begroting, met veel moeite overigens, hebben we kunnen zien en ook teruglezen. Hoe kijkt u daar nu tegen aan?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij kijken ertegen aan op een manier dat de begroting een realiteit was van dat moment. Op dat moment was de begroting sluitend en een begroting afkeuren betekent ook dat je bijvoorbeeld ertegen bent dat in het lopende jaar het afval wordt opgehaald. Tegenstemmen is een heel zwaar politiek middel om tegen het dagelijks bestuur te zeggen: u mag niet meer het afval ophalen of de veegwagens mogen niet meer rijden.
Iets anders wat je had kunnen doen is afkeuring aangeven op de begroting. Dus terugkijkend vind ik dat op dat moment wij het goede besluit hebben genomen. De begroting was sluitend, maar nu de hele reeks: als je terugkijkt weet je altijd meer.

De heer VAN KEULEN (VVD): Met de kennis van nu?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dat is weer zo'n dooddoener, daar houd ik helemaal niet van. Er zijn veel dingen gebeurd de afgelopen tijd en ik heb ook gezegd: het is steeds moeilijker uit te leggen. En dat maakt het er voor het maken van keuzes en ook hoe de politieke keuzes voor de stad moeilijker op.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de ChristenUnie is niet bijzonder tevreden achteraf over het beleid. Is deze wethouder van financiën nog wel een wethouder in wie u voldoende vertrouwen stelt om op dit moment de lastige gemeentelijke financiën op orde te brengen, gezien haar track record?

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): U stelt de vraag naar het vertrouwen. Dat is een vraag die u dan zo maar even oproept nu. Kijk, sowieso is het zo dat je dan nooit één persoon verantwoordelijk stelt, maar dan het hele college. Ik wacht eerst de beantwoording van het college af, ik ga nu niet meteen roepen. Dat past ook helemaal niet in ons beeld, omdat wij geen oppositie voeren om het oppositie voeren, maar politiek bedrijven om iets in deze stad te bereiken en daar ga ik in de tweede termijn misschien nog iets meer over zeggen.

De VOORZITTER: Wie kan ik dan het woord geven? De heer Gijsbertsen, SP, sorry, GroenLinks. Het is helemaal door elkaar dit keer. De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Voorzitter, toen dit college aantrad in 2010, wisten we al dat het een heel moeilijke collegeperiode zou gaan worden en dat mooie tijden waarin, zoals de heer De Vries zou zeggen, het geld tegen de plinten klotste, voorbij waren. En daarom zijn we ook begonnen om bij het collegeprogramma al een heel groot bezuinigingspakket samen te stellen. 42 miljoen euro was het toen nog, structurele bezuinigingen om de komende jaren in te gaan voeren. Dat was al een hele uitdaging. En inmiddels treft de crisis ook deze stad hard. En dat zien wij in een optelsom in de collegebrief die vandaag voorligt. Niet in eerste instantie, zeg ik ook met name in de richting van de heer Prummel, vanwege de bijzondere ambities van dit college, maar toch in eerste instantie als gevolg van de woningbouwproductie en van de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Dat is hier zo, dat is elders zo, daar komen de grootste problemen vandaan.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik ben blij om te beginnen met dat de heer Gijsbertsen onderkent dat er een economische crisis is. Wat ik graag van hem wil weten is of die crisis voordat wij begroting hebben vastgesteld is ontstaan, of daarna.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de heer Van Keulen moet iets meer geduld hebben, dan komt het allemaal wel voorbij.
Voorzitter, de tegenvallers zijn nog niet ten einde. Dat schrijft het college ook in de brief en dat is ook wel voorspelbaar als je kijkt naar de maatschappelijke omgeving waarin wij verkeren. En dan kijk je terug naar de begroting. Dat doe ik inderdaad ook even met u, mijnheer Van Keulen, en dan heb ik daar een paar gedachten bij.
Allereerst vind ik het van belang dat we daar wel de scherpte in houden. Ik wil ook niet dat wij ons arm gaan rekenen. Ik vind het van belang, dat zal ik ook later benadrukken, dat wij als stad blijven investeren in de toekomst van die stad.
Ik constateer ook dat er een recessie is en dat die de situatie om ons heen moeilijker controleerbaar en voorspelbaar maakt. Tegelijkertijd zit er dan een vraag aan vast: is het verschil tussen de huidige getallen en de getallen van de begroting volledig verklaarbaar uit die onvoorspelbaarheid van de economische recessie waarin wij verkeren of zijn het tekorten die we op dat moment inderdaad hadden kunnen en hadden moeten voorzien? Daar zit wel wat verschil tussen. Dat is een vraag die ik aan het college stel.
Wat er ook bijkomt is de vraag: hoe ga je als raad in zo'n situatie met die financiën om? En dan wordt het wel ingewikkeld als je met elkaar in een situatie zit waar eens in de zoveel tijd nieuwe getallen opduiken en waarin je ook nu al kan zeggen, met de bedrijventerreinen bijvoorbeeld: er zitten nog steeds grote risico’s aan. Dan wil ik ook eigenlijk niet meer wachten tot de begroting in november om daar weer een update over te krijgen. En daarom heb ik ook de motie van de PvdA, om eens te kijken of je niet in crisistijd op een andere manier goed het oog zou kunnen houden op die gemeentefinanciën om een beetje rust in dat debat erover te brengen, ondertekend.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Even een vraag voor mijn begrip. Eigenlijk is dit een debat dat er even voor is geschoven; normaal gesproken wachten we af tot de voorjaarsnota. U zei: het wordt wel erg ingewikkeld als steeds nieuwe cijfers komen. Vindt u het eigenlijk ongemakkelijk dat we nu dit debat voeren? Had u liever willen wachten tot de voorjaarsnota?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik zou het tegenovergestelde willen zeggen: ik vind het goed dat we dit debat nu voeren en misschien moeten we erover nadenken hoe we dit ook beter met elkaar structureren, dat we die gemeentefinanciën goed met elkaar blijven volgen. En daarom heb ik een motie van de PvdA ondertekend.
Voorzitter, mijn fractie maakt zich grote zorgen over de gevolgen van de tekorten voor de stad. Tot nu toe ben ik eerlijk gezegd trots op het resultaat dat we hebben kunnen behalen in deze coalitie en met dit college, omdat we in staat zijn geweest om onze sociale voorzieningen op peil te houden, om ons welzijnswerk goed op peil te houden, om ook veiligheidsbeleid te ontzien en zelfs ook nog de rijksbezuinigingen te compenseren. En dat wordt nu steeds moeilijker en moeilijker. En ik hebben weinig vreugdegevoelens bij de gedachte aan extra bezuinigingen of het schrappen van geplande investeringen, want de makkelijke keuzes zijn echt voorbij. Maar de moeilijke keuzes zullen dus nu wel gemaakt moeten worden. En dan komt het erop aan: blijf je een betrouwbare overheid voor je burgers, juist voor diegenen met lage inkomens? Voorzitter, de GroenLinks-fractie wil juist die mensen met lage inkomens niet in de steek laten in moeilijke tijden.
Een ander belangrijk risico in crisistijd is dat je kortetermijndenken het hele debat laat bepalen. Volgens mij is het van belang, ik ben het ook met de heer Prummel eens op dat punt, dat we het zelfvertrouwen in die stad hooghouden en ervoor zorgen dat die stad ook in de toekomst die voorzieningen goed kan blijven organiseren. Dat betekent dat je werkgelegenheid op orde moet blijven. Dat betekent dat je bereikbaarheid op orde moet blijven. Dat betekent dat je ook je koplopersrol in duurzame economische ontwikkelingen van belang moet blijven vinden, omdat je wilt dat je die sociale voorzieningen ook over vijf en over tien jaar nog steeds in deze stad op die manier hebt. En wat ik niet zou willen, laatste zin voorzitter, voor de interruptie van de heer Van Keulen, is dat we in een neerwaartse spiraal terechtkomen, maar ook dus straks goede sociale voorzieningen hebben.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, is de heer Gijsbertsen het met mij eens dat, als het gaat om het creëren van werkgelegenheid, en het stimuleren van onze lokale economie, ook lagere hogere lokale lasten daar cruciale rol bij kunnen spelen?

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de heer Van Keulen verwijst naar mijn uitspraak dat ik niet uitsluit dat lastenverzwaring aan de orde zou kunnen zijn. Dat vind ik ook. Of ik begrijp u verkeerd?

De heer VAN KEULEN (VVD): Nou ja, ik vraag naar de rol van de hoogte van lasten bij de stimulering van de lokale economie. U hebt een prachtig hoogdravend artikel geschreven in de krant, waarvoor complimenten, maar ik ben benieuwd wat uw visie daarop is. Hoe ziet u de verhouding tussen de lokale lasten en die lokale economie?

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik ben als burger van deze stad, ik geloof dat velen met mij dat zijn, bereid om een bijdrage van een aantal euro per jaar te betalen, zeker als ik een huis heb, om ervoor te zorgen dat de sociale voorzieningen van deze stad op orde blijven en dat die aantrekkelijkheid van stad op orde blijft, dat ik een stadsbestuur heb dat daarin investeert. En dat betekent dat je dus juist een positieve impuls geeft aan de economie van je stad. En ook in dat verband zie ik de lokale lasten. Dus ik zie het probleem dat u ziet echt minder groot dan u dat zo schetst.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ja, dat begrijp ik, als u het van die kant aanvliegt, maar u weet dat niet alleen gezinnen en mensen die een eigen woning hebben veel ozb betalen, maar dat het met name de bedrijven zijn die dit bedrag ophoesten. En die maken toch wel een redelijk fundamenteel deel uit van de lokale economie.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Zeker weten, voorzitter. En laten we het eens over die lokale ondernemers hebben en laten we het over het stemgedrag van de VVD hebben. Als het aan de VVD had gelegen in deze raad, was Groningen waarschijnlijk al een artikel 12-gemeente geweest, want u hebt tegen Meerstad gestemd zonder het te kunnen betalen, u had het Groninger museum failliet laten gaan, u had nog meer parkeerplaatsen gecreëerd dan het college en daarmee het tekort bij het parkeerbedrijf nog groter gemaakt. Ik geloof niet dat u degene moet zijn voor wie ondernemers zich echt in de handen moeten knijpen voor een goed economisch beleid. Dat zou van u niet zijn gekomen, want investeringen in deze stad hebt u ook niet gesteund. Helaas, uw voorgangers wel.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, laatste keer.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, ik heb de indruk dat ik een open zenuwtje heb geraakt bij de heer Gijsbertsen. Dat maakt niet uit, maar ik wil wel graag een antwoord op de vraag die ik stelde. Dank u wel.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik heb u antwoord gegeven. De economie van deze stad is beter in handen van het college dan bij u.

De VOORZITTER: Nee, ik had gezegd, de laatste keer. U was aan het eind van uw betoog?

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Nee, eigenlijk niet, maar dat kan ik wel snel zijn als de voorzitter mij dat verzoekt. Even zien. Voorzitter, ik zou ook bij de keuzes die nu gemaakt moeten worden aan het college willen meegeven dat het college blijft kijken naar de toekomst van die stad. En geef ook inzichtelijk aan de raad wat die gevolgen daarvan zijn. Want ik wil geen erfenis aan de volgende colleges geven die alleen maar meer financiële tekorten opleveren en slechtere voorzieningen in deze stad. Daar sta ik niet voor. En ik hoop ook dat het college bij nieuwe bezuinigingen die blik op de toekomst blijft houden. Als het niet minder kan, kan het misschien anders. Probeer het ook zo in te zetten dat je meer met hervormingen bezig bent dan met bezuinigingen.
Zo kom ik niet snel aan mijn einde, maar goed.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, maar de bedoeling is dat wij een debat voeren. Voorzitter, vanochtend belde een vertwijfelde kiezer mij en hij vroeg mij: kan de heer Gijsbertsen wel rekenen? Want zo'n kleine ozb-verhoging van 5 euro per gezin zou nooit de huidige problemen kunnen oplossen. Ik heb die man moeten vertellen dat zijn pocket calculator wel goed berekende, maar u waarschijnlijk niet. U hebt het over betrouwbare gegevens. Zijn de gegevens die u hebt gegeven in uw krantenartikel wel betrouwbaar? Vallen met zo'n kleine lastenverhoging wel de problemen van de gemeente op te lossen?

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Een aantal jaren zit de heer Prummel toch in deze raad. In elk geval is het verschil tussen structureel geld en incidenteel geld u nog niet bekend. Op het moment dat wij in staat zijn om of onze inkomens structureel te verhogen of onze kosten structureel te verlagen, levert dat een enorm bedrag op voor de financiering van deze stad en dat is groter dan wat we besparen door de tram niet aan te leggen. Dus volgens mij moet u er hier een rekenmachine bij pakken.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik ken het verschil wel degelijk, maar het probleem van de heer Gijsbertsen is dat hij niet voldoende onderscheid maakt tussen eigen geld en andermans geld, namelijk het geld dat de gemeente toekomt en het geld dat de burgers gewoon moeten houden om van te leven.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik merk dat de heer Prummel mij niet tegenspreekt en dat lijkt me heel verstandig.
Voorzitter, tot slot, het is van belang om naar de bezuinigingen te gaan kijken en daarbij in het oog te houden een sociaal en duurzaam beeld te houden, niet je kapitaalvernietiging te organiseren en je langetermijneffecten in te calculeren. Voorzitter, ik kijk uit naar verdere discussies met het college. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van Keulen, VVD.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Voordat we kunnen spreken over oplossingen voor deze situatie, moeten we toch eerst even terugkijken. De rol van de raad is wat mij betreft kaderstellend en controlerend en de vraag is of het college ons bij de behandeling van de begroting in staat heeft gesteld om die rol te pakken. En mijn fractie betwijfelt dat. De heer Luhoff van D66 stelde tijdens de behandeling van dit stuk in de commissie de enige juiste vraag. En hij stelde hem zojuist weer. Hoe kan dit nou? Hoe kan het dat de coalitie in november een begroting goedkeurt, die in februari al zoveel tekorten kent? Voorzitter, de VVD heeft bij de behandeling van de begroting al geconstateerd dat de borging van de risico's onder de maat was en we hebben gelijk gekregen, helaas.
Een aantal tekorten waar we nou plotseling mee geconfronteerd worden, zagen we het z'n allen hier in deze gemeenteraad, althans een groot deel daarvan, allang aankomen. Bijvoorbeeld Meerstad. Natuurlijk, we hebben pas de grex vastgesteld in januari, maar op 23 november, dat is twee weken na de behandeling van de begroting, werden de nieuwe cijfers over Meerstad al bekend, inclusief de noodzakelijke toevoegingen aan het weerstandsvermogen. Het bedrag van 50 miljoen euro gonsde al sinds de zomer door de gangen van het stadhuis. De VVD heeft nota bene bij de behandeling van de begroting hiervoor nog gewaarschuwd en het antwoord van de wethouder was toen in de trant van: ‘Wat ik niet weet, kan ik niet inboeken.’ Voorzitter, dat mag formeel waar zijn, het is wat ons betreft ondenkbaar dat de wethouder op het moment dat wij de begroting vaststelden niet wist wat twee weken later aan de raad gepresenteerd zou worden.
En omdat hier wel vaker is geconstateerd dat het college niet heel erg ‘in control’ is, krijgen wij de indruk dat er sprake is van een neerwaartse spiraal. Het adagium ‘regeren is vooruitzien’ is in elk geval al lang geleden losgelaten door deze wethouder van financiën. Waarom heeft het college het hoofd in het zand gestoken en de Meerstadontwikkelingen genegeerd? Hetzelfde geldt voor de grex Europapark. Het is heel moeilijk te geloven dat bij de behandeling van de begroting niet ongeveer bekend was hoeveel daar nog bij moest en ook hier is geen rekening mee gehouden, waarschijnlijk met hetzelfde argument. Maar ook hier de vraag: waarom is dat zo gegaan? In het verlengde daarvan, de heer Baldew noemde dat overigens ook, Westpoort. Daar komen nog stevigere tekorten aan, als ik dat zo inschat. De parkeergarage in het Damsterdiep wordt ook genoemd, hoofdpijndossier van ongekende omvang. Het college schaart dit onder het kopje ‘effecten stagnerende economische ontwikkeling’. Dat zullen we maar als een foutje zien. Wat ons betreft gaat het over blunders van dit en het vorige college, waar vooral omwonenden en ondernemers tot in de wijde omtrek slachtoffer van zijn. Het is niet anders, maar het is wel ernstig. En ook hier weer de vraag: wist het college nou werkelijk in november niet dat ook hier forse tegenvallers te verwachten waren?
Voorzitter, vanuit de oppositie wordt al jaren gehamerd op het maken van keuzes. Wat ons betreft is het einde van de tram nu wel bereikt. Het is een goed begin om de gemeentelijke financiën uit het slop te halen.
Maar voordat we verder over oplossingen kunnen praten, moet de wethouder ons vertrouwen terugverdienen. Want mijn fractie constateert in de afgelopen weken dat de wethouder van financiën die in november beweert dat het licht op groen staat, dat ze een solide en degelijke begroting heeft, en dan in februari deze boodschap moet brengen, niet onvoorwaardelijk op dat vertrouwen kan rekenen en al helemaal niet omdat ze tijdens de behandeling in de commissievergadering desgevraagd op geen enkele manier blijk gaf van zelfreflectie en bij hoog en bij laag volhield dat het college niets verkeerd heeft gedaan. Wij constateren in elk geval dat ondanks vele waarschuwingen en vele suggesties van hoe het beter kan, het college hier niets aan heeft gedaan en dat vinden we een ernstige zaak.
Voorzitter, vooralsnog krijgt de wethouder het voordeel van de twijfel. Er zijn twee belangrijke momenten in dat proces van terugwinnen van vertrouwen. Het eerste is vandaag. Hoe reageert de wethouder op de vragen van de raad? Welke houding neemt zij aan? Onderkent zij dat er problemen zijn en dat zij en niemand anders, nou haar college, daar verantwoordelijk voor is? Het tweede moment, voorzitter, is het voorjaarsdebat. Met welke oplossingen komt het college? Zijn dat echte oplossingen of verzandt het opnieuw in het vooruitschuiven van dingen en het wijzen met vingertjes naar de buitenwereld? En wat ons betreft, voorzitter, staat er een ding als een paal boven water: deze problemen zijn niet de schuld van de Stadjers, maar van dit college. En de rekening neerleggen bij de Groningers is wat ons betreft uit den boze.

De VOORZITTER: De heer De Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Voorzitter, ik ben de draad een beetje kwijt. De heer Van Keulen houdt een snedig betoog, zoals wij dat van hem gewend zijn, de ene kwinkslag naar de andere en vervolgens zegt hij: ik heb geen vertrouwen meer in dit college. Het college heeft het vertrouwen verspeeld. Dat moet volgens mij politieke gevolgen hebben. Daar moet een motie van wantrouwen komen. Die komt er niet, want nog geen halve minuut later zegt hij: nee, het college krijgt nog een kans. Het kan het vertrouwen terugverdienen.

De heer Van Keulen (VVD): Daar zou je toch blij mee moeten zijn.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Nou, als ik het begreep wel. Want als het weg is, verbind je daar politieke consequentie aan en als het er is, ja, dan hoeft dat niet.
U wilt van alles, het lijkt wel uw debat met Meerstad.

De VOORZITTER: Dank u wel, de heer Van Keulen, VVD.

De heer Van Keulen (VVD): Voorzitter, we hebben nog een klein beetje vertrouwen, een heel klein beetje is er over. En wij vinden, en dat zou u ook moeten vinden, dat een motie van wantrouwen politiek het allerzwaarste middel is, dat je alleen inzet op het moment dat het echt niet anders kan. Die situatie is nog niet bereikt, maar nogmaals, er hangt veel af van wat er vandaag gebeurt en wat er bij het voorjaarsdebat gebeurt.
Voorzitter, ook de VVD wil graag blijven investeren in deze stad. Maar investeren is wat anders dan geld verspillen aan prestigeprojecten waar de stad amper iets aan heeft. En als je dat dan toch wilt doen, dat mag, dat kan een keuze zijn, maar dan moet je op zijn minst zorgen dat je verder zeer zorgvuldig met belastinggeld omgaat en daar gaat het steeds mis. Terug naar de vraag van de heer Luhoff: hoe kan dat nou? Voorzitter, laten we hopen dat de wethouder vandaag een beter antwoord heeft staan: ‘dat is de dynamiek van de grote stad’. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Kelder van de PvdD.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. In de collegebrief van 22 maart over dit onderwerp schrijft u dat er voldoende flexibiliteit in de begroting is om tegenvallers op te vangen. Dit kan dan echter wel ten koste gaan van het voorzieningenniveau van de stad. Het is echter de vraag of we moeten kiezen voor snijden in voorzieningen of voor een stoppen met een of meerdere grote projecten. De keuze is voor de Partij voor de Dieren makkelijk gemaakt. Het Forum moet onderdak bieden aan culturele instellingen en zaken die grotendeels al onderdak hebben en mist iedere noodzaak. Daarnaast zijn de toekomstige exploitatielasten vermoedelijk nog groter, omdat de parkeergarage onder het Forum wellicht net zo leeg zal staan als sommige andere grote parkeergarages en deze parkeergarage deel uitmaakt van het financiële plaatje van het Forum, of liever gezegd van de gebiedsontwikkeling Grote Markt.
Graag zouden we bij de behandeling van de begroting in kaart gebracht zien wat de kosten en opbrengsten zijn als we nu stoppen met de bouw van het Forum en op zoek gaan naar een goedkoper alternatief. Wij komen daar bij het voorjaarsdebat op terug.
Waar de PvdD in elk geval niet op wil bezuinigen is natuur. Van uitgaven voor ecologisch beheer mag niet worden afgesnoept. Het effect van landelijke bezuinigingen op natuur zou kunnen zijn dat tientallen planten- en dierensoorten uitsterven en trekt een enorme wissel op toekomstige generaties. Het verlies aan biodiversiteit maakt mensen kwetsbaar. Ook de gemeente Groningen moet hier haar verantwoordelijkheid nemen en niet kiezen voor kortetermijnoplossingen. Ook hier zullen wij bij het voorjaardebat later op terugkomen. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan zijn wij toegekomen aan de avondpauze. Daarna zal de wethouder antwoorden. Ik schors de vergadering tot tien over acht.
(Schorsing 18.51 – 20.10 uur)

De VOORZITTER: Ik heropen deze vergadering en wij gaan verder met de behandeling van agendapunt 8a, de collegebrief over de voorbereiding van de begroting 2013 en ook een aanvullende collegebrief van 22 maart.
We hebben de bijdragen van de kant van de raad in de eerste termijn gehad en nu is het woord aan de wethouder van financiën, mevrouw Dekker.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, dank u wel. Ik dank de raad ook voor zijn bijdrage in de eerste termijn. Wat zij in onze reguliere planning en control-cyclus toch wel een novum kunnen noemen: het eerste raadsdebat over de begroting van 2013, vroeger dan ooit. En de raad heeft deze noviteit geïntroduceerd in het raadsdebat over Meerstad. Het sluitend maken van de grondexploitatie Meerstad leidde er immers toe dat er een voorziening van 35 miljoen euro moest worden ingezet en dat daarnaast 52 miljoen euro moest worden gevonden voor het versterken van de weerstandpositie van de gemeente Groningen. En toen heeft u ons verzocht om u in een vroegtijdig stadium te betrekken bij onze zoektocht naar de 52,5 miljoen euro. En dat heeft geleid tot de brief van 24 februari, waarbij we ‘en passant’, hoewel dat wordt misschien niet helemaal op zijn plaats is, maar waarbij we tegelijkertijd de vragen van het CDA en de VVD beantwoord hebben.
Alle afwijkingen op een rij sinds de begroting van november, vastgesteld door uw raad, 2011. En hoewel in de commissie werd onderkend dat de informatie op zich niets nieuw was, leverde het totaalplaatje toch grote zorg op bij uw commissie. Voorzitter, terechte zorg en begrijpelijke zorg, want de brief van ons college liegt er immers niet om. Een direct tekort van ruim 30 miljoen euro, een gewenste versterking van het weerstandsvermogen van ruim 70 miljoen euro: totaal meer dan 100 miljoen euro. En dit los van het effect van eventuele rijksbezuinigingenen met een waarschuwing dat dit een tussenstand is. We hebben het proces naar voren gehaald, de cijfers zijn nog in bewerking, de rekening is niet afgerond en Rutte heeft zijn werk nog niet af, dus we weten niet wat het effect is op de rijksbezuinigingen.
En, voorzitter, ik denk dat het goed is om hier namens het college uit te spreken dat de zorg van de raad ook onze zorg is. Het college moet fors bijsturen, en in onze brief, opnieuw een novum, hebben we zelfs gesteld dat het niet ondenkbaar is dat we onze ambities moeten bijstellen of zelfs faseren. En dat menen we, voorzitter, dat is geen loze uitspraak. En het zou zeer teleurstellend zijn als we dat zouden moeten doen, want we menen dat onze plannen, vaak gesteund door een meerderheid in deze raad, goed zijn voor de stad in de brede zin van het woord. We zullen de komende maanden de weg moeten vinden om onze kortetermijnproblemen, in die zin vond ik de woorden van GroenLinks mooi, de langetermijnontwikkelingen niet te laten frustreren. Maar ik kan u, voorzitter, dit niet garanderen.
Er zijn veel vragen gesteld, door diverse partijen, er is ook een aantal opmerkingen gemaakt, en ik zou ze eigenlijk themagewijs willen beantwoorden. En ik volg daarbij een beetje de thema's van de brief: Tijdigheid: hadden we het eerder kunnen weten. Taxatie van de situatie: hoe ernstig is het? Risicomanagement: hadden we het met beter risicomanagement kunnen voorkomen en wat gaat u eraan doen?
Laat ik beginnen met tijdigheid van de informatie. Hadden we het niet eerder kunnen weten? En dan met name op het tijdstip dat we de begroting vaststelden. Het college kan zich die vraag van de raad goed voorstellen. Een afwijking van meer dan 100 miljoen euro, 12%, dat is fors.
Laat ik helder zijn. Deze afwijking in deze omvang hadden we niet verwacht. Ja, mijnheer Luhoff , u had het in de commissie al naar voren gebracht, ik had niet verwacht in september dat ik in februari deze brief moest schrijven. Anders, voorzitter, en dat kan ik u wel garanderen, hadden we een heel andere begroting opgesteld. Wat we wel wisten, en wat we wel weten, is dat de tijden onzeker zijn, dat we in een economische recessie zitten, dat je werk moet maken, en de heer Baldew wijst ons daar regelmatig op, van risicomanagement. Ik kom daar later nog op terug. En dat je je weerstand moet versterken.
Wat we ook wisten, is dat het belangrijk is dat je blijft investeren in een sociale en sterke stad, juist in tijden van crisis. Het college heeft in de voorbereiding van de begroting 2012 met de kennis van toen een balans gezocht en, wij meenden, ook gevonden, waarbij enerzijds werd gekozen voor deugdelijk financieel beheer. De reserves werden versterkt, het ratio van het weerstandsvermogen lieten we stijgen, en bezuinigingen werden voor de eerste twee jaar gerealiseerd. Maar anderzijds hebben we er ook bewust voor gekozen om te blijven investeren in een sociale en sterke stad. Een voorbeeld daarvan staat straks op uw agenda: een extra impuls, 23 miljoen euro voor onderhoud. En we hebben daarbij bewust gekozen voor het scherp aan de wind varen, zoals u van ons gewend bent. Niet verder bezuinigen, wel investeren. Geen lastenverhoging, maar verlagingen. Maar ook de afweging om het toenmalig overschot op de weerstand van 12 miljoen euro niet af te romen, maar in onze reservepot te zetten. Maar een extra dotatie van 70 miljoen euro aan het weerstandsvermogen, zoals we dat nu inschatten, hadden we op dat moment niet verwacht. En natuurlijk waren we ons bewust van een aantal risico's, we hebben u daar ook over geïnformeerd. De risico's rond de bedrijventerreinen, de grondexploitaties, Meerstad, Europapark, woningbouwlocaties, we hebben voorzieningen gevormd voor zover we ze konden onderbouwen en daarnaast risico’s verwerkt in de benodigde weerstandscapaciteit.
En, niet onbelangrijk, we hebben daarbij de adviezen van de accountants gevolgd. Maar voor deze omvang, ruim 70 miljoen euro, hadden we geen onderbouwing. En we hebben ervoor gekozen om een begroting op te stellen, gebaseerd op onderbouwingen. En de vraag van de heer Van Keulen: Wist u op

het moment dat u de begroting vaststelde van het feit dat er een afwijking van70 miljoen euro aan zou komen, of dat u voor 52 miljoen euro effect had op de grondexploitatie Meerstad? Nee, voorzitter, dat wisten we niet.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Dank u wethouder, voor dit bijna duidelijke antwoord. Ik heb niet specifiek gevraagd naar dat bedrag van 52 miljoen euro, zoals u het noemt, maar het was al veel langer bekend dat de orde van grootte van de benodigde weerstandscapaciteit voor Meerstad rond de 50 miljoen euro zou liggen.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder DEKKER: We hebben er volgens mij met enige regelmaat over gesproken. En zoals het gebruikelijk is bij het opstellen van de begroting verzamelen wij alle informatie en proberen die zo goed mogelijk te analyseren. En daar waarvan wij denken: daar lopen we een direct risico, moeten we soms afboeken. Daar waar we zeggen: het duurt wat langer, daar treffen we een voorziening, zoals we bij Meerstad ook hadden gedaan, 35 miljoen euro. En daar waarvan we het risico nog niet goed kunnen onderbouwen, proberen we een inschatting te maken en nemen we dat mee in onze weerstandscapaciteit. Ik kom daar zo meteen in mijn betoog nog op terug en als het dan nog onduidelijk is, dan verzoek ik u die vraag opnieuw te stellen, want mijn volgende onderdeel zou namelijk zijn: als we het niet wisten, hoe kun je er dan voor zorgen dat je het wel beter kunt voorspellen? Want dat zou eigenlijk mooi zijn: als je het niet goed weet, hoe kom je dan toch tot een adequate begroting? Voor een deel voorzitter, moet ik daarop het antwoord schuldig blijven. In tijden van economische recessie neemt de onzekerheid en de onvoorspelbaarheid van de cijfers toe. Dat zie je bijvoorbeeld ook in de renteontwikkeling. In tijden van economische recessie is deze moeilijker te voorspellen en incidentgevoeliger. En bij het opstellen van de begroting proberen wij zoveel mogelijk informatie te verzamelen over alle projecten die er lopen en alle tegenvallers en alle meevallers. Daarbij moet dan wel bedacht worden dat de looptijd van een begroting, het klinkt technisch, maar het heeft een grote invloed op het opstellen van de begroting, niet altijd parallel loopt met de looptijd van projecten en in dit geval grondexploitatie. En die grondexploitaties hebben we vaak niet alleen in de hand, we zijn daarbij ook afhankelijk van derden: provincie, private partijen. En in tijden van economische stabiliteit is dat niet zo erg. Dan heb je enerzijds je eigen planning- en controlcyclus, je hebt die grexen, die kunnen niet allemaal op 15 september geactualiseerd zijn, die lopen daar vaak wat achteraan. In tijden van economische stabiliteit is dat niet zo heel erg. Maar in tijden van recessie, en we ondervinden deze maand lijfelijk wat daarmee gebeurt, fluctueren de cijfers af en komen klappen harder aan. En dit wetende, cijfers zijn onzeker, cijfers zijn in verandering, is de vraag relevant hoe hiermee om te gaan. Sommigen zullen misschien zeggen, het was ook in de commissie al aangegeven: als je niet goed kunt voorspellen, het was volgens mij D66, het was ook Student en Stad, hoe het nou gaat met die cijfers, dan moet je maximaal je weerstand versterken. Wellicht op een soort ‘slechtweerscenario’. Komt de klap, dan heb je ook voldoende ruimte om het op te vangen. Het nadeel daarvan is alleen dat de kans aanwezig is dat er veel geld op de plank blijft liggen, wat achteraf niet nodig blijkt te zijn. Geld dat aan de stad besteed had kunnen worden, bijvoorbeeld stimuleren van de werkgelegenheid, en dat zien wij als sociaal beleid.
Het college heeft daarentegen voor een meer genuanceerde aanpak gekozen: wel het versterken van weerstand en dit op basis van strenge normen. Volgens sommigen, en vandaag werd het nog weer gezegd: te streng. Een waarschijnlijkheidsfactor van 90% wordt door sommigen in deze raad als te streng ervaren, want toch niet alle risico’s doen zich tegelijk voor. Maar ook de ratio hebben we streng gehanteerd: 80% willen wij van onze risico’s kunnen afdekken en we hebben bij de begroting in 2012 aangegeven dat we willen doorgroeien naar 100%, maar dan wel op basis van gegevens die we hebben en de inschatting die we daarvan maken.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter, ik ben niet tegen strengheid, sterker nog, ik ben juist voor. Waar ik tegen ben is hier: Ik vind het percentage van 90% buitengewoon irreëel. Niet alle risico's doen zich met 90% zekerheid op dit moment voor. Mijn opmerking betreft met name de irreële kant van de waarschijnlijkheidsfactor.

Voorzitter, ik had nog een andere vraag, de wethouder gaat wat snel. Ik hoorde de wethouder aangeven over Meerstad: vanwege de looptijden had zij, of het college niet eerder informatie beschikbaar dan tot de grex werd vastgesteld, of net daarvoor, maar het college had toch tweewekelijks overleg over Meerstad? Heeft u dan niet de risico's van Meerstad kunnen inschatten, tijdens de bijeenkomsten die u dan had?

Wethouder DEKKER: Het enige wat ik u kan zeggen, wellicht kan anders wethouder De Vries in tweede termijn straks daar ook nog iets over zeggen: Wij hebben een zo goed mogelijke inschatting gemaakt, op basis van de gegevens die wij op dat moment hadden. En wij hadden niet op dat moment de gegevens waardoor wij dachten dat het risico van de grex Meerstad zou stijgen van 17 miljoen euro naar 92 miljoen euro. Die gegevens hadden wij op dat moment niet. We wisten wel dat we zorgen hadden, we hadden wel een voorziening getroffen van 35 miljoen euro. We hebben het ook meegenomen als risico van ons weerstandsvermogen, maar die grex was nog niet geactualiseerd en we hebben ervoor gekozen om alleen op basis van geactualiseerde cijfers de begroting vast te stellen.
Maar dan ook een reactie op uw opmerking. U zegt: Niet alle risico’s doen zich tegelijkertijd voor. Ik ben er blij mee, dit college is er blij mee, dat wij ervoor hebben gekozen om onze weerstand te versterken, wel op basis van 90% waarschijnlijkheidsfactor en wel op basis van de ratio van 80% en dat we ook in het najaar hebben gezegd: wij willen toe naar 100%. En waarom? Juist in tijden van crisis moet je ervoor zorgen dat je zoveel mogelijk wel op basis van bestaande gegevens je weerstand op feitelijke informatie versterkt. En daarbij, wat hebben we gedaan? Ik zei u net, in het najaar hebben we 9 miljoen euro extra in de reserves gestopt, we hebben het ratio verhoogd naar 84% en daar zijn we ook blij mee, want nu, op het moment dat de klappen vallen, kunnen we die buffers immers ook aanspreken en kunnen we vervolgens er weer voor zorgen dat we die buffers gaan versterken. En daarbij is wel belangrijk, de vraag, en ik hoor daar graag uw oordeel over in tweede termijn: je kunt daar twee redeneringen over hebben. Wij hadden strenge normen: veel risico's afdekken. Dat leidt nu tot een weerstandscapaciteit van om en nabij 110 miljoen euro. Nou kunnen we twee dingen doen. En ik zou daar graag in tweede termijn daarover van u wat willen horen, omdat het ook in ons belang is straks bij de behandeling en voorbereiding van de voorjaarsbrief. Je kunt ervoor kiezen om te zeggen: ik haal een deel van het probleem dat we nu hebben uit de buffer. Een beetje als ik het huiselijk zeg: je hebt een reservepotje voor het dak dat lekt, je gaat het dak repareren en vervolgens ga je weer een nieuw reservepotje maken voor als eventueel in de toekomst het dak nog een keertje lekt. Of je zegt: nee, dat gaan we niet doen, we moeten nu niet in een keer het risico nemen met een incidentele toevoeging aan de reserve weerstand.
Ik zou daar graag in tweede instantie iets over willen horen.

De VOORZITTER: De heer Seton.

Wethouder DEKKER: Is het onduidelijk wat ik zeg?

De heer SETON (CDA): Ja. Het is een of-of-keus en ik wil daar graag op ingaan in tweede termijn, maar ik heb nog niet helemaal duidelijk hoe uw stellingname is en een reactie op die van de heer Baldew, want volgens mij gaat het daarover. Kunt u nog iets duidelijker aangeven wat of het een of het ander is?

Wethouder DEKKER: Nou, het college is daar zelf ook nog niet uit. Dus in die zin zijn wij daar nog denkende over en ik hoor graag wat uw mening daarover is. Wij zijn van mening dat het van belang is om die 90% waarschijnlijkheidsfactor te houden en dat is het verhaal dat we vaker houden. Op het moment dat je strenge normen hanteert, mag je ook wat genuanceerder naar de uitkomst kijken en zeker als je ook kiest voor een ratio van 100%, dan is dat wel je doelstelling. Het werkt remmend op extra uitgaven, maar dan hoeft het ook niet per se elk moment van het jaar of elk moment in de meerjarencyclus dat volledige maximum te bereiken. Dan kunnen we twee dingen doen. We hebben dat afgelopen jaren goed op orde gebracht, nu hebben we een tegenvaller, nou kan je twee posities kiezen. Of je zegt: ik gebruik die buffer, ik haal daar een tegenvaller uit, of een deel van die tegenvaller, en ga vervolgens in de komende jaren het gat dat ik heb geslagen in mijn weerstand weer dichten met sparen. Of je zegt: nee, dat is niet aan de orde, we moeten in een keer nu het gat, de dotatie van 70 miljoen euro afdekken en de reserves die we nu hebben, daar mogen we niet aankomen.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen, en dan stel ik voor dat de wethouder haar betoog kan vervolgen, want ze heeft nog vier minuten en ik neem aan dat u ook graag antwoord op uw vragen wilt. De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, de wethouder legt ons twee keuzes voor. Volgens mij is er nog een derde keuze. En dat is namelijk: je risicoprofiel verlagen. Dus zorgen dat je minder grote risico's loopt, waardoor je minder weerstandsvermogen nodig hebt. Graag een reactie daarop.

Wethouder DEKKER: Ik wilde daar nog op terugkomen. We hebben namelijk in onze brief van 24februari u een aantal suggesties gegeven. Zoals u ook misschien al hebt gehoord, ik dacht dat ik dat in de commissie ook al had aangegeven, dat wij thans op een rij laten zetten met welke projecten we zouden kunnen stoppen, welke consequenties daaraan verbonden zitten, ook de maatschappelijke consequenties, in relatie tot de motie die u heeft ingediend. Maar ook in relatie tot de effecten die je kunt hebben met externe partijen. Sommige zaken kun je heel makkelijk zelf stopzetten, in sommige andere zaken heb je afspraken gemaakt met andere bestuurlijke partijen en zul je daar in ieder geval nieuwe afspraken over moeten maken. Dat zullen we inderdaad in beeld brengen.
Dat is niet het enige, het putten uit het potje van de reserves. Het is ook heel goed extra te bezuinigen, projecten te faseren, dan wel temporiseren.
Voorzitter, ik zou willen samenvatten, wat dit onderdeel betreft: wij hebben de begroting naar eer en geweten opgesteld. We hebben gebruikgemaakt van de feiten zoals we die kenden. We hebben gekozen om te investeren in de stad en te investeren in de reserves en het blijkt nu, met de kennis van nu, dat we die reserves eigenlijk zwaarder hadden moeten versterken en we zullen het komend jaar hard aan de slag moeten om ervoor te zorgen dat we in 2013 opnieuw een sluitende begroting krijgen, want dat is en blijft natuurlijk het uitgangspunt van dit college.
Voorzitter, ik kom op het volgende punt: de taxatie van de situatie. Ik heb in de commissie maar ook daarbuiten het woord ‘ernstig’ gebruikt. En dat kan ook niet anders op het moment dat je zo’n brief naar de raad stuurt. Maar ik heb ook geprobeerd een en ander in perspectief te plaatsen. En, mijnheer Seton, dat is niet het bagatelliseren, dat is niet het wegmasseren van de problematiek, maar daarmee heb ik wel een poging gedaan om recht te doen aan de positie van de gemeente Groningen. En het gaat, zeker in vergelijking met andere gemeenten, en afgezien van deze vervelende en lastige tegenvaller, waar we ons best op moeten doen om ervoor te zorgen die op te lossen, redelijk goed. Op het gebied van werkgelegenheid, op het gebied van groei van het aantal inwoners, wij zijn de zevende stad van Nederland geworden. En hoe raar het ook klinkt, en hoe bizar het ook is om dat vanuit de zijlijn te ervaren als je de krantenkoppen ziet en de wereldwijde economische recessie aanschouwt, er worden nog steeds meer woningen in Groningen verkocht dan in de rest van het land. En dat is in onze ogen ook het effect van de continue inzet van dit college, van voorgaande colleges, gesteund door uw raad om te investeren in deze stad. En daar mogen we ook best een beetje trots op zijn. Daarmee wil ik niet het probleem dat we nu hebben wegpoetsen, maar het betekent wel dat we straks een heel evenwichtige afweging moeten maken in de oplossingen die voor ons liggen. Want de kortetermijnproblemen moeten niet leiden tot afwentelen van de problemen op de colleges na ons. Investeren in deze stad in de brede zin van het woord is belangrijk voor ons voorzieningenniveau, is belangrijk voor de werkgelegenheid in deze stad, is belangrijk voor de economische ontwikkeling en is ook belangrijk voor die sociale stad, want werk is nog steeds het beste middel tegen armoede.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Dat is een nobel streven dat de wethouder hier uit, dat klinkt allemaal prachtig. Maar ze is het er hopelijk ook mee eens dat we ook geen schulden moeten doorschuiven naar komende colleges en dat we ook ervoor moeten waken dat we niet te veel putten uit eventuele inkomsten die we na 2015 nog zullen gaan krijgen.

Wethouder DEKKER: Eens.

De VOORZITTER: Ja? Laten we het daar maar op houden dan. De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, in het verlengde daarvan: ik ben het eens met de opmerking van de heer Van Keulen, ik ben blij dat de wethouder daar zo op reageert, maar hoe zit het dan met het meerjarenbeeld? Want er wordt ook wel eens gezegd: het meerjarenbeeld ziet er misschien wel redelijk rooskleurig uit, kunnen we niet even de winter doorstaan en dan hebben we het weer gered? In het verlengde van wat de VVD zei: ziet u dat ook zo rooskleurig, of niet?

Wethouder DEKKER: Nou, zoals u weet hebben we het als optie meegenomen in, volgens mij was het de brief in januari, van Meerstad. We hebben het herhaald in de recente brief: het is een optie. En die staat natuurlijk wel onder druk op het moment dat er ook rijksbezuinigingen aankomen. Maar misschien ook in reactie op de heer Eikenaar van de SP, die zich grote zorgen maakt om die ruimte te gebruiken. Dan wil ik u eraan herinneren dat het in dit huis toch wel redelijk gewoon is dat, op het moment dat je in een nieuwe coalitie stapt, je een bezuinigingsronde organiseert, we noemen dat ook wel eens ‘oud voor nieuw’, om weer nieuw beleid te organiseren. En u weet volgens mij net zo goed als ik dat dit college begon met een forse bezuinigingsoperatie. En ook toen hadden we een tekort in 2011 en 2012 en dat was een effect van het feit dat het college daarvoor had besloten tot bijvoorbeeld ‘huisvesting sociale dienst’ en dat heeft laten drukken op deze collegeperiode. Dus dat is op zichzelf niet nieuw. En dat moet wel verantwoord gebeuren, dus ik zeg niet dat ik het uitsluit, dat dat niet kan, maar dat hangt wel heel erg af van de context waar wij ons straks in mei in bevinden. Het hangt af van de meicirculaire, het hangt af van de rijksbezuinigingen en het moet inderdaad in evenwicht zijn, want ik ben het eens met de VVD: het mag niet zo zijn dat we onze problemen naar de toekomst verschuiven, maar het mag ook niet zo zijn dat we onze schulden naar de toekomst verschuiven. En we zullen zoveel mogelijk zelf orde op zaken moeten stellen.

De VOORZITTER: U bent inmiddels een minuut over uw spreektijd heen. Dus u kunt nog in een enkele zin afronden. En dan heb ik, maar dat leg ik maar even aan u voor, ook de heer De Vries die nog graag iets zou zeggen.

Wethouder DEKKER: Maar ik ben nog niet klaar.

De VOORZITTER: Ja, ik had u verteld hoe lang de spreektijd was. Dat was twintig minuten.

Wethouder DEKKER: Ik heb de indruk dat de raad wel een beetje genegen is om door te gaan.

De heer De ROOIJ (PvdA): Voorzitter, punt van de orde. We hanteren hier vrij strakke spreektijden, prima, maar dit is een erg belangwekkend onderwerp. Het debat verdient ook een antwoord. Als we nou de wethouder zouden kunnen bewegen tot enige beknoptheid, zou ik er wel voor voelen om de spreektijd iets op te rekken.

De VOORZITTER: Oké, nou, kijk eens aan. Wat zei u?

De heer VAN KEULEN (VVD): Overigens wel de complimenten voor het streven van de voorzitter om het nu af te kappen, maar gezien het belang van het debat is het wellicht beter om door te gaan.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, risicomanagement. Ik heb nog twee onderdelen: risicomanagement en ‘hoe nu verder’.
Risicomanagement: We zijn er in de brief al uitvoerig op ingegaan. De PvdA stelt dat wellicht met beter risicomanagement een en ander had kunnen worden voorkomen. Voorzitter, wij vragen ons dat af. Sterker, wij vragen dat te betwijfelen. Wij constateren dat we de afgelopen jaren stappen hebben gezet in risicomanagement. We hebben een assistent-controller aangesteld voor de grote projecten, we hebben sterk geïnvesteerd in opleidingen en we doen regelmatig second opinions. En ook de accountant constateert dat daar vooruitgang in is.
In de toekomst denken we dat we wellicht de controles van de diensten onder de concerncontroller willen gaan plaatsen en wellicht dat we extra ruimte willen creëren bij concern voor oplossingen, audit en controle van de programma's.
Maar, om nou te stellen: met meer risicomanagement en beter risicomanagement hadden we deze risico's niet gekend en waren ze niet omgezet in tegenvallers,dat waag ik te betwijfelen, omdat het toch heel veel te maken heeft met de economische recessie, het niet verkopen van woningen, het niet uitgeven van het bedrijventerrein, ja, dat voorkom je niet door meer aandacht te geven aan risicomanagement.

De heer BALDEW (PvdA): Voorzitter?

De VOORZITTER: Mag ik dan nu even geen interrupties toestaan, want dan gaat het ook een beetje met me aan de loop. Ik stel voor dat de wethouder probeert af te ronden.

Wethouder DEKKER: Ik zie dat we het nog niet eens zijn. Ik heb in de brief u een aanbod gedaan om bij de rekening uitgebreid op dit onderwerp terug te komen, daar ook met u te spreken over het risicomanagement en daar als raad en commissie samen te kijken naar: hoe hebben we het gedaan? Hoe kunnen we het beter doen? En daar de accountant bij te betrekken. En ik stel voor dat we daar dan ook dat debat verder met elkaar voeren, want ik hecht eraan om over dit onderdeel met u overeenstemming te krijgen.
Voorzitter, hoe gaat het nu verder? Sluitende begroting: uitgangspunt. En daar gaan we ons uiterste best voor doen. En dat is niet genoeg: er komt gewoon een sluitende begroting.
Aanstaande maandag hebben wij onze tweede werkconferentie, in mei onze derde, en dat leidt onder andere tot een voorjaarsbrief die u kunt bespreken. We zullen u tijdig informeren. Er ligt een motie van de raad waarin wordt gezegd: neem ons nou de komende maanden mee. Dat willen wij met graagte en met liefde doen. Daar zit echter wel een keerzijde aan. En dat zeg ik niet om u daar in te ontmoedigen, maar we hebben niet voor niets een vaste planning- en controlcyclus. Op gezette tijden zetten wij de tijd even stil, we actualiseren, we analyseren en we geven u de informatie. Als je dan tussen die P&C-cyclus door, begroting, rekening, voorjaarsbrief, de tussenrapportages, nog weer extra informatie gaat leveren, dan is er kans dat die cijfers ook weer gaan wijzigen, omdat je analyse nog niet is afgerond. En ik wil u daar een voorbeeld van geven, naar aanleiding van onze laatste brief op 22 februari. Ik heb hem nu niet bij de hand, maar ik weet het wel uit mijn hoofd. We hadden daar aangegeven: 33 miljoen euro incidenteel, ruim 70 miljoen euro extra dotatie weerstandsvermogen. Aan de linkerkant stond bij Westpoort: 11 miljoen euro afboeken, aan de rechterkant stond bij ‘bedrijventerreinen woningbouwlocaties’ een risico genoemd in de tekst van 22 tot ongeveer 45 miljoen euro en het risico dat we ingeschat hebben als effect op het weerstandsvermogen is, uit mijn hoofd, 11 miljoen euro. Dat waren de cijfers op dat moment. Dat hebben we in de brief ook aangegeven: let wel, dit is een tussenstand. Dan zijn wij bezig met analyseren van onze cijfers, wij maken de rekening op, en we komen tot de constatering dat een deel van het rechterrijtje naar het linkerrijtje gaat. In voetbaltermen is dat positief, in deze termen is dat niet positief. Het betekent namelijk dat we voor een deel van hetgeen we voorheen nog als risico hadden gezien, nu op basis van de huidige gegevens een voorziening moeten treffen. En dat is een voorziening in de orde van 25 à 40 miljoen euro. En dat is een forse. Dat is een klap die nog weer bovenop die klap komt die we al aan het begin van dit jaar aan u moesten meedelen. En ik kan me voorstellen dat u nu uw pen even neerlegt, want het is een forse tegenvaller. Het betekent namelijk dat we een deel meer incidenteel moeten nemen en het betekent dat we nog forser moeten gaan prioriteren. Tegelijkertijd zeg ik: dit zijn cijfers die fluctueren, dus ik kan u op dit moment niet met zekerheid zeggen wat nou precies de uitkomst is. En dat is het nadeel, ik had het daar nog net even over met een raadslid in de pauze: het steeds informeren zorgt er ook voor dat je nog niet alles up-to-date hebt en dat er ook vervolgens weer afwijkingen komen. Een ding dat ik u wel kan garanderen, en ik had het liever niet gedaan, is dat wij genoodzaakt zijn om een voorziening te treffen voor datgene wat in het rechterrijtje stond, dat we vooralsnog als risico veronderstelden, waar u in december in de commissie voor een deel al wel over bent geïnformeerd, dat was ook de discussie rondom het bedrijventerrein, het Stekrapport. Als we dat nu samen met de regio analyseren, kijken naar wat de behoefte is aan bedrijventerreinen, wat kunnen we uitgeven en hoeveel we hebben, dan zijn wij genoodzaakt om hiervoor nog niet af te boeken, maar in elk geval wel een voorziening te treffen. Kortom voorzitter, een vervelende mededeling aan het eind van dit debat. Dat maakt het probleem niet minder, alleen maar groter en maakt de noodzaak van een stevig proces de komende maanden met flinke prioritering en wellicht fasering hartstikke nodig en we gaan met z’n allen iets bedenken waarbij we in ieder geval u zoveel mogelijk mee kunnen nemen in het proces en u daarin niet verder te verrassen.

De VOORZITTER: Oké, dan stel ik voor dat we wethouder De Vries ook nog een minuut geven om over het punt van de informatieverstrekking Meerstad wat meer te zeggen.

Wethouder DE VRIES: Voorzitter, dank u wel. Misschien is het goed om even terug te blikken op de indringende besluitvorming rond Meerstad met uw raad vorig jaar.
Wat we gedaan hebben, en we hebben uw raad in verschillende sessies op de hoogte gehouden over de vorderingen, is in wezen de ontbinding van een nogal grote en omvangrijke publiek-private samenwerking van acht partijen. Dat is een stevig onderhandelingsproces geweest, waarvan we, dat weet u ook, op advies van de accountant aan het begin van die onderhandeling 35 miljoen euro opzij gezet

hebben om onze bijdrage aan die onderhandeling te kunnen doen. U weet ook dat dat uiteindelijk 40 miljoen euro geworden is. Andere partijen hebben ook een duit in het zakje gedaan. We zijn toen op basis van het eindresultaat van die onderhandeling en, zoals u weet was het eindresultaat van die onderhandeling pas ver in oktober, ja zelfs begin november bekend en we zijn pas daarna, nadat u dus de begroting al enige tijd van ons college had ontvangen, gaan werken aan een grex. Je kunt pas een grondexploitatie maken als je je parameters kent. En voor de goede orde: de vorige Meerstad stond nooit in een grondexploitatie, het is een heel andere vorm waarin we hebben geopereerd met elkaar, pps-constructie. We hebben toen een grex moeten ontwikkelen en die grex kun je pas maken als je je parameters kent, je rentepercentage, de hoeveelheden woningen, kortom, je publieke investeringen en al dat soort dingen die samenhangen. Een brug erin ja, nee, dat soort vraagstukken. We wisten pas ver in december, dat hebben wij ook met u gedeeld, wat het eindresultaat was van het maken van die grex op basis van de eerder gereedgekomen onderhandelingen met de andere partijen in Meerstad. En dat verklaart ook waarom wij als college pas nadat die grex aan ons gepresenteerd was, december 2011, in de brief aan uw raad die u voor de kerst heeft ontvangen, de omvang van het weerstandvermogen dat nodig was als risicodekking voor die grex Meerstad hebben kunnen melden. Dat hebben wij ook weer in een eerder stadium meegedeeld, ik meen ergens in een commissievergadering in december. Nou, voilà, 23 november. Maar dat is een inschatting van dat moment en dat heeft inderdaad te maken met het maken van een grex op basis van een onderhandelingsresultaat. Dat verklaart waarom dat zo is gegaan. Ik hoop dat het een afdoende antwoord is op uw vraag.

De VOORZITTER: Oké, dank u wel. Ik zou eigenlijk nu willen bekijken en ik schat in dat die behoefte er is …

De heer BALDEW (PvdA): Zeker, aan een schorsing.

De VOORZITTER: Aan een schorsing? Nee, dat had ik niet ingeschat. Ik had ingeschat dat u een tweede termijn wilde, maar u wilt eerst een schorsing.
Hoe lang denkt u nodig te hebben? Vijf minuten? Dan schors ik de vergadering voor vijf minuten.
(schorsing 20.46-20.52)

De VOORZITTER: Wilt u weer gaan zitten? Ik heropen de vergadering. Ik kijk naar de PvdA, die om de schorsing had gevraagd. De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Dank u wel. Voorzitter, over risicomanagement.

De VOORZITTER: Ik denk dat u met uw tweede termijn begint?

De heer BALDEW (PvdA): Ja hoor.

De VOORZITTER: Nee, dat is niet de bedoeling, want dan zit u niet als eerste in de rij. Dan ga ik ervan uit dat u mij nu meedeelt dat u behoefte heeft aan een tweede termijn en dat zal vast bij anderen ook het geval zijn. En dan is het woord het eerst aan de heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. In mijn eerste termijn heb ik al genoeg stilgestaan bij wat een drama het is dat we nu 110 miljoen euro te kort komen, dus daar ga ik niet meer over door zeuren. Voorzitter, ik weet niet of u het ook hoorde, maar ik vind het eigenlijk helemaal niet zo’n gek verhaal van de wethouder. Ik heb een reactie gehoord waar ik eigenlijk wel behoefte aan had. De wethouder geeft toe dat de raad hier een terechte zorg heeft en daar ben ik blij mee en de wethouder spreekt klare taal over het weerstandsvermogen en daar herken ik me wel in. De wethouder heeft het over een ratio van 100%, nou daar ben ik het mee eens. De wethouder heeft het over een waarschijnlijkheidsfactor van 90%: eens.
Waar ik het dan niet mee eens ben is de ruimte die de wethouder laat voor een gefaseerde aanvulling van het weerstandsvermogen. Daar ben ik het pertinent mee oneens. In onze ogen is het absolute noodzaak om het weerstandsvermogen direct aan te gaan vullen, nog dit jaar. Blijkbaar, dat is gewoon een constatering, kunnen wij niet vooruitkijken. Dat blijkt nu wel en dan moet je dus voldoende weerstand hebben.
De wethouder zegt: teruggekeken, retrospectief, hadden wij meer geld moeten steken in reserves. Ik interpreteer dat als een appel aan de raad op de komende maanden verantwoordelijkheid te nemen. Ik ben

daar blij mee. En ten slotte nog over het risico dat zich heeft gemanifesteerd: heel vervelend. Ik kan me voorstellen dat het voor andere fracties misschien ook een nieuw licht op de zaak werpt. Ik had heel graag gehad dat dit risico zich niet had voorgedaan, maar nu het zich voordoet, kan ik wel tevreden zeggen dat, als je voor een beleid kiest zoals Student en Stad dat voorstaat, je in ieder geval in staat bent om de risico's op te vangen. Dan heb je het geld op de plank liggen en ik denk dat dat een lijn is die we voor de komende maanden en voor de komende jaren moeten gaan voeren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. Ja, de wethouder heeft ons een vraag gesteld over het weerstandsvermogen en de ratio daarop. Mijn reactie is dat op dit moment een ratio van 1 volgens mij niet reëel is. Lager is volgens mij onontkoombaar, op dit moment in ieder geval. Dan nog de vraag of je daarvoor zou willen sparen of dat je het in een keer aan zou willen vullen. Dan gaat mijn voorkeur uit naar sparen, omdat je anders wel een enorm bedrag in een keer op de plank moet leggen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, een korte interruptie.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, de heer Eikenaar ging niet in op optie 3, misschien kan hij die ook nog even noemen, het verlagen van het risicoprofiel. Hoe kijkt u daartegen aan?

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Als dat moet, is dat ook bespreekbaar, wat ons betreft.
En verder heb ik niet zoveel toe te voegen aan mijn eerste termijn. Die was volgens mij glashelder en de nieuwe tegenvaller die we net te horen krijgen, is alleen een onderstreping van de boodschap die ik net gegeven in mijn eerste termijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, bedoelt de heer Eikenaar daarmee de boodschap om niet te veel geld te steken in een nieuwe reserve? Want dat was wat ik u hoorde zeggen en dat is niet in lijn met wat u nu zegt.

De heer EIKENAAR (SP): Nee, wat ik bedoel is dat we nu toe zijn aan heel heldere politieke keuzes. Daar heb ik het over.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de wethouder van Financiën lijkt op een goochelaar. De meeste goochelaars zijn mannen, waarom weet niemand, maar dat is zo. Maar zij is een goochelaar die wel heel vreemde konijnen uit haar hoge hoed tovert. Nu weer een tekort van 40 miljoen. Dank u wel, dat u toch nog de tijd gevonden hebt om dat in de verlenging van uw spreektijd te melden.
Voorzitter, de eerste helft van dit debat getuigde van een afnemend vertrouwen in dit college. In de raad dan. In de samenleving is dat vertrouwen al voor een groot gedeelte afgekalfd. Er is steeds meer reserve in deze raad bij de grote projecten.
Dat was in de samenleving ook al het geval. De raad zet zichzelf nu inderdaad en metterdaad aan de voorkant van een politiek proces. Nou, dat hebben we dan goed gedaan. Dat hebben we knap bereikt. Dank aan degenen die dat met op strategisch goede momenten ingediende moties en knappe verwoordingen hebben weten te bereiken.
Er is hier sprake van risicomanagement en reserves, recessie, een cyclus. Het is natuurlijk heel merkvaardig dat wij in een crisis niet kunnen putten uit onze reserves, maar wanneer het slecht gaat, moeten wij nota bene geld in de reserves stoppen. Dat is de wereld op zijn kop. Dat getuigt van een verkeerde benadering van overheidsfinanciën. Wij hebben te veel geld uitgegeven op momenten dat het goed ging. Daar moeten we in de toekomst uit leren. Eigenlijk zouden we nu uit royale reserves moeten kunnen putten.

In het verleden had dit college sterke partners. De woningbouwcorporaties hadden veel geld en zij maakten veel belangrijk sociaal beleid mogelijk. Maar nu zijn de woningbouwcorporaties zwak. Wij konden samenwerken met de provincie, maar die toont zich nu een onbetrouwbare politieke partner. En als het gaat over heroverwegingen van grote projecten, luister dan eens naar de stad. De stad heeft al voor u geprioriteerd. De inwoners van de stad zien twee projecten met name niet zitten, en dat zijn tram en Forum. Ik meen ergens gezien te hebben dat 70% van de bevolking de tram niet wenst en dat Forum, ja, een doodgeboren kindje. Daar wordt nu weer een bestaande functie naartoe geschoven en dat was al eens meer beloofd.
Groningen is meer dan andere steden aangewezen op sociale banen. Maar kunnen wij die voor de Groningers realiseren? Er is wel vraag naar. Daar zouden we geld voor moeten vrijmaken. Maar toch heeft een groot aantal mensen in onderwijs, straatwachten, dergelijke mensen, hun baan verloren. Dan kan men hier wel roepen: we zijn een sterke sociale stad, maar ga dat eens vertellen aan iemand met weinig kansen op de arbeidsmarkt, iemand die wel zijn baan kwijtgeraakt is. Groningers rekenen, voorzitter, op veiligheid, terecht. Ze zijn aangewezen, in veel gevallen, op sociale banen. Ze zuchten onder hoge belastingen en zware lasten. Met name de kleine bedrijven hebben daar last van. MKB-noord vraagt om een betere bereikbaarheid van de stad. Dat zou een zuidelijke ringweg zijn. Een tram binnen de stad zonder een vervolg in de periferie is geen ontsluiting van de stad.
Ontsluiting van de stad bereik je niet door mensen van het hoofdstation naar het Zernike te brengen. Ontsluiting van de stad betekent dat je de files aanpakt die nu tussen Groningen en Leek staan en de files aanpakt die tussen Groningen en Haren en Assen staan. Maar daar is deze wethouder, daar is dit college niet mee bezig. Dit college is bezig gegaan op het moment dat het geld langs de lambrisering klotste, noemde de wethouder het zelf. Op dat moment heeft dit college voor luxe projecten gekozen.
Voorzitter, geen tram levert een vrijval op. Geen Forum bouwen levert ook direct een vrijval op en daarna hebben we de plezierige omstandigheid dat we dan ook geen 2,5 miljoen euro in deze organisatie hoeven te stoppen. Wij krijgen dan een prachtig plein, al dan niet op een parkeerplaats. En een plein ter grootte van de helft van de Grote Markt. Wie wel eens op het terras van ‘t Feithhuis zit, weet hoe mooi het daar kan worden. Daar hebben we helemaal geen Forum voor nodig.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, voorzitter, de heer Prummel is er wellicht nog niet van op de hoogte dat het schrappen van het Forum misschien wel net zoveel kosten met zich meebrengt, misschien nog wel meer, als doorgaan met het Forum.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, dat bestrijd ik, want in de laatste begroting was er nog een vrijval als we zouden stoppen. Dus dat lijkt me niet het geval. Als het gaat om het verlagen van een risicoprofiel ja, voorzitter, in de stad zegt men dat op een heel andere manier. Daar zeggen de mensen niet tegen elkaar: zullen we ons risicoprofiel verlagen? Daar zeggen ze: geen malle fratsen meer. En die twee malle fratsen die u moet vergeten, dat zijn in ieder geval tram en Forum. Dan is er geld voor sociaal beleid, dan is er geld voor groen beleid, dan is er geld voor die Stadjers die op de gemeente Groningen rekenen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Baldew, PvdA.

De heer BALDEW (PvdA): Eindelijk, voorzitter. Voorzitter, dank aan het college voor de beantwoording van vragen. In goede tijden sparen we voor moeilijke tijden. Nu breken moeilijke tijden aan en als we nu ons weerstandsvermogen niet aanspreken, wanneer dan wel? We moeten oppassen niet te blijven sparen en de spaarmolen door te draaien.
Voorzitter, we kijken uit naar de discussie met het college over het weerstandsvermogen en een risicomanagement. Wat ons betreft is het weerstandsvermogen het sluitstuk van risicomanagement. Overigens zijn we onaangenaam verrast over de inhoud van de boodschap van het college, dat wij tussen 20 miljoen en 40 miljoen euro voorzieningen moeten treffen. We zij wel blij dat het college ons dit meldt. Dit is wat we willen, en dit onderstreept ook het belang van de motie die we hebben ingediend samen met een aantal andere partijen. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb het in mijn woordvoering over een houding gehad en ik heb ook vastgesteld, eigenlijk in navolging van Student en Stad, dat de toon wat ons betreft nu een stuk prettiger was dan in de commissie. En dat laatste voorbeeld van die tegenvaller laat ook zien dat een stukje realistische somberheid wel op zijn plaats is in deze periode.
Over de keuze die de wethouder ons voorlegt, ja, ik ben het wel met de VVD eens dat het risicoprofiel verlagen daar ook bijhoort, maar als het over de keuze tussen die twee gaat, zit ik tot nu toe steeds op de lijn van de wethouder. Namelijk het vasthouden van die 0,9, dat we daar streng op blijven. En het doorsparen voor 100%, dat realiseer ik me ook, net zoals de SP, dat dat nu zeker niet realistisch is. Maar dat moet wel het doel zijn.
Ik heb toch nog wat vragen over Meerstad, want zowel wethouder Dekker als wethouder De Vries heeft er iets over gezegd en het komt erop neer dat de gegevens die later bekend werden niet bekend waren op het moment van de begrotingsbehandeling, waardoor inderdaad pas achteraf bleek dat er zo'n tekort op Meerstad mogelijk was. Als ik de wethouder dan nu hoor zeggen dat er nu al werkconferenties worden gehouden voor het voorjaarsdebat dat in juni plaatsvindt, kan ik me toch niet aan de indruk onttrekken dat er ook al voor de begrotingsbehandeling, dus niet op het moment dat u hem bij de raad neerlegde, maar 9 november, toch wel ideeën over waren dat er een tekort aan het ontstaan was. Ik vraag me af hoe u daarmee omgaat. Hoe bekend moeten de gegevens zijn? Er werd direct gezegd: je kunt alleen maar met bekende gegevens werken. Wat bedoelt u daarmee? Wanneer is een gegeven bekend genoeg om mee te tellen als een risico bij de begroting? Graag daar nog een toelichting op.
Ten slotte zegt de wethouder: ja, we gaan de raad ook nog weer meenemen in het proces om u niet verder te verrassen. Dat klinkt ons als muziek in de oren. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. In navolging van ook Student en Stad en het CDA viel het ons ook op, en dat doet ons deugd, dat het college niet meer om de zorgen heen kan en ook op een heel prettige toon, met realistische kijk op de zaken antwoord heeft gegeven. En daarvoor hartelijk dank. Maar nu is het toch wel wat raar dat er vervolgens een vraag wordt neergelegd om te kijken of we met de regels rondom het weerstandsvermogen en aanvullingen en de afspraken die we daarover hebben op een andere manier kunnen omgaan in de komende periode.
Voorzitter, ik heb in mijn eerste termijn al heel duidelijk gemaakt dat we leven in risicovolle tijden. We hebben een ambitieuze agenda, we zitten middenin een forse bezuiniging op het ambtelijk apparaat, en dan is het wel lastig om dan te zeggen: nou, laten we bekijken of we dat op een andere manier kunnen oplossen door er langzaam voor te gaan sparen en nu niet direct het weerstandsvermogen aan te vullen nu het nodig is. En sommige partijen hebben het er dan over dat er geld op de plank blijft liggen. Ik heb nergens in het stadhuis nog een heel lange plank kunnen vinden waar allemaal potjes op staan waar allemaal geld in zit. Zo zit het natuurlijk niet in elkaar. En als ik dan nog even kijk naar die risicoparagraaf van de begrotingen waar we het over hebben, zit daar bijvoorbeeld een mooie post in als ‘de binnenstedelijke uitleggebieden en uitleglocatie’, een risico van 64 miljoen euro. De kans van optreden is 100%, maar we hebben het maar voor 80% afgedekt. Dus daar zit sowieso een gat, dat weet je nu al. Dus zomaar daaraan tornen is niet ons idee.
Voorzitter, de opdracht die het college heeft, en volgens mij is daar met de manier waarop de beantwoording heeft plaatsgevonden door het college een mooie aanzet toe gegeven, is te zorgen dat er straks wordt gewerkt aan een logisch, transparant en vertrouwenwekkend verhaal. En dan niet alleen in de taal van de accountant, zullen we maar zeggen, maar juist ook vanuit een politiek-bestuurlijke visie op de toekomst van deze stad. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel voorzitter. Ik dank het college voor de beantwoording. De nieuwe tegenvaller maakt ons niet vrolijker, maar het college ook niet, zoals ik dat beluisterde. Het is weliswaar een tussenstand, maar de wethouder geeft aan dat ze de raad wil meenemen in dit proces, want er zal tussen nu en het voorjaarsdebat een en ander gebeuren. En wat ons betreft willen we heel graag meegenomen worden in die tijd daar naartoe. En hoe en wat, volgens mij moeten wij het daar een keer over hebben, hoe we dat met elkaar op een prettige manier maar ook inhoudelijke manier gaan doen.
Over de ratio: wat ons betreft zo hoog mogelijk. Dat lijkt ons, zoals de heer Luhoff daarnet ook schetste, alleen maar beter. U vraagt ook een oplossing en een keuze en wat ons betreft, als je alles in een keer nu

zou doen, dat lukt niet waarschijnlijk. Maar volgens mij zou het wel een intentie kunnen zijn om deze collegeperiode het op te lossen, omdat je dan anders het volgende college met nieuwe problemen opzadelt. Misschien, als je het in jaren uit zou smeren, in een keer vraagt heel veel bezuinigingen, maar in twee keer zou wellicht de pijn wat verzachten, of in ieder geval wat uitspreiden.
Wij hebben morgen nog een bijeenkomst over de stresstest en volgens mij gaat u daar ook een beetje aangeven, omdat u het over een lekkend dak hebt gehad: hoe lek is het dak? Onze vraag daarbij is: en hoeveel puin ligt er nog op de zolder? Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Dank u voorzitter. De wethouder gaf in haar beantwoording een zekere spanning aan tussen de wens die uitgesproken is in een motie om de informatievoorziening vanuit het college over de financiën beter te krijgen, en anderzijds de heftige fluctuaties die daarbij komen en de onzekerheid van de cijfers. En het wordt nu direct wel heel duidelijk gemaakt door het college, met deze forse verschuiving van bedragen. Maar eigenlijk bevestigt het mij in het beeld, en volgens mij heeft ook de PvdA-fractie dat aangegeven, dat we juist dat eigenlijk wel met elkaar zouden moeten doen omdat de verschillen zo groot zijn dat je je daar niet door moet laten verrassen.
Dus ik denk dat het goed is om daar toch een oplossing voor te vinden. En het zal nog wel lastig zijn in de praktijk om daar echt een goede afspraak over te maken, maar dat moeten we wel doen. En wat betreft de vraag die het college heeft gesteld aan alle fracties, kan ik me aansluiten bij wat de SP daarover heeft gezegd. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb in het verleden ooit een blauwe maandag, nou nee, een tijd lang als freelancer gewerkt voor een krant in het oosten des lands. Ik was toen sportverslaggever, ik mocht op zondag en zaterdag naar voetbalwedstrijden en dan tikte ik een verhaaltje en dat stond dan maandag in de krant. En ik weet niet of u dat weet, maar de sportverslaggeving staat boordevol met allerlei clichés en zo af en toe gooide ik dan een ontzettend cliché in zo'n verhaal, alleen om de eindredacteur te pesten. Ik zou nu ook zo’n cliché willen gebruiken. En dat cliché luidt: na de thee tapte zij uit een ander vaatje. Want dat is hier wel van toepassing. De toon van de wethouder is volstrekt anders dan die in de commissievergadering was en ook dan dat wij in de diverse kranten hebben mogen lezen de afgelopen dagen.
Laat onverlet dat er nogal wat mist hangt rond Meerstad. Want ik vind het maar zeer moeilijk te geloven dat de wethouder van ruimtelijke ordening stelt: we hebben eind oktober de onderhandelingen afgerond en pas bij de grex werd duidelijk dat het om 50 miljoen euro ging. Dan heeft u dus onderhandeld terwijl u zich niet bewust was van het resultaat, of u heeft gezegd: we weten ongeveer wat het wordt, maar we kiezen er bewust voor om het niet in de begroting mee te nemen. Dat kan, maar wat er ook gebeurd is, er is iets niet goed gegaan. Ik wil daar graag nog een nadere toelichting op.
De wethouder legt ons twee keuzes voor. Wat mij betreft zijn het er dus drie. En we kijken eerst naar het verlagen van het risicoprofiel, dan gaan we kijken of het mogelijk is om dat weerstandsvermogen dit jaar nog dusdanig op peil te brengen dat het acceptabel is en dan pas vind ik dat we onze buffers moeten gaan verlagen.
Wat ik een beetje jammer vind, is dat de discussie niet zozeer gaat over de oorzaken van deze tekorten, want die weten we allemaal, dat is inderdaad voor een groot deel de crisis, dat is inderdaad het feit dat we minder woningen verkopen, dat is inderdaad omdat we minder bedrijventerreinen uitgegeven. Maar de vraag is: hoe gaat het college hiermee om? En ons verwijt aan u is dat u in oktober, toen u de begroting voorlegde, te weinig rekening heeft gehouden met die effecten van de crisis. En dat is jammer.
Ik wil graag nog even een korte toelichting op de 20 tot 40 miljoen euro die de wethouder net even vrolijk noemde. Niet dat ik daar allerlei boze dingen mee wil gaan doen op dit moment, maar ik ben erg benieuwd naar waar dit vandaan komt. En, voorzitter, dit alles aangevuld met de motie die de heer Baldew heeft ingediend, waar heel veel partijen onder staan, een motie die je zou kunnen uitleggen als de motie: onder curatele, ben ik erg benieuwd naar de resultaten die wij gepresenteerd zullen krijgen bij het voorjaarsdebat.
Voorzitter, tot zover. Dank u wel.

De VOORZITTER: En dan is als laatste, van de kant van de raad, het woord aan de heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel voorzitter. Ik heb natuurlijk helemaal geen verstand van financiële zaken, althans niet zoveel als de wethouder heeft, dus ik vind het moeilijk om hier iets over te gaan zeggen. En ik denk dat heel veel mensen in de stad weinig verstand hebben van financiële zaken en hun gezond verstand willen gebruiken. En dan ga je kijken: er moeten zoveel geld bezuinigd worden en ondertussen worden er grote projecten gestart. Ik ben het in grote lijnen met de Stadspartij eens, met zijn betoog, behalve dan het verhaal van de tram. Volgens mij is het steeds lastiger om uit te leggen aan de bevolking van Groningen: we gaan een groot gebouw als het Forum bouwen, maar ondertussen moet u wel miljoenen bezuinigen. Dus als je mijn gezond verstand vraagt: wat moeten we gaan doen? Dan zou ik zeggen: Stop met het Forum, en hopelijk kun je daar genoeg geld mee besparen om het weerstandsvermogen aan te zuiveren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is opnieuw het woord aan de wethouder van financiën.

Wethouder DEKKER: Voorzitter, dank u wel voor uw tweede termijn. U heeft nog een aantal vragen waarop ik zal reageren.
Misschien te beginnen bij de vragen van de VVD: graag wat meer toelichting op het treffen van die voorziening van tussen de 25 en 40 miljoen wat betreft bedrijventerreinen en woningbouwlocaties. Op dit moment wil ik verwijzen naar de brief die wij in februari daarover hebben gestuurd en waarin wij hebben aangegeven hoe wij het risico op dat moment beoordeelden. Er worden minder woningen verkocht , de uitgifte van bedrijventerreinen blijft achter. Wat betreft de nieuwbouwwoningen geldt dat het aanbod in de stad en omgeving de verwachte vraag overtreft. Bij het opstellen van de rekening moeten we analyseren of we een bepaald risico om moeten zetten in afboeken, dan wel dat we een voorziening moeten treffen, wat we vorig jaar ook bij Meerstad hebben gedaan. En de conclusies van begin deze week leiden ertoe dat we een voorziening moeten treffen over de rekening 2011, die dus in mei aan u wordt aangeboden, van een bedrag van tussen de 25 en 40 miljoen euro.
Ik denk dat het goed is dat, zo gauw wij onze analyses klaar hebben, en dan koppel ik dat ook direct terug naar de motie zoals u dat heeft omschreven en die ik niet zou willen betitelen als onder curatele stellen, maar die ik meer zou willen betitelen als een poging van de raad om meegenomen te worden in dit proces. En in de woorden van GroenLinks: juist in tijden van economische recessie moet je misschien even van je vaste procedures af om inderdaad niet voor verdere verrassingen te komen. We moeten er nog wel een vorm voor vinden. Ik stel me voor dat we dat in overleg met de griffie gaan doen en wellicht met de audit commissie. Dus voor zover, ik houd het even hierbij. Dit is wat ik op dit moment in grote lijnen weet. Ik moet me daar zelf ook nog in verdiepen en ook de beide portefeuillehouders.
Dan nog richting Partij voor de Dieren: Het is lastig uit te leggen. Dat snap ik. En dat is ook iets wat wij als college regelmatig ervaren. Het gaat slecht met de stad, u heeft een tekort in de begroting, moet u niet gewoon een aantal grote projecten schrappen, het Forum of de tram of andere zaken? En ik snap dat. Want dat is voor een deel ook een makkelijke bezuiniging. Er valt iets vrij en dat kun je vervolgens in een reservepotje stoppen, dan is je probleem van weerstand opgelost. Alleen, het ingewikkelde is, dat dit soort keuzes gevolgen heeft. Dat geldt zowel voor het Forum als voor de zuidelijke ringweg, maar dat geldt ook voor andere projecten. Ze hebben langetermijneffecten. We zijn die projecten niet begonnen omdat we het leuk vinden om geld uit te geven, maar ze staan ook ergens voor. Ze staan voor de bereikbaarheid van deze stad. En op het moment dat je een project schrapt als het Forum, dan ben je dus niet meer bezig met de culturele identiteit van deze stad. En ben je er tegelijkertijd mee bezig om wat steeds meer het voorzieningenniveau gaat worden van de stad, ook aantrekkelijk en levendig te maken. Ik snap wel dat iedereen daaraan denkt, en tegelijkertijd moeten we heel goed afwegen de komende maanden, het wordt nog spannend genoeg, of kortetermijnoplossingen uiteindelijk niet leiden tot langetermijnproblemen. Dan zijn we uiteindelijk verder van huis.
Dit is een beetje het kader. Ik maak het mezelf daar niet makkelijk mee, maar ik realiseer me dat al die projecten allemaal langskomen, de komende conferentie. Ze worden allemaal beoordeeld op maatschappelijke effecten, op economische effecten, op effecten voor het sociale voorzieningenniveau en op effecten voor afspraken met anderen. En daar zullen we een afweging maken. We zullen u dat zo transparant mogelijk aanbieden bij de voorjaarsbrief, zodat u ook de afweging kunt maken of de keuzes die wij hebben gemaakt ook de uwe zijn, of dat u wellicht andere had gemaakt.
Dan voorzitter, het weerstandsvermogen. Waar ik niet zo van houd, is de regels tijdens het spel veranderen. We hebben met elkaar vastgesteld dat wij een weerstandsvermogen weer hebben van 90%. We hebben met elkaar vastgesteld, nog in het najaar, dat we het deze collegeperiode hadden over een ratio van 80% en dan toe te groeien, gezien het feit dat we in een economische recessie zitten, naar 100%.

Dus, ik houd er niet van, laat ik daar heel eerlijk in zijn, tijdens het spelde regels te veranderen als de uitkomst je niet bevalt. Waar ik wel met u over zou willen praten, en ik hoor dat sommige partijen ook doen, is het idee: laten we niet de regels veranderen, maar juist vanwege het feit dat we die regels streng hebben gesteld, kunnen we wel gefaseerd met die uitkomst omgaan. Misschien niet de eerste optie van het CDA, maar ik hoorde bij u ook ruimte om te kijken naar projecten, te kijken naar lasten, naar voorzieningen, naar weerstand. Dan is het op een gegeven moment een puzzel die volgens mij een evenwichtig beeld moet opleveren.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, uit die laatste opmerking krijg ik de indruk dat de wethouder niet beseft hoe penibel de financiële situatie van Groningen en de Groningers is. Ze heeft het over ‘regels niet willen veranderen’, maar als er nou een moment is waarop je moet redden wat er te redden valt en moet proberen om niet verder in de problemen te komen, dan is dat nu. En dan moet je je niet beroepen op bureaucratische regels of politieke regels zoals die ooit zijn vastgesteld, maar dan moet je juist besturen, stevig besturen. En niet vastzitten en niet vastgeroest zijn. De wethouder is dat kennelijk wel.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder DEKKER: Nou, ik denk dat u mij niet begrijpt. Het gaat mij er juist niet om de regels te versoepelen ten aanzien van de weerstand, dat bepleit ik hier helemaal niet. Dus ik snap eigenlijk helemaal niet waar u het over heeft.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, nog even over het vorige. U zegt: ik houd er niet van
tijdens het spel de regels te veranderen als de uitkomst je niet aanstaat. Een tijdje geleden hebben wij en ook Student en Stad wat kritiek gehad op het feit dat u de afschrijvingstermijnen verlengde. We hadden 40 en u ging naar 50, even een voorbeeld. Wat is dan het principiële verschil tussen dat en wat u nu doet?

Wethouder DEKKER: Van die afschrijvingstermijn hebben we op een gegeven moment gezegd: zijn die realistisch? We hebben een onderzoek laten doen door de accountant en die kwam met een rapport waarin stond dat het realistisch was om de afschrijvingstermijnen te verlengen. Dat vond ik een voldoende argument om dat te veranderen.
We hebben nu een buffer van meer dan 110 miljoen euro. Dat hebben we gerealiseerd vanwege het feit dat we werkten met een ratio van 80 en vanwege het feit dat we werkten met een waarschijnlijkheid van 90%. Als we een jaar geleden hadden besloten tot lagere percentages, hadden we een veel lagere buffer gehad en hadden we nu onvoldoende buffer gehad om überhaupt het probleem op te vangen.
Tegelijkertijd geef ik aan dat ik me ook kan voorstellen, in tijden van recessie, daar moeten we het in het college nog over hebben, dat je niet de regels, zeg maar de criteria verandert, maar dat je wel zegt: als je volgens de criteria van 90% waarschijnlijkheidsfactor, 80 tot 100 ratio, ik noem maar wat, 100 of 150 zou moeten hebben en je zit daar onder, dat je daar dan even genoegen mee neemt. Juist gezien het feit dat we nu in een economische crisis zitten en juist omdat we het van belang vinden om te investeren in die stad. Dat gesprek zou ik graag met u aan willen gaan.

De VOORZITTER: De wethouder is door de tijd heen, maar een laatste korte vraag.

De heer SETON (CDA): Ja, ik snap wat de wethouder zegt. Ik ben het er grotendeels wel mee eens, dat laatste dan niet. Maar goed, ik wacht even af wat het college daar ook van gaat vinden en wat we daar over gaan debatteren.
Maar dan nog, u zegt: die criteria niet veranderen, maar als de uitkomst dan wat moeizamer is, dan pakken we hem niet gelijk helemaal. Wat is dan het verschil tussen dat doen en die criteria niet aanpassen? Want mijn kritiek op de PvdA is juist: 0,9 moet je vasthouden, want je moet conservatief daarin zijn, wat u ook steeds zegt. Als u dat wel volhoudt, maar op het laatste moment toch weer zegt dat als de uitkomst niet bevalt we het dan een tijdje later wel doen, wat is dan nog het verschil?

De VOORZITTER: Oké, laatste opmerking van de kant van de wethouder.

Wethouder DEKKER: Het verschil is dat je wat betreft de wenselijkheid en je ambitie voor de hoogte van je weerstandsvermogen de criteria gelijk hebt. Maar dat je tegelijkertijd bij de toepassing van de uitkomst probeert een evenwichtig beleid te voeren. Voor dat dilemma komt u straks ook. Het is niet alleen maar mijn dilemma, of ons dilemma, het is ook uw dilemma. Ga je volledig voor het bedrag dat volgt uit de regels en ga je daar wellicht bezuinigen, wat een negatief effect kan hebben op de economische ontwikkelingen en de werkgelegenheid in deze stad? Of zeg je: nee, dat doen we niet, we nemen iets langer de tijd om bij die uitkomsten komen, vanwege het feit dat we juist de economie willen stimuleren en de mensen aan het werk willen helpen, omdat dat de beste manier is tegen armoede. Nou, dat is het dilemma waar we volgens mij met elkaar aan moeten zitten, waarbij ieder zijn positie inneemt. En dat gesprek gaan we met u in het voorjaar voeren.

De VOORZITTER: Oké, dank u wel. Ik begrijp dat wethouder De Vries ook nog een heel korte opmerking heeft.

Wethouder DE VRIES: Nou ja, voorzitter, dat werd gevraagd, dacht ik, onder andere door de heer Van Keulen. Wat ik u geprobeerd heb te vertellen is dat we met u bezig zijn geweest om dat onderhandelingsproces heel transparant te volgen, soms in openbaarheid en soms niet in openbaarheid. We hebben geprobeerd om er uiteraard het beste uit te halen voor de gemeente Groningen en vervolgens de resultaten daarvan in die grex neer te zetten. Het maken van zo’n grex is vakwerk van planeconomen die het doen met uitgangspunten die je meegeeft. Dat hoef ik u verder denk ik niet te vertellen. Rentepercentage, niet genoemd, een enorm belangrijk uitgangspunt, in de vraag: hoe eindigt zo’n grex? Daartoe was het absoluut noodzakelijk dat we wisten welke contracten we, om het zo maar te zeggen, met de Bank Nederlandse Gemeenten konden afsluiten. Dat zijn gesprekken die lopen en daar rolt op enig moment een bepaald percentage uit. Ik kan u wel verklappen dat we van het college ook wel, op basis van de informatie die er lag, grexen gepresenteerd hebben gekregen die er veel positiever uitzagen dan we uiteindelijk aan u hebben gepresenteerd.
Dat betekent dat je ook heel andere beelden hebt voor je weerstandsvermogen. Ik wil er maar mee zeggen dat je logischerwijs eerst je grex moet maken, daar een beeld van moet hebben, dat kun je pas als je de onderhandelingsresultaten op hoofdzaken hebt. En dat je vervolgens, en zo hebben we het heel mathematisch gedaan als college, daar hebben we het heel bewust over gehad en dat hebben we met u gedeeld, moet uitrekenen wat binnen de geldende systematiek het weerstandsvermogen is. En als ik dan de film terugdraai naar de laatste maanden van vorig jaar, hebben wij dat zo transparant mogelijk, zo open mogelijk met u willen delen. En inderdaad, wij hebben op het moment dat wij de klap gaven op de begroting geen zicht gehad op hoe die grex precies zou eindigen, nog niet eens op het definitieve onderhandelingsresultaat. En al helemaal niet op de vraag wat nou precies het benodigde weerstandsvermogen zou zijn. Dat zijn de feiten. Ik kan het met de hand op mijn hart zo hier vaststellen.

De VOORZITTER: Een korte vraag nog van de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de wethouder geeft aan dat er nog geen zicht was op het definitieve onderhandelingsresultaat, op het resultaat van de grex. Logisch, dat kan ik me wel voorstellen, alleen: het college is wel in onderhandeling. Neemt u dan geen bandbreedtes mee waar u op uit wilt komen? Laat u dat echt helemaal afhangen van het onderhandelingsresultaat en wilt u dan pas verdergaan met de grex?

Wethouder DE VRIES: Wij voeren geen onderhandeling, laat ik het omdraaien, we maken geen grex met het oog op het benodigde weerstandvermogen. Wij voeren onderhandelingen omdat we denken dat we er goed uit willen komen. De vraag wat je dan nodig hebt in je weerstandsvermogen ligt daar niet op tafel, logischerwijs. Ik wilde nog een ding bij zeggen, dat heb ik nog niet verteld, maar dat weet u wel: wij hebben onze grexen, de grex die wij gemaakt hebben en het resultaten van de gesprekken die we hebben gevoerd, ook voorgelegd aan de accountant en zelfs een second opinion laten vragen. Ook dat kost tijd. Het is ook simpelweg een kwestie van volgorde en tijd. En nogmaals, zo is het gelopen, anders is het niet. Je maakt geen grex, of je onderhandelt niet met derde partijen om je weerstandsvermogen zo klein mogelijk te houden. Dat is niet het uitgangspunt.

De VOORZITTER: Mogen we het hierbij laten? Heel kort dan.

De heer LUHOFF (D66): Een korte vraag voor mijn helderheid. Voor het bepalen van uw onderhandelingsruimte in het begin, de inzet in de onderhandelingen, houdt u geen rekening met de mogelijke gevolgen die die ruimte zou kunnen hebben op het weerstandsvermogen?

Wethouder DE VRIES: Ja, uiteraard weet je, als je er meer uitsleept, dat dat een betere grex kan opleveren. En dus ook een gunstiger weerstandsvermogen. Dat weten we ook, daarom hebben we ook geprobeerd het aan de voorkant het zo goed mogelijk te doen. Maar dat is niet het enige verhaal. Je moet ook kijken naar die rentepercentages, je bent daar niet afhankelijk van de onderhandelingen met derde partijen en met de Bank Nederlandse Gemeenten, maar dat is iets anders.
En we hebben ook gewoon parameters moeten toetsen. Is het reëel om 6500 woningen te ramen? Daar gaan die andere partijen met wie je onderhandelt over de ontbinding helemaal niet over, dat stellen we binnen onze eigen grex zelf vast. Als we met elkaar gewild hadden dat we op 7000 waren gaan zitten, hadden we een majeur positieve grex en een heel ander beeld van het weerstandsvermogen. Zo werkt het niet, we maken een reële grex, getoetst door planeconomen en getoetst op second opinions en daarna volgt het weerstandsvermogen.

De VOORZITTER: Goed, dank u wel.
Dan stel ik u voor dat wij nu naar de besluitvorming over de moties gaan. Voor het overige betreft het collegebrieven, zoals u hebt gezien. Dus die kunnen wij verder voor kennisgeving aannemen.

Dan gaan we allereerst stemmen over de motie op stuk nummer 3, de motie van de Stadspartij. U ziet haar getoond. Iedereen duidelijk waar we over gaan stemmen?
Wie steunt die motie op stuk nummer 3? Dat is de Stadspartij en dat is de Partij voor de Dieren, waarmee deze motie is verworpen.
Dan de motie op stuk nummer 4. Wie steunt deze motie? Dat is de voltallige raad, waarmee die motie is aangenomen.
En dan komen we bij de motie op stuk nummer 5. Wie steunt deze motie? De hele raad, waarmee ook die motie is aangenomen.
Dan gaan wij naar een gecombineerde behandeling, zoals ik aan het begin van de vergadering heb gezegd, van de agendapunten 8b, c en d.

8.b: Meerjarenprogramma Verkeer 2012-2015 en
8.c: Vaststellingsnota Parkeren met perspectief en
8.d: Herziening bouw- en grondexploitatie parkeergarage Damsterdiep

De VOORZITTER: Volgens mij kan ik constateren dat de heer Rutte de vergadering verlaat. Dan komen we bij de woordvoerder van de kant van de raad en dan ziet u hier nog even de spreektijden.
Dan kijk ik wie het woord bent. De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Voorzitter, het is duidelijk dat er behoorlijk met potjes moet worden geschoven. Zoals we in de commissie ook al aangaven zijn we blij met het, via dit geschuif, behoud van de quick-winsubsidie. De PvdD heeft een sterke voorkeur voor milieuvriendelijk vervoer en die nadruk op openbaar vervoer hadden we graag wat duidelijker willen zien in het stuk. We willen graag dat de stad een stevige groene koers blijft varen en kiest voor de meest duurzame opties. Treinverkeer staat daarbij bovenaan. Het uiteindelijk alsnog realiseren van de Zuiderzeelijn zou de fysieke maar ook mentale afstand naar Groningen makkelijker overbrugbaar maken en daarom een stevige bijdrage leveren aan de aantrekkelijkheid van de stad. We dienen daarom de volgende motie in.

Motie (6): Prioriteren spoorverbinding Groningen-Heerenveen (PvdD)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 28 maart 2012, besprekende het Meerjarenprogramma Verkeer 2012-2015,

Constaterende dat:
- de hoogte van de toekomstige BDU-middelen onzeker is

Overwegende dat:
- treinverkeer milieuvriendelijker is dan auto's;
- een spoor Groningen-Heerenveen een belangrijke stap is in de uiteindelijke realisering van de

Zuiderzeelijn.
Verzoekt het college:
- prioriteit toe te kennen aan de spoorverbinding Groningen-Heerenveen bij een verdere verdeling van de middelen.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Gaat u verder.

De heer KELDER (PvdD): Dan ga ik verder met het volgende onderwerp. Volgens bureau Sellsius zijn de grote verliezen bij het parkeerbedrijf mede het gevolg van
gekozen beleid. Een autoluwe binnenstad, stimulering van fiets en ov, en bezetting van de P&R-terreinen zouden de bezetting van de garages geen goed doen. Wij staan echter achter dit beleid van het college. We zijn van mening dat het stimuleren van autoverkeer om de garages maar vol te krijgen uit milieuoverwegingen geen optie is. We hebben al eerder aangegeven dat het wat ons betreft niet nodig is om een parkeergarage onder het Forum te bouwen, helemaal niet nu blijkt dat parkeergarages moeite hebben om klanten te vinden. Wij denken dat het voor de stad beter zou zijn als we geen nieuwe parkeergarages midden in het centrum plaatsen, maar iets meer aan de randen van de stad, auto’s laten parkeren in de lege parkeergarages.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Hoor ik de PvdD nu pleiten voor het bouwen van nog meer parkeergarages op grotere afstand van de binnenstad?

De heer KELDER (PvdD): Nee. Ik wil dat de lege parkeergarages die aan de randen van de stad liggen, die voornamelijk leeg zijn, bijvoorbeeld het Boterdiep, eerst worden gevuld.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Maar waarmee wil de PvdD ze volstoppen? Want automobilisten willen er kennelijk niet staan.

De heer KELDER (PvdD): Nee, maar als je ervoor zorgt dat je in het centrum van de stad geen nieuwe parkeergarages meer realiseert, en je geeft duidelijk aan met borden dat auto's moeten parkeren in een parkeergarage Boterdiep, waar heel veel plek is nog, en de auto's gaan daar parkeren, dan wordt ook bijvoorbeeld een straat als de Ebbingestraat een veel levendiger straat. De mensen gaan dan lopen vanuit dat gedeelte van de stad naar het centrum en blijven niet alleen maar rond de Grote Markt hangen. Dus dat is eigenlijk wat wij hiermee willen bereiken. En hetzelfde geldt voor het Zuiderdiep en misschien zelfs de garage bij de Euroborg.

De VOORZITTER: De heer Prummel, laatste keer.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Waarom doen die automobilisten dat nu dan niet? Want er staat nu zo'n prachtige en niet dure garage.

De heer KELDER (PvdD): Waar staat een prachtige garage?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Bijvoorbeeld bij het Boterdiep. Waarom doen ze dan niet nu al wat u graag wilt, namelijk daar parkeren bij die leuke winkelstraat?

De heer KELDER (PvdD): Maar waarom zouden we dan een parkeergarage willen realiseren onder het Forum? Daar gaat het mij om. Het gaat mij erom dat ze dus nu ook wel niet daar parkeren en om dan nog een parkeergarage in het centrum te realiseren, dat willen we dus niet.
De Ebbingestraat zou dus wel een impuls kunnen gebruiken en het Ebbingekwartier kan op die manier meer onder de aandacht worden gebracht. Het is toch ook zo dat een autoluwe binnenstad de aantrekkingskracht van Groningen alleen maar vergroot? En op die manier via bezoekers ook weer geld in het laatje brengt. Wij dienen hiertoe een andere motie in.

Motie (7): Geen parkeergarage onder het Forum (PvdD)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 28 maart 2012, besprekende de

vaststellingsnota Parkeren met perspectief,

Constaterende dat:
- parkeergarages rondom het centrum deels leeg staan;
- er wat dat betreft geen extra garage bij hoeft te komen.

Overwegende dat:
- parkeren op de rand van het centrum een extra impuls kan bieden aan minder centraal gelegen winkelstraten;
- een autoluwe binnenstad onze stad alleen maar mooier maakt.

Verzoekt het college:
- geen parkeergarage te bouwen onder het Forum en op zoek te gaan naar een alternatief voor een deel van de financierden van de gebiedsontwikkeling Grote Markt.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: En ook die motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer KELDER (PvdD): En daarnaast, voorzitter, zijn wij een groot voorstander van het tijdelijk aanbieden van goedkope abonnementen in de deels leegstaande parkeergarages, waardoor er minder auto's op straat staan en er meer geld in het laatje komt. We hebben hier meerdere keren in de commissie voor gepleit en de zeer grote voordelen voor zowel de buurt als voor de gemeentekas.
Ook hiertoe dient de PvdA samen met ons een motie in. En verder denkt de PvdD dat er meer haast gemaakt moet worden met vergunningparkeren in de wijken rondom het centrum en we zijn benieuwd naar de mening van de wethouder hierover. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. In de commissievergadering heb ik al aangegeven dat we het systeem van vraag en aanbod bij het opstellen van de parkeertarieven meer zouden moeten laten leiden. Zo heb ik ook al aangegeven dat een bedrijf dat kampt met overcapaciteit nooit geneigd zal zijn de prijzen te verhogen, maar juist zal verlagen. Dit zou namelijk de vraag en het aanbod weer met elkaar in evenwicht brengen en tot een gezondere situatie bij het parkeerbedrijf leiden.
Daarnaast zou verlaging van de parkeertarieven de stad ook weer aantrekkelijker maken voor bezoekers die met de auto de stad binnenkomen en ook voor bewoners die hun auto willen parkeren.
De VVD pleit daarom al jaren voor het verlagen van de parkeertarieven. Om de parkeergarages weer te vullen en de lasten voor bewoners met hun auto te verlagen, dienen wij een motie in.

Motie (8): Betaalbaar garageparkeren voor bewoners (VVD)

"De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 28 maart 2012, besprekende de vaststellingsnota Parkeren met perspectief,

Constaterende:
- de tarieven voor garageparkeren voor bewoners;
- de overcapaciteit in garages;
- de tekorten waar het parkeerbedrijf momenteel mee heeft te kampen.

Overwegende dat:
- mensen de vrijheid moeten hebben om hun auto in de buurt van hun huis te kunnen parkeren;
- dit voor iedereen betaalbaar moet zijn;
- hoge tarieven niet bijdragen aan het oplossen van de overcapaciteit in en tekorten bij de parkeergarages.

Verzoekt het college:
- met een voorstel ter verlaging van de tarieven van bewonersabonnementen op parkeergarages te komen.

En gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Daarnaast zouden wij graag zien dat de kosten van het fietsbeleid inzichtelijker gemaakt worden. Op die manier kunnen we namelijk betere keuzes maken. Willen wij bijvoorbeeld een fietspad voor toeristen of willen we extra bewaking bij fietsenstallingen of extra fietsenrekken? Door een van tevoren vastgesteld budget voor het fietsbeleid is het overzichtelijker, ook bij het maken van de benodigde keuzes.
Wij dienen daarom een motie in om het fietsverkeer voortaan afzonderlijk op te nemen binnen het parkeerbedrijf.

Motie (9): Fietsparkeren afzonderlijk opnemen binnen het parkeerbedrijf (VVD)

"De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 28 maart 2012, besprekende de vaststellingsnota Parkeren met perspectief,

Constaterende dat:
- het fietsparkeren vanuit het parkeerbedrijf gefinancierd wordt.

Overwegende dat:
- de automobilist niet altijd aan extra uitgaven bij het fietsparkeren bij hoeft te dragen middels de parkeergelden;
- ook met betrekking tot fietsparkeren bewuste keuzes gemaakt moeten worden bij de uitgaven die gedaan worden;
- een vast budget voor fietsparkeren binnen het parkeerbedrijf het maken van bewustere keuzes zal stimuleren.

Verzoekt het college:
- het fietsparkeren apart op te nemen in de begroting van het parkeerbedrijf ;
- voor het fietsparkeren een vast budget te hanteren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: En ook die moties maken deel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Met betrekking tot de Damsterdiepgarage hebben wij gevraagd hoe de wethouder de risico-afbakening in de toekomst ziet, naar aanleiding waarvan de problemen bij deze garage. De wethouder heeft aangegeven de wijze van aanbesteding te willen evalueren, maar heeft nog geen idee hoe dit in de toekomst geregeld moet worden. De wethouder zegt namelijk in de brief: de vraag is waar we bij projecten als het Damsterdiep moeten zitten, en waarom? Ja, dat was nou precies ook onze vraag. Voorzitter, dit baart de VVD-fractie ernstige zorgen, want hoe moet dat nou met alle komende projecten? Ik noem alleen de bouw van de Forumgarage. Lopen wij straks niet weer tegen dezelfde problemen aan? De VVD hoort daarom graag nog voor de zomer hoe het college de risicoafbakening gaat organiseren in de toekomst. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan de heer Dijk, SP.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. In de commissie zei wethouder Dekker dat het meerjarenprogramma niet in marmer gehouwen is, door de financiële situatie van de gemeente als geheel. Dit is volgens mijn fractie een realistische benadering. In het meerjarenprogramma staan enorm veel verkeersingrepen waar mijn fractie zich inhoudelijk goed in kan vinden, maar of zij uiteindelijk allemaal te verwezenlijken zijn, is zeker nu de vraag.
Het college kiest er ook voor om nu niet de mogelijke bezuinigingen van het Rijk op de BDU al mee te rekenen. Dat dit een risico met zich meebrengt voor het verwezenlijken van alle projecten uit het meerjarenprogramma, mag duidelijk zijn. Voor ons betekent dit dat wanneer het Rijk wel gaat korten op de BDU, we hier nieuwe politieke afwegingen moeten gaan maken.
Groningen kiest er al jaren voor om in het parkeerbeleid van de stad, daar waar geld wordt verdiend, de winstgevende onderdelen in te zetten voor niet rendabele maar gewenste initiatieven zoals P&R en fietsenstallingen. De keuzes hiervoor kunnen op de steun van de SP rekenen. Maar dan moet het geheel natuurlijk wel te betalen zijn en kostendekkend zijn. Dat is het op dit moment niet, dus er moet iets gebeuren.
180.000 mensen komen dagelijks naar de stad en die kunnen niet allemaal in de binnenstad op straat parkeren. Bezoekers van de binnenstad moeten daarom de keuze hebben om voor een P&R-voorziening

te kiezen of eventueel voor een parkeergarage. En de P&R-voorzieningen zijn succesvol. Sterker nog, ze zorgen voor minder inkomsten door een lagere bezettingsgraad bij de parkeergarages, omdat mensen er eerder voor kiezen dan voor de relatief duurdere parkeerplaatsen dichter bij de bestemming. Maar wanneer de kosten van beheer en onderhoud van P&R-voorzieningen toenemen, vinden wij het schappelijk en logisch dat hiervoor een hogere bijdrage wordt gevraagd. Het voordeel van een P&R is namelijk erg groot. Daarom hebben wij hier al eerder voor gepleit en zijn we blij dat het ook in de plannen verwerkt is. Willen mensen direct in de binnenstad parkeren, dan liever in een parkeergarage.
Voorzitter, we zijn benieuwd naar de uitkomsten van de geplande gevoeligheidsanalyses naar de gevolgen en de effecten van de nu voorgestelde besluiten. Het is namelijk moeilijk om te voorspellen wat er nu echt gebeurt wanneer je bepaalde maatregelen neemt, wat de invloed daarvan is en of het eventueel het gewenste effect heeft. Daarnaast kun je zo de financiële situatie van de garages beter in de gaten houden.
Naast deze maatregelen in Parkeren met perspectief, lijkt het mijn fractie belangrijk om de parkeergarages goed bereikbaar te houden, ondanks grote projecten zoals de zuidelijke ringweg.
Ik heb gezien in de stukken dat er speciaal een taskforce wordt opgericht. Ik wil het college hier wel meegeven dat een taskforce de problemen natuurlijk niet uit zichzelf oplost en dat ik wel vind dat naar het geheel gekeken moet worden. Het kan dus wel gevolgen hebben voor de exploitatie van het parkeerbedrijf.
In de commissie heb ik uiteindelijk de vraag gesteld of het wel verstandig is om bij de herziening van de bouw en grondexploitatie van het Damsterdiepgarage een bijdrage van 5 miljoen euro vanuit het parkeerbedrijf te vragen. Zeker gezien de huidige tekorten op het parkeerbedrijf lijkt het alsof op deze manier de tekorten bij het parkeerbedrijf later weer bij het parkeerbedrijf komen te zitten. Ik heb er toen niet echt een bevredigend antwoord op gekregen. Het komt mij ook vreemd over, omdat eerst in dit meerjarenprogramma wat vooraf komt, het parkeerbedrijf met 7 miljoen wordt ontlast, om vervolgens 5 miljoen voor de Damsterdiepgarage van het parkeerbedrijf te vragen. Daarom stel ik hier de vraag nogmaals. Is het dan mogelijk en verstandig, zeker gezien de huidige tekorten bij het parkeerbedrijf?
Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie wil dan het woord? Dat is de heer Spakman, PvdA.

De heer SPAKMAN (PvdA): Voorzitter, het meerjarenprogramma Verkeer en vervoer: als we dat lezen dan zien we dat we bij enkele activiteiten en projecten goede keuzes maken in de stad. En dat steeds in het licht van onze doelen. Het verkeer is uiteindelijk ook maar een middel om je doelen te bereiken en dat is bereikbaarheid van de stad, leefbaarheid van de stad, zodat het goed wonen en werken is.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Hoor ik iemand zeggen dat wij goede keuzes hebben gemaakt, wanneer de garages onderbezet zijn en de tekorten zich ophopen?

De heer SPAKMAN (PvdA): Ik vervolg mijn betoog en dan hoort u het antwoord zo meteen op die vraag. Maar het antwoord begint met een ‘j’ en eindigt op ‘a’.
Dit zijn misschien wat algemene noties maar het is wel belangrijk, voorzitter. Het heeft te maken met het feit dat wij onze verkeersprojecten in het kader plaatsen. Het kader van ‘ wat voor stad willen wij zijn?’, ‘wat voor ontwikkeling willen wij daar?’, dus het Must, het meerjarenuitvoeringsprogramma, en Stad op scherp, dat zijn buitengewoon belangrijke kaders. We gaan daar vaak aan voorbij, maar het is wel van belang dat wij die langetermijnvisie voor ogen houden.
Dat betekent dus dat wij ons hele verkeerssysteem goed op orde moeten hebben en dat lees ik in dit meerjarenprogramma gewoon uitgevoerd worden. Dat betekent ketenmobiliteit, aandacht voor fietsbeleid, aandacht voor openbaar vervoer, allemaal erg belangrijk.
We zijn ook content, voorzitter, dat er behoorlijke aandacht is voor de fasering van projecten. Want we moeten ook bereikbaar blijven. Dus een aantal zaken, projecten, moeten klaar zijn voordat de zuidelijke ringweg wordt aangepakt. Dan heb ik het over de oostelijke ringweg, de Sontbrug, de Paterswoldseweg, de tunnel, dat soort zaken moeten klaar zijn. Dus die fasering is een belangrijk onderdeel daarvan.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de vraag werpt zich op of de heer Spakman wel eens opkijkt van die nota's die zo mooi worden uitgevoerd. Ja, het beleid wordt uitgevoerd. Maar de resultaten

op straat komen helemaal niet overeen met uw wensen. Wat is er dan bevredigend aan wat er gebeurd is rond het parkeerbedrijf? U bent kennelijk tevreden.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ik kom zo meteen bij het parkeerbedrijf, u bent wel erg ongeduldig, mijnheer Prummel.
Kijk, wat wij dus doen en dat zien we hier in het programma, dat zijn wel heel pragmatische keuzes. Want de hele discussie gaat vooral over geld, dat zie je steeds. En dan zie je dat er voorbeslag BDU wordt gedaan, inclusief een risico dat het misschien niet allemaal gaat binnenkomen, de quick win gaat anders ingezet worden. Overigens een compliment aan het college dat we die quick win hebben kunnen behouden. En het parkeerbedrijf wordt enorm ontlast, en daarover straks wat meer, want daar hebben we wel wat opmerkingen over.
Maar, al met al, voorzitter, de PvdA stemt graag in met het meerjarenprogramma.
Dan gaan we naar het parkeren. Het parkeerbedrijf, ja, maar wat we daar zien is dus een structureel tekort. De parkeergarages bloeden, het straatparkeren gaat wat achteruit, het fietsparkeren blijkt toch een dure grap en we moeten onze ambities bij P&R versoberen. Er is dus een noodzaak voor een nieuw verdienmodel. Maar we moeten eerst het tekort oplossen. En dat doen we onder andere door 10 miljoen euro toe te voegen aan de reserve grondzaken en een schuif te doen van de parkeergarage naar de grex Siboga. Dat kan allemaal wel, maar wij vinden dat weinig charmant en wij hebben er ook al in de commissie op gewezen dat we daarmee eigenlijk de effecten van een bloedend parkeerterrein buiten het systeem parkeerbedrijf zetten.
De Damsterdiepgarage, want dat is ook een van de zaken waar we over spreken, heeft een vertraging van de tweede verdieping van 109 weken. Dat is ruim 2 jaar. Dat is wel een heleboel. 6 miljoen euro moeten we eigenlijk bijpassen, het zal ten minste 6 miljoen duurder uitvallen. Dat zijn natuurlijk allemaal wel heel sneue getallen, maar we moeten ook kijken wat we terugkrijgen. We krijgen een gebiedsontwikkeling daar, we krijgen daar een erg mooie parkeergarage. We hebben mooie bomen op het plein, niet zomaar bomen maar echte joekels. Daar houden wij socialisten wel van, qua bomen, dat begrijpt u.
Het is ook een begin van een impuls voor de ontwikkeling van de binnenstad Zuidoost en dat is ook merkbaar. Er is al meer röring in de Nieuweweg en in de Steentilstraat, dat gaat gewoon erg goed.
Maar goed, dat parkeerbedrijf, daar hebben we het over had. We zitten nu heel erg te kijken naar het snijden in de kosten en dat is wel belangrijk, maar het ding heeft ook nog een andere functie: zorgen voor betere kwaliteit van de leefomgeving. En dan zien wij dat de bezettingsgraad van het aantal garages erg laag is. En dat moet beter. We moeten de bewoners in de binnenstad verleiden om er meer gebruik van te maken en daarover hebben wij een motie ingediend, want we willen heel graag dat het parkeerbedrijf zijn commerciële vermogen inzet en acquisitie pleegt om de garages beter te vullen. Dank u wel.

Motie (10): Parkeerimpuls garages (PvdA, SP, ChristenUnie, GroenLinks, PvdD)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 maart 2012, besprekende de vaststellingsnota Parkeren met perspectief,

Overwegende dat:
- het parkeerbedrijf te maken heeft met financiële verliezen die voor een belangrijk deel worden veroorzaakt door tegenvallers bij de exploitatie van de parkeergarages;
- een aantal parkeergarages (Circus, Boterdiep, Damsterdiep) een (erg) lage bezettingsgraad kent, terwijl tegelijkertijd in de directe omgeving van de garages veel op maaiveld kan worden geparkeerd en ook wordt geparkeerd (zie bijvoorbeeld middenstrook Boterdiep);
- het parkeerbeleid onder meer tot doel heeft de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren door het parkeren ‘onder de grond' te stimuleren;
- een kleiner prijsverschil tussen straatparkeren en garageparkeren bijdraagt aan een betere benutting van de parkeergarages, maar dat onvoldoende zicht bestaat op de prijselasticiteit.

Spreekt uit dat:
- de benuttingsgraad van parkeergarages snel dient te verbeteren;
- attractieve (collectieve) huurafspraken tussen buurtbewoners, ondernemers en het parkeerbedrijf over parkeren in de garages als instrument onvoldoende wordt benut;
- een kleiner prijsverschil is gewenst tussen het straatparkeren en het garageparkeren.

En verzoekt het college:
- actief werk te maken van acquisitie van (collectieve) huurovereenkomsten voor het parkeren in

parkeergarages door buurtbewoners;
- dit te ondersteunen door bij wijze van experiment het prijsverschil tussen straatparkeren en garageparkeren te verkleinen en het parkeren op straat in de nabijheid van de garages relatief minder aantrekkelijk te maken;
- de raad over de resultaten te informeren bij het jaarverslag Parkeerbedrijf 2012.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ik heb naar aanleiding van wat er in de motie staat wel een vraag aan de PvdA, als u mij toestaat. Ik vraag mij af of zij dan ook bereid zijn om onze motie te steunen, waarin wij voorstellen om de garagetarieven te verlagen. Anderzijds, op het moment dat dat niet het geval is, en ik moet uit het nivelleren van de parkeertarieven opmaken dat zij het straatparkeren willen verhogen, dan heb ik een vraag aan de PvdA of ik daaruit de conclusie moeten trekken dat de PvdA parkeren van auto's en daarmee het bezit, alleen nog mogelijk wil houden voor de rijken. Want dat is wat je daarmee bereikt.
Dank u wel.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, ik zou daar zo meteen in mijn stemverklaring op reageren.

De VOORZITTER: En dan bent u ook door uw spreektijd heen. De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, een meerjarenprogramma, en de heer Dijk sprak mevrouw Dekker na, toen hij het had over 'niet in marmer gehouwen'. Een beroemde uitspraak. Dat geldt natuurlijk helemaal voor een meerjarenprogramma waar een aantal posten in worden geschoven met nog een behoorlijk risico met betrekking tot de BDU-gelden. Maar wij zijn in elk geval heel erg blij dat er ook geld is gevonden voor een aantal kleinere projecten, met name ook de fietsenklemmen. En in juni mogen we eindelijk een voorstel verwachten. Prachtig, voorzitter.
Voorzitter: Parkeren. De PvdA heeft er net ook al een opmerking over gemaakt, over de manier waarop nu een aantal tekorten wordt gedekt. Door te schuiven, Siboga is daar een voorbeeld van, maar het gebeurt natuurlijk ook bij het Damsterdiep, waar het tekort juist weer de andere kant op wordt gewerkt, waar een tekort op de grondexploitatie richting parkeerbedrijf gaat. Dat maakt het allemaal wel erg ingewikkeld. En misschien is het voor de toekomst en daar sluit ik dan maar even aan bij de PvdA, beter om dat wat duidelijker uit elkaar te houden op een of andere manier. Om daar in elk geval een lijn in te trekken, dat we het op een normale en vaste manier doen zodat we er beter grip op kunnen krijgen. Want ik vind het nogal lastig: aan de ene kant gaat er geld naar een bepaalde grex toe, een andere keer wordt het daar weer uitgehaald. Dat maakt het er niet makkelijker op.
Voorzitter, we zien uit naar de uitwerking van het pluspakket. Niet zozeer vanwege al die maatregelen, maar wel omdat we toe moeten naar een nieuw verdienmodel.
Wat ons betreft, en daar heb ik al vaker een pleidooi voor gehouden, moet een commerciële manier van kijken naar tarieven daar ook zeker een onderdeel van zijn. Ik ben eigenlijk wel blij met die motie van de PvdA. Had ik op tijd op mijn mail gereageerd, dan had ik er ook onder willen staan. Want ik heb bij het vaststellen van de Parkeernota namelijk een amendement ingediend om dat te regelen. En toen heb ik ook steun gekregen van de PvdA. Niet van GroenLinks helaas, en ik zag dat GroenLinks nu op de motie staat, dus die gaan haar steunen. Dat is mooi. Dus ik ben blij. Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ook aan D66 dan de vraag hoe hij het nivelleren van de tarieven ziet. Gaat dan het straatparkeren omhoog? Of de tarieven in de parkeergarages juist omlaag?

De heer LUHOFF (D66): Nou, beide hebben het effect, volgens mij, dat het wel gunstig is voor de exploitatie van het parkeerbedrijf. En daar zijn wij voor.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Maar, voorzitter, beide hebben wel een ander effect op de lasten voor de burger zelf.

De heer LUHOFF (D66): Ja, dat klopt.

De VOORZITTER: Goed, de heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Wij worden geconfronteerd, ook als GroenLinks-fractie, met de vraag hoe parkeergarages te vullen. We hebben wel eens leukere politieke dilemma's gehad en ook leukere politieke doelen. Maar het is wel een beetje zoals het is en het geld moet er natuurlijk wel gewoon zijn. Maar we hebben wel gezocht naar het te doen op een manier waarop we toch ook nog fiets en P&R en openbaar vervoer nog steeds voorrang blijven geven en dat beleid blijven ondersteunen voor die leefbaarheid van de stad en ook trouwens voor de bereikbaarheid van de stad. Want hoe graag de VVD het ook wil, het is niet mogelijk als iedereen hier zomaar met de auto naartoe zou gaan. Dus: hoe houd je toch die lijnen vast van andere vervoersmiddelen?
In het meerjarenplan Verkeer en vervoer heeft het college wat dat betreft goede keuzes gemaakt. We maken ons wel wat zorgen over een aantal dingen in dat programma, want ja, er is nu eenmaal te weinig geld. Maar als ik dan kijk naar de prioritering die het college heeft aangebracht, dan kan ik zelf eerlijk gezegd niets beters verzinnen. Dus zo moeten we het maar doen.
Ik blijf het ook van belang vinden om ook een bijdrage vanuit automobilisten te hebben voor het beleid voor ov en fiets. Ik vind daar niet zoveel mis mee, anders dan de VVD zojuist aangaf.
Dan de motie van de PvdA. D66 ziet daar een verschil in vergeleken met een standpunt in het verleden. Ik weet niet precies hoe dat bedoeld is, maar onze gedachte is in elk geval als volgt: probeer nou die auto's van de straat te krijgen en in de parkeergarages te zetten. Daarbij zou voor ons de oplossing zijn, richting VVD ook, straatparkeren duurder maken. Ik zie daar helemaal niet zulke nachtmerriescenario's in. Sterker nog, volgens mij krijg je er een leefbaarder stad mee en ook een betere parkeerexploitatie.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, wat dat laatste punt betreft, daar kan ik dan ook meteen op reageren, dat is niet waar. Want, op het moment dat u het straatparkeren duurder maakt, geeft u in ieder geval ook aan dat ook u ervoor bent dat autobezit en het parkeren voor de rijken is. En het andere punt? Ik ben hem even kwijt.

De VOORZITTER: Nou, dan laten we het hier even bij. De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik ben het niet met u eens. Volgens mij kan er wel degelijk financieel effect uitkomen en ik ben niet zo bang om voor het gebruik van de openbare ruimte een prijs te vragen. Ik denk echt, dat stond trouwens vandaag ook in onderzoeksrapport van kennisplatform Verkeer en vervoer, dat het effect van de parkeertarieven op het bezoek aan de binnenstad helemaal niet zo groot is als vaak wordt verondersteld. Volgens mij is dat ook zo.
Voorzitter, tot slot het Damsterdiep. Het college geeft aan in de collegebrief, dat het gaat kijken hoe het in het vervolg met de aanbestedingen omgaat. Het lijkt me wel goed om die discussie op een ander moment nog te vervolgen of terug te krijgen. Dus graag even een reactie daarop. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, Parkeren met perspectief heet dit stuk dat het college ons heeft gestuurd. Hoezo perspectief? Ik voel me de inzittende van een auto die, met de wethouder aan het stuur, met grote vaart tegen de betonnen muur is gereden. Dan zie je sterretjes, geen perspectief. En, laten we eerlijk zijn, de Stadspartij heeft het beleid van het college op het gebied van parkeren steeds gesteund, zoals de meerderheid van de raad dat heeft gedaan. Bijna alle partijen hier zijn medeverantwoordelijk voor het kiezen van de koers waarin wij onze eigen grootste concurrent zijn en waarin het ons niet lukt om een betaalbaar parkeerbedrijf te hebben, of winstgevend parkeerbedrijf en de bezoekers van de stad op de juiste manier te verdelen over P&R, bus, parkeren dicht bij de binnenstad, parkeren ver van de binnenstad. We zullen moeten omdenken, zoals de SP dat ook wil.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ik mis enige nuance in die constatering. De PvdD was er geen onderdeel van.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Klopt, voorzitter, ik zei ook: bijna allemaal. De PvdD heeft die fout niet hoeven maken.
We zullen moeten omdenken. Misschien moeten we wel enorm afschrijven op de waarde van de garages. Garages waarin mensen niet willen parkeren zijn niet zoveel waard als wij dachten dat zij waard zijn. En

als we daar flink op afschrijven, dan kunnen we het parkeren daar goedkoper maken. Welk budget ik daarvoor zou willen gebruiken, nou, daar kan de raad zelf wel iets bij bedenken.
Wij moeten inderdaad omdenken. Daar hoort dan ook die Forumgarage bij, maar het is nog iets te vroeg om op dit moment al 'ja' te zeggen tegen de motie van de Partij voor de Dieren. Want, willen we een dergelijke garage in de binnenstad weghalen, op het moment dat we de garage bij de vismarkt willen gaan gebruiken voor bewonersparkeren, dan valt er een gat bij het parkeren in de binnenstad. En ook hier hebben we graag bezoekers, die ook met de auto zouden moeten kunnen komen.

De VOORZITTER: Een korte interruptie van de heer Eikenaar en een heel korte reactie.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, u zei net: 'waar dat geld vandaan moet komen dat kunt u zelf ook wel bedenken'. Toen dacht ik, misschien het Forum? Dat zou kunnen? Dat klopt wel, hè?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Inderdaad, dat zou een heel goede plek zijn.

De heer EIKENAAR (SP): Houdt u ook bij hoe vaak u dat geld al heeft ingezet?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Weet je, het is net als met een spaarpot die je nooit hebt opengemaakt: elke keer kun je weer een nieuwe bestemming voor dat geld vinden.

De VOORZITTER: Een afdoende reactie. Ik wil het daarbij laten, dank u wel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik heb een motie.

De VOORZITTER: Die moet u dan nu ook indienen, want u bent door uw spreektijd heen, kan ik u ook met betrekking tot volgende agendapunten melden, dank u wel.

Motie (11): Uitgangspunten regiotram (Stadspartij)

"De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 28 maart 2012, besprekende het Meerjarenprogramma Verkeer 2012-2015,

Constaterende dat:
- er behoefte bestaat aan een aanvallend extern en onafhankelijk onderzoek naar de basiskerngegevens, uitgangspunten, financiering, organisatie en voortgang van de ontwikkeling van de RegioTram in de stad en de provincie Groningen;
- wethouder Dekker per mail van 22 maart 2012 heeft laten weten dat het projectbureau Regiotram een externe beoordeling zal laten uitvoeren op de briefwisseling met de heer Kamminga;
- de heer Kamminga per mail van 24 maart heeft aangegeven dat je nooit de kalkoen het kerstmaal zou moeten laten beoordelen, omdat de uitkomst dan voorspelbaar is.

Overwegende dat:
- een dergelijk onderzoek, opgedragen door het projectbureau RegioTram, niet als extern en voldoende onafhankelijk kan worden gezien;
- een herhaling van zetten dient te worden voorkomen.

Verzoekt het college:
- in samenspraak met de raad een extern en onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren;
- de brieven van de heer Kamminga hierbij te betrekken;
- er zorg voor te dragen dat de 'voorlopige' uitkomsten bij de behandeling van de voorjaarsnota kunnen worden betrokken.

En gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel voorzitter. De ambities in het meerjarenprogramma Verkeer en vervoer steunen wij. Het biedt voor elk wat wils: voor de fietsers, de auto, voor het openbaar vervoer, enzovoort. Maar het blijft een spannende opgave om de geformuleerde verkeersambities vanaf

2013 financieel te dekken, gezien het programma voor 2012. Dat is weliswaar dekkend, maar krijgt wel wat trekjes van kunst- en vliegwerk.
Dank ook voor de beantwoording van de door ons gestelde vragen. Wij blijven ons in zekere zin schamen voor de verkeersdrukte op de Laan Corpus den Hoorn op het moment dat de ambulance zich door de spits heen moet wurmen. Maar het college meldt heel duidelijk dat die bypass nog zeker twee jaar op zich laat wachten en ik verwacht eigenlijk ook nog wel langer. Ik zie ook helaas geen andere oplossing voor dit moment, maar als mensen mij daarop aanspreken zeg ik: hier hebben we het mee te doen, het kan niet anders.
Parkeergarage Damsterdiep: Het college geeft ook in de beantwoording aan dat, ik weet niet meer wie het zei, maar ook de wijze van werken, de wijze van aanbesteding tegen het licht wordt gehouden. En wij zijn eigenlijk wel benieuwd naar de uitkomsten daarvan. Hoe gaat u daar in de toekomst mee om? Wat hebt u daarvan geleerd? Want wij kunnen niet anders dan nu dit verlies nemen en wij weten nu ook dat er veel risico's extra in zitten. Maar goed, we kunnen het niet meer terugdraaien dat het ding er zal staan, maar ik wil wel graag de leermomenten ook als raad van u meekrijgen.
Bij Parkeren met perspectief hadden wij onder andere gevraagd om een parkeergelegenheid en bouwinitiatieven die vlak bij elkaar staan, aan elkaar te koppelen. U zegt in een reactie daarop dat dat niet zo’n goed idee is, omdat we met contracten en private vormen werken. Dat het allemaal op korte termijn geregeld zou kunnen zijn, maar dat het lastig is omdat tussen ontwikkelaar en uitbater dan afspraken gemaakt worden in private zin. Maar, voorzitter, ik denk dat we in deze tijden daar toch steeds meer naar toegaat. De openbare ruimte krijgt anders vorm. Wij geloven nog steeds wel in deze oplossing. U niet, maar ik houd dit punt vast voor de komende keren dat we het over parkeren hebben.
In algemene zin is het goed om een boost te geven aan parkeren. In de nota's die wij gekregen hebben staan ook enkele oplossingen: per minuut betalen, de binnenstad moeten mensen niet vermijden, lokkertjes met winkelen, een combinatie met een spoorkaartje, in ieder geval komt het college nog met zijn uitwerking van het pluspakket. Wij zijn daar benieuwd naar en wachten verdere voorstellen af. Maar we hebben ook zelf wel een aantal ideeën, die ik net even kort heb toegelicht. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank en goed zo, voorzitter. Voorzitter, de bereikbaarheid van de stad op orde houden, dat is het uitgangspunt van dit meerjarenprogramma. Wij als Student en Stad kunnen ons in grote lijnen vinden in het plaatje dat het college hier presenteert. Een duidelijk meerjarenprogramma dat helder neerzet wat er nu op stapel staat, wanneer, wat het gaat kosten, en waar het geld ook vandaan komt.
In de raadscommissie hebben wij gesteld dat het geschuif met potjes effectief kan zijn, maar dat wij wel de angst hebben dat de raad nu, zonder hiervoor te kiezen, een prioritering maakt. Dit omdat het nog allerminst zeker is of alle BDU-gelden ook echt belegd kunnen worden. Dat doen we wel, maar of dat ook in de toekomst echt zal gaan lukken als gevolg van de bezuinigingen vanuit het Rijk? Die onbewuste prioritering zou bijvoorbeeld weleens kunnen leiden tot problemen bij P&R Zernike. De zorg hebben wij geuit in de commissie en de wethouder heeft hierop aangegeven dat de financiering voor het project P&R Zernike voor dit jaar grotendeels rond is, maar dat we de vinger aan de pols zullen moeten houden.
Zijn andere fracties het met mij eens dat het belang van de P&R Zernike heel erg groot is en dat wij er dus heel erg alert op moeten zijn in de komende tijd om de vinger aan de pols van mevrouw Dekker te houden?
We zien in dit meerjarenprogramma heel mooie dingen terug. Een groot compliment aan het college is op zijn plaats voor de 3 miljoen euro die gevonden is voor dynamisch verkeersmanagement. Hier stond de wethouder terecht bij stil tijdens de commissievergadering en daar wil ik dan ook nog een grote pluim voor maken naar het college. Student en Stad heeft zich hier jaren hard voor gemaakt, ook andere partijen, zoals de VVD, maar ik ben heel erg blij dat het ook zijn vruchten afwerpt.
Dan even over het parkeerbedrijf. Onze zorgen zijn groot. Het parkeerbedrijf is ongezond en moet gezond gemaakt worden, daar is iedereen het over eens. Over het pakket maatregelen dat het parkeerbedrijf moet gaan opknappen zijn wij voorzichtig positief. Met het rapport van Sellsius komen we op de slotsom dat hier geen garantie ligt dat het parkeerbedrijf er nu op deze manier helemaal bovenop zou komen, maar dat in ieder geval de basis toch wel breed genoeg is voor vertrouwen. Nou, de garantie hadden wij natuurlijk graag gezien, maar die is simpelweg niet te geven.
Het is al door andere partijen genoemd: ook wij zijn van menig dat we zullen moeten gaan inzetten op een hogere bezettingsgraad van de parkeergarages. En ik kan me hierbij voorstellen dat wij op een gegeven moment zeggen tegen de bewoners die wonen in de nabije omgeving van een parkeergarage: we willen

dat jullie gaan parkeren in de parkeergarage. Daar staat dan wel een heel schappelijk tarief tegenover, omdat wij niet de mensen het geld uit de zakken moeten gaan kloppen. Ik kan daar een win-winsituatie in zien. Ik kan me ook voorstellen dat, voor ik hier met interrupties bekogeld gaat worden, andere partijen hier anders in staan, maar dit is hoe ik hier in sta.
Dan nog even over de Damsterdiepgarage. Nog steeds een heel mooi project, dat wel de nodige tegenslag heeft gekend. Andere partijen vatten het ook al samen op de volgende manier: we zullen nu het verlies moeten nemen, maar wat is nu de les die we hieruit leren? Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Wie is nog niet aan de beurt geweest? De heer Seton, CDA.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Over dat meerjarenprogramma Verkeer en vervoer hebben we ook in de commissie al gezegd dat we waardering hebben voor de creativiteit die het college laat zien om om te gaan met de verschillende budgetten en verschuivingen in projecten, bijvoorbeeld de hov-as West. We hebben ons dan ook, net als andere fracties, zorgen gemaakt over het niet inboeken van het risico BDU, omdat we wel aan voelen komen dat er een bezuiniging in zit, maar dat nemen we nog niet mee.
Eerder heeft de wethouder aangegeven dat ze vaak de conservatieve lijn kiest bij dat soort dingen en hier niet. In de commissie hebben we dat ook wel gevraagd, maar er niet een helder antwoord op gekregen. Misschien kan de wethouder nog even toelichten waarom het nu verstandig is om net te doen alsof de bezuinigingen erg niet aan zitten te komen.
Bij het parkeren, ja, die 10 miljoen euro werd door verschillende fracties gekwalificeerd als weinig charmant of erg ingewikkeld, dat schuiven. Het komt ook wat boekhoudkundig over. Ik snap wel wat het netto effect is, maar ik ben het wel met de heer Spakman eens dat daardoor minder zichtbaar wordt dat de parkeergarages aan het bloeden zijn. Dus ik weet niet of dat nou steeds de oplossing is voor het probleem. Misschien kan de wethouder daar zelf ook een visie op uiten, want het lijkt dat je door boekhoudkundige maatregelen een probleem oplost zonder het onderliggende probleem aan te pakken. Misschien creëer ik een tegenstelling die er niet is, maar dat hoor ik dan graag.
Andere fracties hebben ook gezegd: het parkeerbedrijf is erg kwetsbaar. Een gevoeligheidsanalyse, een goed pluspakket is waarschijnlijk nodig. Ja, een ‘zwakke broeder’ heb ik het genoemd. Het parkeerbedrijf verstaat ook nog steeds voor 700.000 euro op de lijst voor de buffer van het Forum, dus ik kan me voorstellen dat het college er ook alles aan gelegen is om dat parkeerbedrijf ook in die zin weer boven water te krijgen.
De bijdrage van het OV-bureau duikt zo nu en dan ook weer op. En ik heb al eerder in de richting van de wethouder aangegeven dat ik dat nog niet zie gebeuren en dat ik opensta voor elk goed nieuws op dat punt.
Ten slotte het Damsterdiep. Eerder heeft het college ons een voorstel gedaan om met de uitkomst van de arbitrage, de opbrengst daarvan, een bepaald tekort of een bepaalde tegenvaller te dekken. Ik heb toen bij amendement de raad voorgesteld om dat niet te doen, omdat de uitkomst van de arbitrage onzeker is. Dat vind ik per definitie geen goed dekkingsmiddel. Nou, de uitkomst weten we nog steeds niet. Maar ik ben wel benieuwd hoe het college, Student en Stad had het over ‘lessen trekken’, hoe het college erop terugkijkt; de uitkomst van een toekomstige arbitragezaak als dekking voor een tegenvaller. En ik heb in de commissie nog eens bevestigd gekregen dat de nieuwe claim van Nijestee, die was voor mij in elk geval nieuw, al wel opgenomen is in de 6 miljoen euro die ervoor staat. Dat is dus in die zin geen extra tegenvaller, maar wel een extra reden om nu op onze hoede te zijn en bij voorkomende projecten hier scherp op te letten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan hebben we u gehad en is het woord aan de wethouder en heeft wethouder Dekker tien minuten om te antwoorden.

Wethouder DEKKER: Dat had ik helemaal niet verwacht, dan moet ik nu wat improviseren!
Voorzitter, het verkeers- en vervoersbeleid, de heer Spakman gaf het aan, is gericht op het duurzaam verbeteren van ons woon- en leefklimaat. Verkeer en vervoer staat niet op zich, is geen doel op zich. Het is een middel om een duurzame stad te realiseren, om een bereikbare stad te realiseren, om economische ontwikkeling te faciliteren, onze dynamo’s die belangrijk zijn voor de stad, om die bereikbaar te houden. Dus in die zin zou je bijna verkeer en vervoer faciliterend kunnen zien aan een aantal andere doelen die wij van groot belang vinden in deze stad.
We hebben daar een behoorlijk investeringsprogramma. Dat doen we niet alleen, dat doen we samen met de regio Groningen-Assen, ook samen met de provincie, omdat het bereikbaar maken van de stad niet

alleen maar voor ons van belang is, maar het is ook voor de regio van belang. En zeker in een situatie van krimp, waarin voorzieningen in de regio afnemen, is de bereikbaarheid van de stad waar steeds meer mensen uit de regio ook een voorzieningen moeten halen, steeds belangrijker.
En we hebben het natuurlijk over verschillende vervoersmodaliteiten. We hebben het over de auto, we hebben het over de fiets, we hebben het over het openbaar vervoer, en ik begrijp dat de heer Kelder vindt dat er te weinig aandacht is voor het openbaar vervoer in dit verhaal. Dat komt misschien omdat het OV-product in zijn totaliteit niet in het meerjarenprogramma staat. Wij maken natuurlijk gewoon deel uit, als stad, van het OV-bureau, met een jaarlijkse begroting van meer dan 80 miljoen, een dienstregeling die voor het grootste deel weer gericht is op het bereikbaar houden van de stad. Daar hebben we natuurlijk als stad heel veel aandacht voor. Het komt niet in deze rapportage terug, maar met u ben ik van mening dat we niet alleen maar afhankelijk kunnen zijn van die auto, maar ook fors moeten inzetten op openbaar vervoer en op de fiets. En niet alleen maar omdat ik van mening ben dat het gezond is en goed is om met het openbaar vervoer en met de fiets te gaan, zeker dat laatste, maar ook omdat onze infrastructuur in de binnenstad al die auto's gewoon niet aankan. En op het moment dat je ruimte creëert door mensen te verleiden om met openbaar vervoer en de fiets te gaan, blijft ook ruimte over voor mensen die echt niet anders dan met die auto naar die stad kunnen. Daar hebben we natuurlijk nog steeds rekening mee te houden, want hoewel we redelijk goed openbaar vervoer hebben, ik heb gisterenavond nog weer geleerd dat wij het vele malen beter hebben geregeld dan in vele andere agglomeraties in het westen van het land, blijft het altijd zo dat het naar onze maatstaven altijd beter kan. Er zijn altijd regio's die toch nog wel auto-afhankelijk zijn.
Wat betreft het onderwerp parkeerbedrijf: Dat was toch het zorgenkindje van de afgelopen jaren. Eind jaren 2008, 2009, dachten we dat we er heel veel geld mee gingen verdienen. Dat was op dat moment de reden om een aantal kosten onder te brengen wat betreft fietsen, wat betreft P&R en andere zaken en ook hier, in die zin bijna een herhaling van het debat van voor de zomer, merk je dat de economische recessie gewoon zijn werk doet en dat parkeergarages het minder goed doen, omdat de gebiedsontwikkeling die we daarboven hadden gerealiseerd, de Sibogagarage is daar een voorbeeld van, het minder goed doet dan we op dat moment veronderstelden. Nou, wij zijn er bovenop gaan zitten, we hebben een bezuinigingsvoorstel gemaakt van 1,8 miljoen euro. We lijken nu in balans te zijn, ik zeg met nadruk: lijken. Want ik wacht nog wel de gevoeligheidsanalyse af die wij u voor de zomer nog gaan presenteren, waar we ook de effecten presenteren van de Damsterdiepgarage op de exploitatie van het parkeerbedrijf. En ik maak me daar nog wel zorgen over. Dus in die zin: we bereiden een tweede fase bezuinigingen voor, nog niet direct om in te voeren, maar wel om achter de hand te hebben, want we moeten niet daar nog een bleeder houden.
Dan wat betreft de grexen. Meerdere partijen hebben gevraagd: jullie gaan een beetje onduidelijk om met die grexen; de ene keer komt er een dotatie vanuit het parkeerbedrijf, de andere keer komt er een dotatie aan het grondbedrijf naar iets anders, hoe ga je daarmee om en moet er niet wat uniformiteit in? Nou, de reden dat we destijds hebben gezegd dat de parkeergarage in feite weer teruggaat naar de grex Siboga, was omdat daar ook de prikkel zit om iets aan die gebiedsontwikkeling te doen. Op het moment dat die in het parkeerbedrijf blijft, kan het parkeerbedrijf zelf daar niet zoveel aan doen. En de directeur heeft het in de raadscommissie ook toegelicht, op het moment dat je in onderhandelingen met partijen, met voorzieningen die daar bovenop komen in je parkeergarage mee kunt nemen, heb je ook grotere kansen dat je het vervolgens kunt oplossen. Tegelijkertijd ben ik het wel een beetje met u eens. Bij het Damsterdiep hebben we weer een probleem bij de grex die we dan weer financieren uit het parkeerbedrijf. En ik heb in de commissie tegen u gezegd: uiteindelijk is het allemaal gemeentegeld. En we hadden officieel een tekort uit de grex uit de reserve grondzaken moeten halen, nou, ook gezien de problematiek die vandaag speelt, hadden we dat wel kunnen doen, maar dan waren we een beetje aan het jojo’en met het geld. Dus toen hebben we gezegd: laten we eens kijken naar de verdiencapaciteit van de Damsterdiepgarage. Die laat de ruimte zien. Wel op lange termijn, dus op korte termijn hebben we weer een tekort. Vandaar ook die gevoeligheidsanalyse. Dus we hebben geprobeerd het zo goed mogelijk vanuit collegiaal bestuur op te lossen. Uiteindelijk is elke euro van de gemeente Groningen. Maar ik ben ook wel gevoelig voor die uniformiteit, dus ik kom daar nader op terug.
Wat betreft wat we nou hebben geleerd van de Damsterdiepgarage. Ik denk dat een van de dingen is dat we niet moeten gaan werken met een aparte bex en een aparte grex. Daar komen we nog nader op terug. We gaan het evalueren. We gaan inderdaad aan die risico-afbakening doen. We zijn natuurlijk nu ook bezig met de bouw van de parkeergarage Forum. Het zou mooi zijn als de lessen die we bij het Damsterdiep hebben geleerd daar van toepassing kunnen zijn. Ik kom daar nader bij u op terug, alleen ik weet niet op wat voor termijn. Ik zal u daar schriftelijk over informeren, want ik ben het met u eens dat we dat zo spoedig mogelijk moeten doen.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, ik hoor de wethouder zeggen: we zijn bezig met het bouwen van de parkeergarage Forum. Nee, dat bent u niet, u bent op dit moment aan het slopen. En wat mij betreft zou de raad nog de mogelijkheid moeten hebben om zich over de noodzaak uit te spreken. Bent u ook niet van mening dat aangezien er een aantal omstandigheden rond het parkeerbedrijf is veranderd, de raad ook wel eens opnieuw zou kunnen kijken naar de noodzaak van een parkeergarage onder het mogelijk te bouwen Groninger Forum? En dat is een tweede: u hebt het over een tweede fase bezuinigingen. Mag ik hopen dat dat niet betekent dat u de Groninger een lastenverhoging in de vorm van overal betaald parkeren wilt gaan opleggen?

Wethouder DEKKER: U kijkt er bijna verheugd bij. U heeft gelijk, wij zijn nog niet toe aan het bouwen van een parkeergarage, wij zijn aan het slopen, maar wij denken toch wel echt dat we dat gaan doen, voorzitter.
En wat betreft tweede fase bezuinigingen: daar ga ik op dit moment niet in detail op in. Wij komen daar nog nader op terug en dan kunt u op dat moment daar een oordeel over vellen.
Vergunningparkeren: Ik maak een bruggetje van de Stadspartij naar de Partij voor de Dieren, de heer Kelder. Wat u betreft kunnen we niet snel genoeg beginnen met het invoeren van vergunningparkeren begrijp ik. In de wijken meer haast met vergunningparkeren, heb ik begrepen, dat zei u.

De heer KELDER (PvdD): Voorzitter, ik bedoelde eigenlijk betaald parkeren, waar vergunningen voor bewoners bijkomen.

Wethouder DEKKER: Nou, ik had u helemaal begrepen. Daar hebt u trouwens ook wel een vergunning voor nodig hoor, een bewonersvergunning, dus in die zin hebt u wel een beetje gelijk. Daar maken we inderdaad haast mee. In mei komen we met het plan van de Gruno, na de zomer komen we met het Helperplein, op verzoek ook van de ondernemersverenigingen daar. En ik heb u onlangs gemaild over het Oosterpark en noem maar op, en ik zal u die informatie nog eens schriftelijk toezenden. Ben ik wel door mijn spreektijd heen?

De VOORZITTER: Ik zie dat er nog een vraag van de VVD komt. U moet nog op de moties ingaan, dus u bent er dan eigenlijk wel doorheen. Eerst even de vraag van de VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Een aanvullende vraag met betrekking tot wat we zo meteen gaan vaststellen. Of de wethouder daar iets meer duidelijkheid over kan geven, want we nemen kennis van de vaststellingsnota, maar gaan we nou een nota vaststellen of moeten we dat anders zien? Het is eigenlijk een beetje onduidelijk.

Wethouder DEKKER: Bedoelt u Parkeren met perspectief? De mooie nota? U neemt daar kennis van. Daar wordt een aantal richtingen in uitgewerkt en voor zover de richtingen uw bevoegdheid aangaan, worden die vandaag ook geregeld. Dat gaat over een tweetal zaken. Maar de bezuinigingen die daar in voorgesteld worden, konden in november op uw goedkeuring rekenen. Ik neem aan dat dat nog steeds zo is. En de bezuinigingen gaan we nu effectueren.

De VOORZITTER: Dan kunt u misschien nog ingaan op de beide moties?

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de BDU misschien nog?

Wethouder DEKKER: Het was een mooie samenvatting van de heer Luhoff. Ik heb gezegd: het meerjarenprogramma Verkeer en vervoer gaat om meer dan 1 miljard aan investeringen, het is niet in marmer gehouwen.
De flexibiliteit moeten we ook met elkaar houden en zeker gezien de bezuinigingsopgaven die we nog moeten realiseren. De BDU is inderdaad een risico. Ik heb u in de commissie aangegeven dat ik de BDU ook heel vaak op projecten heb gezet die ook vanuit regionaal belang groot zijn. Op het moment dat er een risico is dat de BDU voor de stad wordt afgeroomd, want u weet, we hebben een aparte afspraak voor de stad, we hebben gewoon een vast bedrag, kom ik bij u terug en gaan we gewoon gezamenlijk prioriteren.

De VOORZITTER: Oké, en dan de moties, alstublieft.

Wethouder DEKKER: De moties. Dan moet ik even kijken. Dat is ‘betaalbaar garageparkeren voor bewoners’. Voorzitter, ik ben er niet voor om tot verlaging over te gaan.

De VOORZITTER: Welke motie doet u nu?

Wethouder DEKKER: M8.

De VOORZITTER: U moet 6 en 7 doen.

Wethouder DEKKER: Die heb ik niet. Oh, dan gaan we naar 6 en 7.

De VOORZITTER: Zullen we bij 6 beginnen? Dan tel ik gewoon af en dan moet het lukken, volgens mij. De motie op stuk 6.

Wethouder DEKKER: Ja, voorzitter, ik vind het wat lastig, want ik snap eigenlijk de motie niet zo goed. ‘Verdere prioriteit toe te kennen aan de spoorlijn Groningen-Heerenveen bij een verdere verdeling van de middelen.’ Welke middelen bedoelt u dan?

De heer KELDER (PvdD): BDU.

Wethouder DEKKER: Ja, maar de BDU-middelen worden niet gebruikt voor de spoorlijn Groningen-Heerenveen. Voor Groningen-Heerenveen is een bedrag gealloceerd uit de RSP-middelen en daar moet die uit gefinancierd worden. En er vindt geen aanvullende financiering plaats voor Groningen-Heerenveen, tenzij u daartoe wilt besluiten, maar dan gaat u een nog groter gat in onze begroting slaan.

De VOORZITTER: Dus u ontraadt de motie, neem ik aan.

Wethouder DEKKER: Nou, volgens mij is de motie niet van toepassing.

De VOORZITTER : Dat is een categorie die ik niet zo kende, eigenlijk. Ik stel maar voor dat u haar ontraadt. Dan hebben we de motie op stuk nummer 7.

Wethouder DEKKER: Ja, voorzitter, dat is in strijd met ons huidige beleid dus wij ontraden de motie.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar 8.

Wethouder DEKKER: Ja, een wat verrassende motie. Er zijn nogal eens partijen in deze stad, commerciële partijen, die vinden dat wij te lage tarieven hebben. Als wij nog verder zouden gaan met verlaging van tarieven zouden we volgens mij een nog heftiger debat hebben met andere commerciële parkeerexploitanten. Dus alleen al vanuit die invalshoek een verrassende motie van de VVD. Maar desalniettemin ontraad ik haar, omdat ik het geen adequaat middel vind om het probleem van het parkeerbedrijf op te lossen.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar 9.

Wethouder DEKKER: Ja, voorzitter, voor een deel doen we het al, fietsparkeren. We hadden natuurlijk de nota ‘Stap op!’, daar hadden we gewoon een vast bedrag voor, daar financierde we tal van maatregelen uit die thans ook in het meerjarenprogramma Verkeer en vervoer staan. Daarnaast zit een aantal structurele lasten waaronder de stalling van de fietsen, apart in het meerjarenprogramma Verkeer en vervoer. Dus ik vind haar eigenlijk een beetje overbodig. Vandaaruit ontraad ik haar ook.

De VOORZITTER: Dan nummer 10.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter?

De VOORZITTER: Ja, ik ga echt ruim over de tijd heen, dus ik stel voor dat u heel kort reageert dan.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): In de commissievergadering heeft mijn fractiegenoot ook aangegeven dat er vijftien potjes zijn waaruit het fietsparkeren gehaald wordt. Daarom zeggen wij nu: maak daar een vast budget voor.
Ik weet ook weer wat ik tegen GroenLinks wilde zeggen: het gaat niet zozeer om wie of wat het betaalt, het gaat erom dat het inzichtelijk wordt en daar is deze motie dus echt op gericht.

Wethouder DEKKER: Ja, maar volgens mij hebben wij met de bijlage een heel mooi inzicht gegeven in waar alle gelden vandaan komen. Van het feit dat wij meerdere potjes hebben, ja, dat zijn allemaal provinciale en regionale potjes en die kan ik niet bij elkaar doen. Wat ik doe is ons eigen geld matchen aan anderen en op die manier van 1 euro 2 euro maken. En ik zou daar toch niet mee willen stoppen. Dat zou ons alleen maar schade brengen.

De VOORZITTER: We gaan naar de motie op stuk 10.

Wethouder DEKKER: Die motie kan ik overnemen.

De VOORZITTER: De motie op stuk 11.

Wethouder DEKKER: Ontraad ik.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Dat is wel een erg kort door de bocht stemadvies. Zou ik mogen weten waarom de wethouder de motie ontraadt?

Wethouder DEKKER: Omdat ik het niet opportuun en niet noodzakelijk vind.

De VOORZITTER: Goed. Dan stel ik u voor dat wij tot besluitvorming over de moties overgaan.

De heer KELDER (PvdD): Voorzitter, mag ik voor een keer ook eens een schorsing aanvragen, voor een minuut?

De VOORZITTER: Voor één keer. Dan onthoud ik dat ook goed. En dan heeft u een schorsing van een minuut.
(schorsing 22.26-22.27 uur)

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ik zie dat Student en Stad er nog niet is, maar ik wil graag motie 6 intrekken.

De VOORZITTER: De motie op stuk nummer 6 wordt ingetrokken. Dan gaan we stemmen en dan beginnen we dus bij de motie op stuk nummer 7. Kunnen we die te zien krijgen? Iedereen duidelijk waar we over gaan stemmen? Wie steunt de motie op stuk nummer 7? Dat zijn de PvdD en de Stadspartij. Dan is de motie verworpen.
Dan gaan we naar 8. De heer Spakman, een stemverklaring vooraf.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zullen deze motie niet steunen, want de overwegingen dat wij zulke hoge tarieven hebben kloppen gewoon niet. Wij hebben relatief gematigde tarieven en daar zit dus ook niet de oplossing van dit probleem. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, voorzitter, het kan dan wel zo zijn dat wij misschien helemaal niet zo aan de hoge kant zitten, maar feit is dat wij wel een aantal parkeergarages hebben die gewoon niet volstaan. En dan zie ik het wel als een interessante oplossing de bewoners te bewegen om daar te gaan parkeren en kan ik wel instemmen met deze motie.

De VOORZITTER: De heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Op zich een interessante gedachte. Waar wij mee zitten is de vraag: als je de tarieven van bewonersabonnementen zoveel verlaagt, krijg je dan inderdaad zoveel extra mensen dat het per saldo op nul eindigt of misschien zelfs positief? Ik betwijfel dat, dus vandaar dat wij deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, ik kan mij niet aansluiten bij de stemverklaring van de heer Spakman. Maar zijn motie is wel beter, dus ik ga deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, misschien krijgen we op deze manier de garages wel vol. Dus steunen wij haar wel.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk nummer 8? Dat zijn de VVD, de Stadspartij, de PvdD en Student en Stad, waarmee de motie is verworpen.
Dan gaan we naar de motie op stuk nummer 9, over het fietsparkeren. Mogen we die ook zien alstublieft? Wie steunt de motie op stuk nummer 9? De VVD, het CDA, de Stadspartij, de motie is verworpen.
Dan gaan we naar de motie op stuk nummer 10. Die mogen we zien, hoop ik? Een stemverklaring vooraf van de heer Prummel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, deze motie zoekt soelaas in het weer duurder maken van parkeren. Daar zijn we toch wat huiverig voor en het past ook niet bij de eerdere moties. Daar zal de Stadspartij niet voor stemmen.

De VOORZITTER: Kunnen wij dan gaan stemmen? Dan gaan we stemmen. De VVD nog, mevrouw Koebrugge, een stemverklaring.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Wat betreft het eerste dictum, daar vonden wij, in tegenstelling tot D66, onze eigen motie beter. Daar hadden we nog mee kunnen leven, maar het tweede dictum vinden wij zo'n elitair voorstel, plus het feit dat het ten koste gaat van de leefbaarheid van de stad, dat wij tegen deze motie gaan stemmen.

De VOORZITTER: Wij gaan stemmen. Wie steunt de motie? De motie wordt gesteund door de raad minus de VVD, minus de Stadspartij. Alle andere wel, de motie is aangenomen.
Dan gaan we naar de motie op stuk 11. Stemverklaring vooraf van de heer Seton.

De heer SETON (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. We hebben in de raadscommissie een pittig debat gehad over of er nou wel of niet een onafhankelijk onderzoek moest komen. En eerlijk gezegd, na afloop had ik er niet erg veel fiducie in dat het zou gaan gebeuren. Uiteindelijk heeft de wethouder aangegeven dat toch wel te willen en daar ben ik blij mee. In de commissie heeft de Stadspartij aangegeven dat onafhankelijk onderzoek ook te willen. Nu zetten ze nog een stap verder door naar een soort raadsonderzoek te gaan. Ik ben het er niet mee eens dat als het projectbureau opdracht geeft tot een onderzoek, het daarmee een gekleurd onderzoek is, want dan zou je dat ook van het college kunnen zeggen, dan zou alles een raadsonderzoek moeten worden. Mij gaat het om die onafhankelijkheid. En ik heb ook aan de wethouder gevraagd: zorg nou dat het een deskundige is met gezag en statuur zodat je een duidelijk onafhankelijk verhaal vindt en dan is deze extra stap niet nodig. En daarom steunen wij de motie niet.

De VOORZITTER: Kunnen we dan gaan stemmen? Wie steunt deze motie? De Stadspartij, verder niet, de motie is verworpen.

Dan hebben we alle eerst aan de orde: het meerjarenprogramma 2012-2015, de besluiten zoals voorgelegd onder I tot en met VI. Iedereen duidelijk? Wie steunt die besluiten zoals voorgelegd? Dat is de hele raad, aldus besloten.

Dan gaan we naar de vaststellingsnota Parkeren met perspectief, besluiten voorgelegd onder I tot en met IV. Wie steunt die besluiten zoals voorgelegd? Een stemverklaring nog? Mag het achteraf, wat ik ben nu met de stemming bezig.
Wie steunt de besluiten zoals voorgelegd? Dat is de raad minus VVD. Alle anderen wel. Mevrouw Koebrugge, stemverklaring.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, wij zijn in oktober, november, ook al kritisch geweest over de bezuinigingen die voorgesteld waren. Maar die maatregelen zoals het nu voorligt met de verhoging van de tarieven, zien wij niet als de juiste manier. En ook de verhoging van de lasten voor de automobilist die wij hier aan zien komen, daar kunnen wij niet mee instemmen. Vandaar dat wij tegen hebben gestemd.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan naar de herziening bouw en grondexploitatie parkeergarage Damsterdiep, die is voorgelegd onder I tot en met VIII, Romeinse cijfers. Wie steunt wat daar is voorgelegd? Dat is weer de volledige raad. Aldus besloten.
Dan gaan we naar agendapunt 8e, de vaststelling van het bestemmingsplan Oosterparkwijk.

8.e: Vaststelling bestemmingsplan Oosterparkwijk

De VOORZITTER: Ik dacht dat er vanuit de Stadspartij behoefte aan woordvoering was, Oosterparkwijk?
De heer de heer Prummel, Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): In de commissie …

De VOORZITTER: De Stadspartij heeft geen spreektijd meer, nou, dan gaat het over. Student en Stad wel. De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, voorzitter, in de commissie is de wethouder ingegaan op het verhaal van de appellant. Hij is daarop ingegaan, zeggende dat de rechtspositie van de appellant niet geschaad zou worden door het vaststellen van dit bestemmingsplan. Nou, dat bleek achteraf toch niet helemaal waar te zijn. Ik heb, volgend op de raadscommissie, nog een aantal vragen gesteld aan de wethouder. Een ervan was: wordt hij nou echt niet geschaad? En uit het antwoord erop bleek dat hij wel wordt geschaad, want als de appellanten geen bezwaar aantekenden tegen het bestemmingsplan, dan heeft een hele bezwaarprocedure bij de Raad van State geen zin meer.
Het tweede punt was: Wat zijn nou de gevolgen voor ons als gemeente, als wij dit bestemmingsplan een paar maanden later zouden aannemen, na de uitspraak van de Raad van State? En daarop was de reactie: dat zou gevolgen hebben voor het project De Velden, dat zou dan niet meer onder dit bestemmingsplan vallen en pas later van start kunnen gaan.
In principe kan ik me nog wel vinden in dit bestemmingsplan, dus ik zie inhoudelijk nog niet zoveel grond om dit af te keuren. Maar ik vind het ook belangrijk dat wij op een goede manier omgaan met onze burgers. En als voor ons de gevolgen niet groot zijn en wij daarmee wel enigszins rekening kunnen houden met de belangen van burgers van onze stad, vind ik dat we zoveel mogelijk ruimte moeten zoeken.
Ik wacht nog even af wat de woordvoering van de andere fracties zal zijn, hoe zij er in staan en de reactie van de wethouder hierop en dan zal ik vervolgens daarop mijn keuze baseren.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan woordvoering bij andere fracties? Mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ik kan me hier helemaal bij aansluiten.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): De vragen van de heer Van Rooij zijn precies ook de onze.

De VOORZITTER: De heer Akkermans, D66.

De heer AKKERMANS (D66): Ja, dank u. Dan pak ik het betoog van de heer Van Rooij even op. Het is inderdaad juist, dat als ik het goed begrepen heb, ook de omwonenden wel degelijk enige hinder ondervinden en gedupeerd worden, al was het maar omdat ze die gang nog moeten maken en bezwaar moeten maken en dat kost hen geld. Maar ik denk dat het de gemeenschap meer geld kost als we te lang wachten met te gaan bouwen wat er gebouwd moet worden en dat weegt dan toch wat zwaarder. Dus we hebben de neiging om toch wel mee te gaan met het college en te zeggen: dan moet het toch kunnen. Wat ik wel heel belangrijk vind is dat de omwonenden helder wordt gemaakt, en dan liefst niet in al te formeel jargon, maar echt in mensentaal, dat het op geen enkele manier de bedoeling is dat zij voor voldongen feiten worden geplaatst. Met andere woorden: zij behouden hun rechten. En het lijkt erop, althans het is er op gaan lijken, dat het een soort gemene opzet of boze opzet was om hen voor voldongen feiten te plaatsen. Dat is niet het geval, dat moet helder worden.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Eikenaar, SP.

De heer EIKENAAR (SP): Daar wil ik geheel bij aansluiten.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan de wethouder, dacht ik. O, toch niet. De heer Van der Schaaf, PvdA.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Ja, ik wilde ook namens de PvdA-fractie, voorzitter, me geheel aansluiten bij de woordvoerder van de heer Akkermans.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ook de VVD kan zich volledig aansluiten bij de vragen die gesteld zijn door de vorige sprekers. Wel willen we hieraan toevoegen, ik kan me dus wel voorstellen in deze situatie, dat we niet meer tot vaststelling overgaan, maar als we dat wel gaan doen, dan heb ik hier nog wel een motie liggen. En ook als we het niet gaan doen, kan de motie wellicht meegenomen worden.

Motie (12): Hogere Waarden Besluit (VVD)

“De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 28 maart 2012, besprekende het bestemmingsplan Oosterparkwijk,

Constaterende:
- het verslag van de ombudsman met betrekking tot de bemiddeling inzake het project Zaagdam;
- de onduidelijkheid over de formulering van het Hogere Waarden Besluit die daaruit naar voren kwam;
- dat er op dit moment geen Hogere Waarden Besluit is opgenomen in het vast te stellen bestemmingsplan.

Overwegende dat:
- het wenselijk is om onduidelijkheid in de toekomst te voorkomen;
- er altijd sprake kan zijn van (vervangende) nieuwbouw en dat hier dus rekening mee moet worden gehouden.

Verzoekt het college:
- het Hogere Waarden Besluit alsnog op te nemen in het bestemmingsplan Oosterparkwijk.

En gaat over tot de orde van de dag.”
Bijlage: gedeelte verslag ombudsman met bemiddeling inzake het project Zaagdam.

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Kan ik dan de wethouder het woord geven? Wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik reageer maar even aan de hand van de vragen van de heer Van Rooij, waar velen zich bij hebben aangesloten. Op het laatste, het tweede punt dat hij noemde, de gevolgen van een eventuele niet-vaststelling, heeft hij gelijk. Het zou kunnen dat als we later zijn, in aantocht zijnde bouwvergunningen van Nijestee en anderen op De Velden, later zullen komen en dat zou inderdaad negatieve effecten kunnen hebben.

Op het andere punt, als het gaat om de juridische consequenties, en vooral de mogelijke nadelen van vaststelling van dit bestemmingsplan, moet het een beetje preciezer, denk ik, om te kunnen doorgronden wat hier aan de hand is. Mijn stelling in de commissie was, en die wil ik recht overeind houden, dat de bewoners door dit nieuwe bestemmingsplan niet in hun rechtspositie worden geschaad. En waarom niet? Omdat het nieuwe bestemmingsplan precies hetzelfde beoogt als het oude bestemmingsplan. En dat oude bestemmingsplan is voor ons de basis geweest, het fundament geweest voor de vergunningverlening. Die wordt inderdaad bestreden door de bewoners en dat ligt op dit moment denk ik bij de Raad van State. Wij hebben, omdat we consequent willen doorredeneren vanuit het oude bestemmingsplan en ons besluit om de vergunning te verlenen, de contouren daarvan gewoon in dit bestemmingsplan neergelegd. Dat leidt op zichzelf al tot de conclusie dat er niet alleen geen sprake is van een soort kwade opzet, dat al helemaal niet, maar bovendien ook niet van een benadeling van de rechtspositie.
Wat de bewoners wel moeten doen, maar dat is eerder een risico dan een vaststaand feit als het gaat om de rechtspositie, is consequent zijn in hun opvatting. En dat ook laten weten aan de overheid die dingen in hun omgeving doet.
Het zou kunnen zijn, dat is eerder een procesrisico op formele gronden dan op inhoudelijke gronden, dat de rechter zegt: ‘Ja, wacht nou eens even, er is een nieuw bestemmingsplan, u vocht het bestemmingsplan niet zozeer als zodanig aan, maar wel de daaraan gekoppelde bouwvergunning. Dan moet u consequent zijn.’ Dat wordt als het ware, vanuit ons systeem van toetsing door de Raad van State, die altijd kijkt naar de omstandigheden van het geval zoals ze dan zijn, het is een feit dat nadien heeft plaatsgevonden, gevraagd van de rechter, om consequent te handelen. Ja, dat kost inderdaad 156 euro griffierechten, maar als de bewoners in het gelijk worden gesteld, krijgen ze die ook terug. Zo werkt dat, zo simpel is het.
Mijn stelling is dus dat er inhoudelijk geen benadeling is. Er ontstaat geen andere rechtssituatie of andere rechtsgrond voor vergunningverlening. Er zit wel een klein, overigens door ons genoemd maar niet verder aan te duiden, want wij zitten niet op de stoel van de Raad van State, procesrisico in. Dus als ze consequent willen zijn, is dat de weg naar de meeste zekerheid. Het maakt hun positie niet anders.
Voor mij lijkt eigenlijk de vraag niet zozeer of dit nieuwe bestemmingsplan nou de positie verandert, maar vooral of u het bestemmingsplan zelf, in dit opzicht inhoudelijk deugdelijk vindt. En we hebben, dacht ik begrepen van uw raad, daar hebben we ook met u een discussie over gevoerd, dat u dat als zodanig, als het gaat om de bouwvergunningverlening, niet aantast. En in dat opzicht verandert het nieuwe bestemmingsplan de rechtspositie niet. Ik heb verteld wat de consequenties kunnen zijn voor een project dat inderdaad gebaseerd moet zijn op een nieuw bestemmingsplan en de suggestie van de heer Akkermans vind ik wel aardig voor zover het niet gebeurd is. Maar ik denk dat het goed is om ook als resultante van dit debat, de bewoners en de bezwaarmakers nog eens, kijkend naar dit debat, uiteen te zetten wat de betekenis is van dit nieuwe bestemmingsplan, gelet op hun rechtspositie. Daar maak ik een kanttekening bij, zou ik me kunnen voorstellen. Wij zijn een procespartij, een wederpartij ten opzichte van deze bezwaarmakers. Ik wil die toezegging toch even toetsen bij onze juridische adviseurs. Dat lijkt mij eerlijk gezegd in ons belang en als het gaat om de belangen van de gemeente, wel zo zorgvuldig. Maar voor zover ik het kan overzien lijkt me dat geen bezwaar, maar ik doet het toch even.

De VOORZITTER: Goed, dan stel ik u voor dat wij nu gaan besluiten. Ja, de motie, daar heeft u nog niet op gereageerd. Die kan misschien ook even getoond worden?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, er zit ook een bijlage bij de motie.

De VOORZITTER: Ja, er zit ook een bijlage bij, inderdaad. De toelichting op de standpunten van de ombudsman.

Wethouder DE VRIES: Ja, dat zou ik dus willen ontraden, omdat dat nou juist tot de situatie leidt dat je wel, en ik kan de consequentie daarvan eerlijk gezegd niet zo een, twee, drie overzien, een ander uitgangspunt creëert in dit bestemmingsplan, anders in het nieuwe dan in het oude. En onze bedoeling was nou juist om dat niet te doen. En voor de rest kan ik de technische consequentie hier zo even een, twee, drie niet overzien. Maar als u wilt dat het oude in het nieuwe oplost, moet u de motie niet aanvaarden.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ik heb juist begrepen dat het er per abuis in het vorige bestemmingsplan niet ingekomen is en dat het er normaal gesproken wel in staat en dat het daardoor in

het verleden juist ook niet getoetst kon worden, omdat het er wel in had horen te staan. Ja, het hoeft niet per se, maar het is wel wenselijk en gebruikelijk. Dus wij zouden zeggen: neem het dan nu, als je het toch aan het vaststellen bent, wel op, omdat er altijd sprake kan zijn van nieuwbouw en dan heb je dit wel nodig. En om de onduidelijkheid die dus heeft bestaan bij de ombudsman, wat daar naar voren is gekomen. Op basis daarvan zouden we zeggen: zorg dan dat je die duidelijkheid nu gewoon wel creëert.

Wethouder DE VRIES: Dat zou kunnen, dat dat een redenering is. Aan de andere kant hebben wij kunnen vaststellen dat we bij het maken van de vergunning, laten we zeggen, dit niet als een omissie hebben moeten beschouwen. Dat heeft de rechter inmiddels ook gezegd en dus is er voor ons geen enkele aanleiding om dit nu anders te doen dan we het gedaan hebben. En ik zou echt willen ontraden om dat nou te gaan doen, want het zou kunnen betekenen dat er inderdaad heel andere rechtsposities ontstaan. En dat willen we daar juist niet.

De VOORZITTER: Goed, de raad mag het zeggen. En dat gaan we nu beluisteren, wat er wordt gezegd. Allereerst stemming over deze motie op stuk nummer 12, inclusief inderdaad de bijlage. Wie steunt de motie op stuk nummer 12? Dat is de VVD, dat is Stadspartij, de motie is verworpen.
Dan wat als voorstel is voorgelegd onder I tot en met IV. Wie steunt de voorstellen zoals ze zijn voorgelegd? Dat is de volledige raad, de voorstellen zijn aanvaard.
Dan gaan wij naar het laatste punt van de agenda.

8.f: Motie vreemd aan de orde van de dag van de SP en PvdA: ‘Code verantwoord marktgedrag’

De VOORZITTER: SP, de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. 90 seconden is de tijd die sommige schoonmakers in Nederland krijgen voor het schoonmaken van een toilet. Ik weet niet hoe u allemaal thuis schoonmaakt, maar ik hoop dat u iets langer de tijd neemt voor uw eigen toilet.
In de beantwoording van een schriftelijke vraag van mevrouw Bloemhof en mij aan het college over de code verantwoord marktgedrag, zei het college dat het dit een goed instrument vond en dat de gemeente als aanbestedingspartij ook een voorbeeldfunctie heeft, maar dat het pas eind 2012 de code wil ondertekenen.
De schoonmakers in Nederland voeren actie voor een lagere werkdruk en meer respect en waardering. Waarom wachten tot eind 2012, terwijl wij hier nu nog voor de honderdste dag dat de schoonmakers aan het actievoeren zijn, dit signaal van waardering en respect kunnen afgeven? Dank u wel.

Motie (13): Code Verantwoord Marktgedrag (SP, PvdA)

“De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 28 maart 2012,

Constaterende dat:
- als gevolg van aanbestedingen in de schoonmaakbranche de werkdruk van schoonmakers enorm toeneemt en de arbeidsomstandigheden verslechteren;
- de schoonmakers daarom in het hele land al maanden actie voeren voor uitbetaling vanaf de eerste dag bij ziekte, meer tijd om het werk te kunnen doen en meer respect;
- het college in de beantwoording van de schriftelijke vragen nr. 12 van de PvdA en de SP aangeeft de code Verantwoord Marktgedrag (code) een goed instrument te vinden om de verantwoordelijkheid als aanbestedende partij tot uitdrukking te brengen;
- er in de beantwoording geen principiële redenen worden aangegeven om de code niet zo snel mogelijk te tekenen.

Overwegende dat:
- de opdrachtgever bij aanbestedingen ook verantwoordelijk is voor de arbeidsomstandigheden van werknemers in dienst van de opdrachtnemer;
- er daarom een code Verantwoord Marktgedrag is, waarbij partijen aangeven niet meer op prijs te zullen aanbesteden, maar in de eerste plaats op kwaliteit;
- de gemeente Groningen een voorbeeldfunctie heeft als aanbestedende partij;
- meerdere andere gemeenten en grote aanbestedende partijen de code ook al hebben ondertekend;
- het een sterk signaal afgeeft wanneer de gemeente Groningen als aanbestedende partij een voorbeeldfunctie vervult door de code zo snel mogelijk te ondertekenen.

Verzoekt het college:
- de code Verantwoord Marktgedrag zo snel mogelijk te ondertekenen.”

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Bloemhof, PvdA, die zelf nog een halve minuut heeft om de motie toe te lichten.

Mevrouw BLOEMHOF (PvdA): Voorzitter, ja, op dit moment moeten we beseffen dat er duizenden schoonmakers staken, ook vandaag weer. En wij vinden het dus belangrijk dat Groningen een voorbeeldfunctie heeft en deze schoonmakers een steun in de rug geeft voor doodnormale dingen. Daar wilde ik het bij laten.

De VOORZITTER: Goed, dan is het woord aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ik heb ook negentig seconden, begrijp ik. Ik dank u hartelijk. Wij hebben in onze eerdere beantwoording al aangegeven dat deze code vrij nieuw is. We hebben de code eens even langs onze huidige richtlijnen gelegd van hoe wij op dit moment hebben aanbesteed rondom de schoonmaak. Wij voldoen op alle punten aan deze code, dus dat is op zich goed nieuws natuurlijk, om dat te constateren.
We hebben aangegeven dat wij het aan het eind van het jaar willen doen in combinatie met onze nieuwe aanbesteding voor de schoonmaakdiensten. We vonden het eigenlijk wel een goed idee om er op die manier ook even wat aandacht aan te kunnen geven om het in combinatie met de aanbesteding te doen, omdat dan ook al die partijen die die offerte graag zouden willen winnen aanwezig zijn. En op die manier zouden we dat ook even stevig kunnen benadrukken. Dat was de reden om het op het eind van het jaar te doen. Maar wij hebben er geen bezwaar tegen als u zegt: dat moet even sneller. Wij willen dat signaal best afgeven, want wij vinden dat een goede code. Dus ik laat het over aan de raad.

De VOORZITTER: Goed, er is nu gelegenheid voor het afleggen van stemverklaringen voor de overige fracties. En dan is als eerste de behoefte daartoe bij de heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ik heb eigenlijk een vraag aan de wethouder. Kan dat ook?

De VOORZITTER: Ja, doet u maar. Nou, eigenlijk niet. Nou, vooruit, ik ben mild vandaag.

De heer KELDER (PvdD): Ik snap iets niet. Het gaat er namelijk om: wij willen als PvdD, daar hebben we het wel eens over gehad, de schoonmaakbedrijven milieuvriendelijke middelen laten gebruiken. En de wethouder zei net dat we daar verschillende criteria bij langsgaan, en mijn vraag is of dat een van die criteria is. Of, als we instemmen met deze motie, dat van invloed is op het milieuvriendelijk gebruik van schoonmaakmiddelen.

Wethouder SCHROOR: Ik heb werkelijk geen idee. Ik kan het voor u nakijken uiteraard, maar ik kan u daar het antwoord op dit moment niet op geven.

De VOORZITTER: Goed, dan kijk ik of er bij anderen behoefte is. Mevrouw Kuik, ook behoefte aan een stemverklaring?

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Wij zijn het inhoudelijk hier wel mee eens, ook met de code. Overweging 2 lees ik zo dat kwaliteit op de eerste plaats staat, maar prijzen blijft natuurlijk altijd in verhouding wel van belang neem ik aan, dus die lees ik op deze manier.

De VOORZITTER: Goed, de heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): Ja, voorzitter, ik ga ervan uit dat wij hier in de stad al lang voldoen aan alle onderliggende eisen die deze code met zich meebrengt. Dus dan hebben we geen enkele reden om hier tegen te stemmen en ook als signaalverwerking richting de schoonmaakbranche lijkt me dit prima.

De VOORZITTER: Verder niet? Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik wacht even tot het rustig is. Dank u wel voorzitter. Wij vinden eerlijk gezegd deze motie een tikkeltje goedkoop, om niet te zeggen: gratuit. Een code is een code, die kun je niet afdwingen. En ik had met name van de PvdA iets beters verwacht. Haar nieuwe voorman, Diederik Samson, heeft in een van zijn vele tv-optredens aangekondigd dat hij met name het schoonmaakwerk van overheidsgebouwen weer naar de overheid zelf wil toe trekken. Dus de overheid als werkgever. Deze code laat gewoon de maffiose instellingen voor schoonmaakwerk bestaan. Dus ik daag de PvdA uit om met een initiatief te komen dat verder gaat en dan sluit ik me daar graag bij aan. Met deze aantekening steunen wij deze motie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Toch heb ik wel een beetje moeite met die aantekening, want ‘maffiose instellingen’ van de schoonmaakbranche, misschien moet u daar een ander woord voor kiezen, dat moet vast wel lukken.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Malafide bedrijven bijvoorbeeld.

De VOORZITTER: Daar wordt het niet echt beter van. Met malafide bedrijven doen wij geen zaken. Weet u nog een ander woord? Laten we het maar op ‘betwistbaar‘ houden.
Goed, wij gaan stemmen volgens mij over de motie. Wie steunt deze motie op stuk nummer 13? Dat doet iedereen, waarmee de motie is aanvaard.
Dan zijn we aan het eind gekomen van deze vergadering. Ik sluit de vergadering, weest u voorzichtig op weg naar huis. De vergadering is gesloten.

22.53 uur